ZŠ A MŠ VŠESTARY

Základní škola a mateřská škola, Všestary

Všestary 57, 503 12 Všestary

SPOLEČNOU CESTOU

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

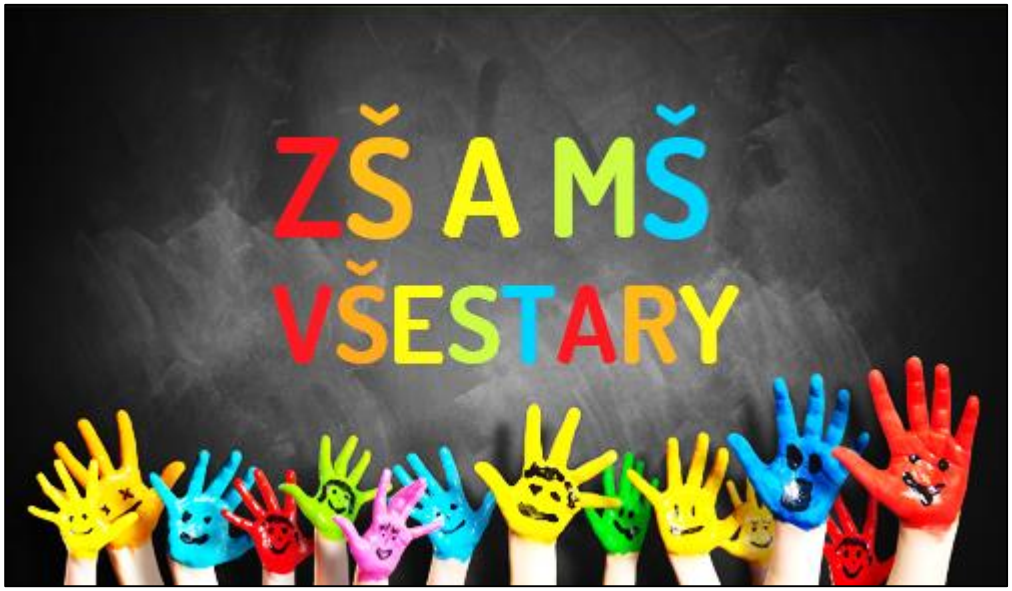

OBSAH

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY 4
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 5
VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY 8
CHARAKTERISTIKA ŠVP 14
KLÍČOVÉ KOMPETENCE 15
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 17
ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI 19
UČEBNÍ PLÁN 24
UČEBNÍ OSNOVY 25
VZDĚLÁVACÍ OBLAST JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE 25
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT ČESKÝ JAZYK A LITERATURA (ČJ) 25
VZDĚLÁVACÍ OBOR CIZÍ JAZYK 46
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT ANGLICKÝ JAZYK (AJ) 46
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT ZÁKLADY NĚMECKÉHO JAZYKA (ZNJ) 57
VZDĚLÁVACÍ OBLAST MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE 61
VZDĚLÁVACÍ OBOR MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE 61
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT MATEMATIKA (M) 61
VZDĚLÁVACÍ OBLAST INFORMATIKA 79
VZDĚLÁVACÍ OBOR INFORMATIKA 79
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT INFORMATIKA (IN) 79
VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A JEHO SVĚT 87
VZDĚLÁVACÍ OBOR ČLOVĚK A JEHO SVĚT 87
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PRVOUKA (PRV) 87
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PŘÍRODOVĚDA (PŘI) 95
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT VLASTIVĚDA (VL) 101
VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SPOLEČNOST 107
VZDĚLÁVACÍ OBOR DĚJEPIS 108
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT DĚJEPIS (D) 108
VZDĚLÁVACÍ OBOR VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 113
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT OBČANSKÁ VÝCHOVA (OV) 113
VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A PŘÍRODA 119
VZDĚLÁVACÍ OBOR FYZIKA 119
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT FYZIKA (F) 119
VZDĚLÁVACÍ OBOR CHEMIE 125
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT CHEMIE (CH) 125
VZDĚLÁVACÍ OKRUH PŘÍRODOPIS 131
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PŘÍRODOPIS (PŘ) 131
VZDĚLÁVACÍ OBOR ZEMĚPIS 139
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT ZEMĚPIS (Z) 139
VZDĚLÁVACÍ OBLAST UMĚNÍ A KULTURA 145
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT ETICKÁ VÝCHOVA (EV) 145
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT VÝTVARNÁ VÝCHOVA (VV) 148
VYUČOVACÍ OBOR HUDEBNÍ VÝCHOVA 155
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ VÝCHOVA (HV) 155
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDBA A GRAFIKA (HG) 164

VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A ZDRAVÍ 174
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT VÝCHOVA KE ZDRAVÍ (VKZ) 174
VZDĚLÁVACÍ OBOR TĚLESNÁ VÝCHOVA 180
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT TĚLESNÁ VÝCHOVA (TV) 180
VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE 205
VZDĚLÁVACÍ OBOR PRACOVNÍ VÝCHOVA (PV) 205
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PRACOVNÍ VÝCHOVA (PV) 205
VOLITELNÉ VZDĚLÁVACÍ OBORY 215
VOLITELNÝ PŘEDMĚT KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE (KAJ) 215
VOLITELNÝ PŘEDMĚT MATEMATIKA HROU (MAH) 219
VOLITELNÝ PŘEDMĚT PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ (PŘS) 219
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT POHYBOVÉ HRY (PH) 226
PŘEDMĚT SPECIÁLNÍ PEDAGOGICKÉ PÉČE 241
HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ 242

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název školy:	Základní škola a mateřská škola, Všestary
Adresa školy:	Všestary 57, 503 12, Všestary
www:	www.zsvsestary.cz
IČ:	75017181
IZO:	102078262
REDIZO:	650 054 105
Datová schránka:	ptxmi5g
Ředitelka školy:	Ing. Zarine Aršakuni
E-mail:	arsakuni@zsvsestary.cz
Tel.	727 910 559
Koordinátorka ŠVP:	Ing. Zarine Aršakuni
Zřizovatel školy:	Obec Všestary, Všestary 35, 503 12, Všestary
Starosta obce:	Ing. Michal Derner
tel.:	495 458 155
E-mail:	urad@vsestary-obec.cz
www:	www.vsestary-obec.cz

Rozhodnutí MŠMT č. j. 21 905/2003-21, datum zahájení činnosti s účinností od 01. 01. 2003, zápis do rejstříku škol a školských zařízení 01. 01. 2015.

Obory vzdělání podle Klasifikace kmenových oborů vzdělání a Rámcové vzdělávací programy 79–01–C/001 Základní škola, studium denní, délka studia: 9 roků, 0 měsíců.

Platnost od 1. 9. 2022

Č. j. 457/2022

2. verze ŠVP

Datum projednání ve školské radě:

Datum projednání v pedagogické radě: 25. 08. 2022

Ing. Zarine Aršakuni, ředitelka školy

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY

Základní škola a mateřská škola, Všestary sdružuje základní školu, školní družinu a dvě mateřské školy na Chlumu a ve Všestarech a školní jídelnu. Kapacita školy je 350 žáků. Naše škola je spádová pro 21 vesnic. Jsme úplnou školou s 1. až 9. postupným ročníkem.

Základní školu tvoří dvě budovy. První budova je starší stavba u kostela (Všestary 2), má řadu kmenových tříd, oddělení školní družiny, zázemí pro učitelky, vychovatelky a provozní zaměstnance školy.

Hlavní budova školy (Všestary 57) je situována v centru vesnice, kde jsou kmenové třídy, odborné učebny, školní dílny, obecní a školní knihovna, zázemí pro učitele, asistenty pedagoga, provozní zaměstnance a vedení školy. Budova je stavebně spojena s bazénem, který ale není součástí školy. Žáci využívají moderní tělocvičnu s nově rekonstruovaným hygienickým zázemím. Tato budova školy má nově přistavěné prostorné šatny a je bezbariérová (výtah).

Dalšími budovami jsou školní jídelna (Všestary 131) s celkovou kapacitou 500 strávníků a mateřská škola Všestary (Všestary 130). Obě budovy jsou lehce dostupné pro žáky i učitele, navazují na školní areál.

Ke škole patří ještě detašované pracoviště mateřské školy Chlum (Chlum 44, 503 12 Všestary) a výdejna jídel s celkovou kapacitou 64 strávníků. Obě mateřské školy mají kapacitu celkem 116 dětí.

Žáci jsou rozděleni do jednotlivých v rámci možnosti méně početných tříd.

Žáci 1. - 4. ročníků navštěvují tři oddělení školní družiny s celkovou kapacitou 90 žáků. Okolí školy poskytuje dobré možnosti pro činnost školní družiny, pro realizaci tělesné výchovy i pro aktivity jednotlivých kroužků.

VYBAVENÍ ŠKOLY

V první budově u kostela je k dispozici 5 kmenových tříd a 3 učebny zařízené pro školní družinu. Prostory jsou čisté a esteticky upravené, na čemž se podílejí nejen učitelky, ale i žáci prvního stupně. Děti užívají pro pobyt a herní aktivity školní dvůr i přilehlé zahrady. Škola má kvalitní hygienické zázemí.

Další učebny se nacházejí v hlavní budově. K dispozici je 9 kmenových učeben a 8 odborných učeben: dvě počítačové učebny, dvě mobilní IT učebny, dvě přírodovědné učebny, jazyková laboratoř, cvičná kuchyňka, školní dílna, keramická dílna.

Nedílnou součástí je rekonstruovaný prostor integrované školní a obecní knihovny. Ta slouží žákům i učitelům nejen po vyučování, ale i pro mimoškolní akce a projektové vyučování.

Třídy a učebny jsou dostatečně velké a světlé, vybavené stavitelným nábytkem. 7 tříd je vybavená interaktivními tabulemi, ve zbývajících třídách a odborných učebnách je dataprojektor s promítacím plátnem a další audiovizuální technika.

Na výzdobě se podílejí žáci všech tříd. V prostorách chodeb je umístěn informační koutek s PC, dva dřevěné pěstitelské stoly, relaxační koutky s pohodlným sedacím nábytkem a deskovými hrami. Najdete zde i čtenářský koutek s malou a volně přístupnou knihovničkou, pingpongový stůl a fotbálek, který žáci využívají o přestávkách.

Všichni vyučující mají své kabinety vybaveny tiskárnami, osobními notebooky a tablety s přístupem k internetu.

Tělocvična je navštěvována nejen školou, ale i veřejností, a to hlavně v odpoledních, podvečerních a večerních hodinách, nezřídka též o víkendech.

Pro relaxaci o velkých a poledních přestávkách slouží dvůr s pevným povrchem, kde je umístěn betonový stůl na stolní tenis. K odpočinku tu jsou rozestaveny lavičky. Součástí je i antukové hřiště.

Školní jídelna je prostorná, kde zajištěn pitný režim. Moderně a funkčně vybavená kuchyň nabízí výběr ze dvou jídel a vaří i pro cizí strávníky.

Škola je dobře vybavena ICT. Počítače, notebooky, tablety, interaktivní tabule a další moderní technologie slouží nejen pro výuku, ale i pro řízení, komunikaci, získávání a zpracování informací. V únoru 2018 škola zřídila nový intranetový informační systém Škola OnLine, který společně s novými webovými stránkami informuje širokou a rodičovskou veřejnost o aktuálním dění ve škole. Školní jídelna provozuje stravovací systém Strava.cz.

Materiální vybavení a fond učebnic se neustále modernizuje a doplňuje.

Klima školy je příznivé, s atmosférou vesnické školy rodinného typu, vládnou zde partnerské vztahy. Škola je řízena na demokratických principech s vnitřní hierarchií a přidělenými kompetencemi. Program školy je organizován na principech komunitního vzdělávání a otevřenosti pro další aktivity dětí, mládeže i dospělých v regionu.

Opatření pro zabezpečení objektu školy a bezpečnost žáků a zaměstnanců jsou deklarována v provozním řádu školy, ve školním řádu a v dalších vnitřních směrnicích.
Na naší škole integrujeme žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a cizince, kterým jsou poskytována podpůrná opatření 1. - 4. stupně. Naprostá většina žáků je ze sociálně vyrovnaných rodinných poměrů.
Ve škole se vzdělávají i žáci-cizinci s nedostatečnou znalostí českého jazyka. Těmto žákům je poskytována jazyková podpora v rámci podpůrných opatření a aktuální legislativy.

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Chceme využít polohy naší školy (spádová a vesnická) a vybudovat **regionální (komunitní) všestarskou školu**. Všestarská škola usiluje o to, aby se stala místem setkávání, poznávání, výměny zkušeností a zážitků napříč věkovými i sociálními skupinami.
Základní pilíře všestarské školy jsou **český jazyk, anglický jazyk a matematika**. Nedílnou součásti výchovně vzdělávacího procesu je rozvoj digitálních kompetencí žáků (i pedagogů). Neméně důležité je smysluplné vyplňování volného času žáků, aktivní spolupráci rodičů se školou, další vzdělávání veřejnosti a získávání finančních i materiálních partnerů.
Žáci mají možnost zapojit se do rozhodování o své škole prostřednictvím **Žákovského parlamentu**, rodiče jsou zváni ke spoluúčasti prostřednictvím Školské rady, která se společně s vedením školy spolupodílí na tvorbě společných cílů týkající se místní komunity a organizuje různé akce.

SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

Komunitní vzdělávání a otevřenost pro spolupráci vyžadují úzkou spolupráci se zřizovatelem, Školskou radou při ZŠ Všestary, rodičovskou veřejností a týmem zvolených důvěrníků z řad rodičů jednotlivých tříd. Jak členové Školské rady, tak i důvěrníci tříd podporují zájmy a potřeby žáků. Základním pilířem je aktivní spolupráce všech útvarů školy, zejména základní školy a obou mateřských škol.
Velkou podporu máme v svém zřizovateli obci Všestary, který nejen slovy, ale hlavně činy dokazuje, že vzdělání a školství je jednou z hlavních priorit místního zastupitelstva.
Velice si ceníme spolupráci s místními spolky a organizacemi jako je obecní knihovna, Výbor pro společenský život Všestary, Archeopark pravěku Všestary, Bazén a sauna Všestary, FBŠ Všestary z. s., Sborem dobrovolných hasičů ve Všestarech, Zemědělské družstvo Všestary.
Spolupracujeme také i s okolními obcemi a se spádovými malotřídními školami, odkud k nám přicházejí žáci do 5. nebo 6. ročníku, jako ZŠ a MŠ Hořiněves, ZŠ a MŠ Mžany, ZŠ Dohalice.
Již tradiční spolupracujeme s PdF UHK v rámci zajištění odborné pedagogické praxe studentů. Ve spolupráci s obcí Všestary a Provozně ekonomickou fakultou České zemědělské univerzity v Praze se podílíme na zajištění vysokoškolského zájmového studia formou Virtuální Univerzity třetího věku.
Aktivně se podílíme na aktivitách MAS Hradecký venkov a MAPII.
Škola aktivně spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou (dále jen PPP) v Hradci Králové.
Problematické žáky řešíme společně s odborem sociálních věcí při Magistrátu HK. Aktivně spolupracujeme s hradeckou pobočkou NPI a CCV.
Prostory školy užívají v odpoledních a podvečerních hodinách nejen místní obyvatelé, ale i členové jednotlivých sportovních oddílů z okolí. S nimi udržujeme kontakty především v souvislosti se zařazováním našich žáků do jejich klubů. Škola je členem AŠSK.
V rámci doplňkové činnosti škola realizuje celou řadu zájmových kroužků zaměřených zejména na aktivity volného času, vaření, sportovní programy a kulturní programy.

CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor základní školy je převážně ženský, spíš mladší a střední. Pedagogický sbor je ve většině předmětů aprobovaný. Máme vystudované dyslektické asistentky a speciální pedagožky. Velkým přínosem je přítomnost rodilého mluvčího.

Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogů v jednotlivých odborných oblastech, upřednostňuje především specializační studia, pedagogiku a psychologii, moderní metody vzdělávání a ovládání cizího jazyka a moderních technologií, v neposlední řadě také profesní a osobní rozvoj.
V příjemném, téměř rodinném prostředím školy pedagogové nabízejí individuální přístup a pochopení, orientovaný na žáka, respektující jeho osobní maximum a individuální potřeby.

DLOUHODOBÉ PROJEKTY

Naše škola je aktivním zpracovatelem a realizátorem celé řady dlouhodobých projektů financovaných z různých zdrojů jako fondy ESF a ČR, různé nadační a dotační fondy. Aktuální seznam a podrobné informace o aktivních a ukončených projektů je zveřejněn na webových stránkách školy (https://www.zsvsestary.cz/o-skole/projekty/).

ŠKOLNÍ PROJEKTY

K tradičně úspěšným školním projektům patří **Dýňové slavnosti**, **sběr tříděného odpadu a starého papíru, vánoční a velikonoční dílny.** Období masopustu si děti 1. stupně a v MŠ zpestřují **karnevalem** se spoustou soutěží a masek. Tradicí se stal **barevný týden** na 1. stupni před Velikonocemi. 1. června se koná projektový den **„Den dětí – dětem**“ formou sportovních a vědomostních soutěží.
K dalším výchovným a vzdělávacím aktivitám patří řada exkurzí na různá místa ČR, návštěva filmových a divadelních představení v Hradci Králové, účast na sportovních soutěžích s ostatními školami v regionu a další akce. To vše nás obohacuje a pomáhá utvářet příjemné klima školy.

Žákovský parlament
Žákovský parlament je skupina volených žáků školy, která se aktivně spolupodílí na tvorbě klimatu školy. Na naší škole jsou to vždy 2 zástupci tříd druhého stupně ZŠ, tedy od 5. do 9. třídy.
Cílem žákovského parlamentu je, aby si žáci více všímali dění ve škole. Aby byli schopni v rámci parlamentu iniciovat, dohodnout a odhlasovat případné návrhy na změny ve škole i v jejích aktivitách. Cílem je rovněž učení se vzájemnému respektu, spolupráci a odpovědnosti za svou práci. Důležité je i rozvíjení takových dovedností, jako je plánování společných akcí, rozdělení úkolů, komunikace při realizaci akcí apod.
Nápady mohou přijít i od nečlenů parlamentu a proto je důležité, aby zástupci jednotlivých tříd aktivně komunikovali i v rámci své třídy, spolužáky informovali o činnosti parlamentu.
Hlavní výstupy:

1. Připraví a realizuje volební kampaň.
2. Mapuje život školy.
3. Aktivně se zapojuje do diskuse.
4. Hledá možná řešení školních akcí, problémů, projektů...
5. Podílí se na organizaci školních a třídních akcí.
6. Rozpozná správné a nesprávné jednání spolužáků.
7. Organizuje školní a třídní akce.
8. Na základě rozpoznání správného a nesprávného jednání spolužáků se snaží vzniklou situaci řešit.

Dalším zajímavým projektem je **Závěrečná ročníková práce žáků 9. ročníku.** Hlavním cílem projektu je naučit je využívat získané poznatky v praxi a vhodně doplnit učivo základní školy. Každý žák si zvolí zadané téma, vybere konzultanta či konzultanty z řad pedagogů a má za úkol vypracovat a před komisí obhájit individuální práci o rozsahu přibližně 10–15 stran. Práci hodnotí komise složená z pedagogického sboru školy. Požadavky k zpracování a kritéria pro hodnocení závěrečné ročníkové práce jsou formulovány v tzv. manuálu pro zpracování ročníkové práce. Neobhájení závěrečné ročníkové práce v stanoveném nebo v odůvodněném případě v náhradním termínu může ovlivnit klasifikaci předmětů (váha známky v systému Škola OnLine je 1), k níž se práce vztahuje.

VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Vlastní hodnocení školy (dále jen **autoevaluace**) je proces, jehož cílem je působit svými výsledky na zkvalitňování práce školy. Má poskytnout co nejobjektivnější zpětnou vazbu.

Plán vlastního hodnocení školy

Oblast	Kritérium	Cíl	Metody a formy	Časový plán	Zodpovědnost Poznámky
Koncepce a rámec školy	Škola má jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, které pedagogové sdílejí a naplňují.	Ověřit, zda je vize školy skutečně sdílena všemi zaměstnanci škol. Ověřit, do jaké míry se pedagogové podílí na naplňování strategického plánu školy a jeho vyhodnocování.	Kulatý stůl (společná porada v přípravném týdnu) Analýza plnění akčního plánu na školní rok (metodické a předmětové komise, porada vedení školy)	1x ročně (srpen) 1x ročně (červen)	ŘŠ, ZŘŠ, vedoucí jednotlivých úseků
Koncepce a rámec školy	Škola má vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s kutikulárními dokumenty (RVP); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče.	Ověřit, zda je ŠVP v souladu s vizí školy a s RVP. Ověřit, zda jsou cíle ŠVP srozumitelné rodičům.	Analýza ŠVP (metodické sdružení a předmětové komise, pedagogická rada) Diskuze na schůzce školské rady a důvěrníků tříd	1x za pololetí (září, únor) 1x ročně (září)	Koordinátor ŠVP, ŘŠ, ZŘŠ, vedoucí metodických sdružení a předmětových komisí
Koncepce a rámec školy	Škola funguje podle jasných pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech aktérů (vedení, pedagogové, rodiče) a jejich participaci na chodu školy.	Ověřit, jestli aktuální školní řád má jasně nastavená efektivní pravidla a mechanismy k organizování činnosti školy a je-li v souladu s právními předpisy a koncepcí a strategií rozvoje školy. Ověřit, zda pedagogové, rodiče i zřizovatel mají k těmto pravidlům a nastaveným mechanismům vhodnou formou přístup.	Obsahová analýza školního řádu (pedagogická rada a provozní porada vedení školy) Diskuze na schůzce školské rady a důvěrníků tříd	1x ročně (srpen) 1x ročně (září)	ŘŠ, ZŘŠ, vedoucí jednotlivých úseků
Koncepce a rámec školy	Škola je vstřícné a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy.	Ověřit, zda škola realizuje efektivní opatření k prevenci všech forem rizikového chování, průběžně sleduje případné signály všech forem rizikového chování,	Obsahová analýza programu primární prevence škol a třídních pravidel (pedagogická rada a provozní porada vedení školy) Diskuze v žákovském parlamen-	3x ročně (září, leden, červen)	ŘŠ, ZŘŠ, metodik prevence, výchovný poradce, třídní učitele

		má jasná pravidla postupu v případě rizikového chování a bez zbytečného odkladu je efektivně uplatňuje.	tu, školské radě, při schůzkách důvěrníků tříd		
Koncepce a rámec školy	Škola spolupracuje s vnějšími partnery.	Ověřit, zda škola podporuje sounáležitost s obcí a regionem, v němž sídlí, využívá cíleně zaměřené programy spolupráce s relevantními partnery s cílem naplňování ŠVP a vizí školy, aktivního zapojení žáků a pedagogů do národních či mezinárodních projektů.	Analýza navázaných partnerství a vyhodnocení přínosu jednotlivých akcí	Průběžně, a shrnutí ve výroční zprávě	ŽŘŠ a garanti jednotlivých akcí
Pedagogické vedení školy	Vedení školy aktivně řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření.	Vyhodnotit, jestli procesy řízení jsou efektivní, vytvářejí podmínky pro zkvalitňování vzdělávání každého žáka.	Analýza nastavených pravidel monitorování a vyhodnocení kvality výuky (hospitace, náslechy, kontrola školní dokumentace)	Dílčí opatření průběžně 1x za čtvrtletí	ŘŠ, ZŘŠ, vedoucí jednotlivých úseků
Pedagogické vedení školy	Vedení školy aktivně vytváří zdravé školní klima – pečuje o vztahy mezi pedagogy, žáky i vzájemné vztahy mezi pedagogy, žáky i jejich rodiči a o vzájemnou spolupráci všech aktérů.	Vyhodnotit, zda ve škole panuje zdravé školní klima, jsou-li dobré prosociální vztahy mezi pedagogy navzájem, mezi pedagogy a žáky, mezi žáky navzájem i mezi rodiči a vedením školy a pedagogy.	Diskuze na společných poradách, formálních a neformálních akcích Diskuze v žákovském parlamentu Sociometrický test Klima školy	Průběžně 1x ročně	ŘŠ, ZŘŠ, třídní učitele, všichni zaměstnanci školy
Pedagogické vedení školy	Vedení školy usiluje o zajištění optimálních personálních podmínek pro vzdělávání, cíleně pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pedagoga a jeho profesní rozvoj, vytváří podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností s dalšími školami a účinně podporuje začínající pedagogy.	Vyhodnotit, jestli systematické sebehodnocení a hodnocení práce pedagogů/asistentů pedagoga a poskytování užitečné zpětné vazby je efektivní, ovlivňuje následný profesní rozvoj, zdá péče o začínající učitele je dostatečná.	Analýza plánů personálního rozvoje jednotlivých pedagogů, hospitačního plánů, plánu DVPP, adaptačního plánu začínajících učitelů (strukturovaný rozhovor, diskuze, hospitace, náslechy)	Průběžně dle potřeby	ŘŠ, ZŘŠ, vedoucí jednotlivých úseků, uvádějící a začínající učitele
Pedagogické vedení školy	Vedení školy usiluje o optimální materiální podmínky vzdělávání	Ověřit, zdá se provádí systematická kontrola technického sta-	Diskuze na poradách vedení, schůzkách metodických sdruže-	Průběžně dle potřeby	ŘŠ, ZŘŠ, vedoucí jednot-

	a pečuje o jejich účelné využívání.	vu školy, materiálních podmínek vzdělávání a jejich průběžné zkvalitňování.	ní a předmětových komisí	1x inventarizace školy (říjen-listopad)	livých úseků, hospodářka, školník, ekonomka školy
Pedagogické vedení školy	Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj.	Aktualizovat plán manažerského a pedagogického rozvoje vedení školy.	Analýza potřeb vedení školy s ohledem na aktuální změny legislativy a osobní růst	Průběžně dle potřeby	ŘŠ, ZŘŠ, vedoucí jednotlivých úseků
Kvalita pedagogického sboru	Pedagogové jsou pro svou práci kvalifikovaní a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně.	Ověřit, zda všichni pedagogové splňují požadavky na odbornou kvalifikaci dle zákona, tuto odbornost mohou doložit příslušnými doklady, stejně jako další zákonné požadavky stejně jako další zákonné požadavky.	Analýza stávajících spisů pedagogických pracovníků	1x ročně (srpen)	ŘŠ, hospodářka školy
Kvalita pedagogického sboru	Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s žáky, rodiči i kolegy vstřícný, respektující přístup.	Ověřit, zda pedagogové komunikují s žáky zdvořilým a přátelským způsobem, jednají s rodiči žáků, s kolegy a s dalšími členy komunity s respektem a úctou.	Dotazníkové šetření „Klima školy“	1x ročně	ŘŠ, ZŘŠ, třídní učitele
Kvalita pedagogického sboru	Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu.	Ověřit, zda pedagogové aktivně spolupracují, předávají si poznatky a využívají i formy vzájemných hospitací, předmětové a metodické komise pracují efektivně a s cílem zlepšovat kvalitu poskytovaného vzdělávání.	Záznamy s hospitací a náslechu, zápisy předmětových komisí a metodického sdružení	Průběžně	ZŘŠ, vedoucí metodických sdružení a předmětových komisí
Kvalita pedagogického sboru	Pedagogové podporují rozvoj demokratických hodnot a občanské angažovanosti.	Ověřit, zda pedagogové podporují rozvoj demokratických hodnot a občanských kompetencí žáků tím, že je zapojují do rozhodování o věcech, které se jich týkají, a poskytují jim příležitost vyjádřit vlastní názor například prostřednictvím žákovského parlamentu nebo v rámci třídnických hodin.	Zápisy ze schůzek žákovského parlamentu a třídnických hodin.	1x měsíčně	Vedoucí žákovského parlamentu, třídní učitele

Kvalita pedagogického sboru	Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji.	Ověřit, zda pedagogové jsou aktivní v přístupu ke svému profesnímu rozvoji, zda mají zájem se účastnit kurzů a seminářů k doplnění svého vzdělání a odborných dovedností.	Plán DVPP, evidence aktuálního zájmu o vzdělávací akce a kurzy	Průběžně	ZŘŠ
Výuka	Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují výuku v souladu s vědomostními, dovednostními i postojovými cíli definovanými v kutikulárních dokumentech školy a potřebami žáků.	Ověřit, zda pedagogové budují u žáků motivaci k učení, rozvíjejí všechny okruhy vzdělávacích cílů (tj. vědomosti, dovednosti i postoje) a podněcují žáky ke kritickému myšlení.	Hospitační činnost	Průběžně	ŘŠ, ZŘŠ
Výuka	Pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů.	Ověřit, zda pedagogové volí formy a metody výuky tak, aby odpovídaly stanoveným výukovým cílům, a vytvářejí pozitivní třídní klima podporující učení, poskytují žákům možnost využívat při učení informační technologie a rozvíjet tak dovednosti potřebné pro uplatnění v informační společnosti.	Hospitační činnost	Průběžně	ŘŠ, ZŘŠ
Výuka	Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého žáka a při plánování a realizaci výuky zohledňují individuální potřeby žáků.	Ověřit, zda pedagogové sledují individuální vývoj žáka a podle jeho potřeb volí vhodné metody práce, každý splněný úkol ohodnotí (nejčastěji je to pochvala a ústní hodnocení, dále klasifikace a u dětí se specifickými potřebami i písemné hodnocení).	Analýza hodnocení žáků v informačním systému Škola Online, hospitační činnost.	Průběžně	ŘŠ, ZŘŠ
Výuka	Pedagogové se ve své práci zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj žáků.	Ověřit, zda pedagogové nabízejí žákům aktivity, které posilují jejich pozitivní sebepojetí a sebevědomí.	Spolupráce ŠPC a třídních učitelů (plány pedagogické podpory, individuální vzdělávací plány a individuální výchovné plány)	Průběžně dle potřeby	Výchovný poradce, speciální pedagog, třídní učitele
Vzdělávací vý-	Škola soustavně získává infor-	Vedení školy a pedagogové	Klasifikační porady, rodičovské	1x čtvrtletí	ŘŠ, ZŘŠ, třídní

sledky žáků	mace o posunech výsledků každého žáka ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními.	průběžně uplatňují sdílený systém k získávání aktuálních informací o výsledcích vzdělávání každého žáka a sledování jejich vzdělávacích pokroků (Škola Online).	schůzky, konzultační odpoledne		učitele, pedagogové
Vzdělávací výsledky žáků	Výsledky vzdělávání žáků odpovídají očekávaným výsledkům podle vzdělávacích programů.	Ověřit zda žákům, kteří nedosahují očekávaných výsledků vzdělávání, poskytuje škola efektivní podporu za účelem jejich dosažení.	Plán konzultačních hodin a doučování	Průběžně	ZŘŠ
Vzdělávací výsledky žáků	Žáci školy jsou motivovaní k dosahování dobrých výsledků a projevují sociální a osobnostní kompetence a občanské hodnoty.	Ověřit, zda škola vytváří žáků vhodné podmínky pro aktivní zapojení v co nejvyšším počtu žáků do soutěží a projektových činností, dosahované výsledky pravidelně vyhodnocuje a oceňuje.	Soutěže různých zaměření (sportovní, humanitní, technické a přírodovědné), projektové dny, školní a mimoškolní projekty, výsledky jsou zveřejněny na webových stránkách školy a na nástěnkách školy.	Průběžně	ZŘŠ, garanti jednotlivých soutěží a projektů
Vzdělávací výsledky žáků	Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při ukončování vzdělávání a v dalším vzdělávání či profesní dráze a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání.	Ověřit, zda škola na všech stupních řízení pedagogického procesu efektivně vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu a ukončování jejich vzdělávání, umí doložit procesy a výsledky tohoto hodnocení a dokáže zpracovat opatření vedoucí ke zkvalitňování procesu hodnocení úspěšnosti žáků.	Čtvrtletní pedagogické rady, účast na testování ČŠI.	1x čtvrtletí, dle nabídky	ŘŠ, ZŘŠ, pedagogové
Podpora žáků při vzdělávání (rovné příležitosti)	Škola vytváří každému žákovi a jeho rodině rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jeho pohlaví, věk, etnickou příslušnost, kulturu, rodný jazyk, náboženství, rodinné zázemí, ekonomický status nebo speciální vzdělávací potřeby.	Ověřit, zda škola usiluje o maximální zapojení žáků do školních akcí a aktivit a v případě potřeby poskytuje žákům speciální podporu, která zapojení umožní, včetně podpůrných opatření.	Zápůjčky ICT, projekt „Obědy pro děti“ Školní akce, kroužky,	1x ročně (září) Průběžně dle potřeby	ŘŠ, třídní učitele Garanti akcí, vedoucí kroužků
Podpora žáků	Škola poskytuje účinnou podpo-	Ověřit, zda škola poskytuje	Spolupráce ŠPC, třídních učitelů	Průběžně dle po-	Výchovný po-

při vzdělávání (rovné příležitosti)	ru všem žákům s potřebou podpůrných opatření.	účinnou podporu všem žákům s potřebou podpůrných opatření.	a jednotlivých vyučujících	třeby	radce, speciální pedagog, třídní učitele, jednotlivé vyučující
Podpora žáků při vzdělávání (rovné příležitosti)	Škola věnuje patřičnou pozornost osobnostnímu rozvoji žáků, rozvíjí u nich otevřenost, toleranci a respekt vůči jinakosti a dbá na to, aby žádný žák nebyl vyčleňován z kolektivu.	Ověřit, zda pedagogové respektují studijní předpoklady a osobní možnosti každého žáka, zařazují prvky skupinové práce, tak aby se zapojil každý žák podle svých schopností a možností, vedou žáky k pocitu sounáležitosti s třídním kolektivem.	Hospitační činnost, třídnické hodiny, sociometrické testy	Průběžně dle potřeby	ŘŠ, ZŘŠ, třídní učitele

CHARAKTERISTIKA ŠVP

Školní vzdělávací program **„Společnou cestou“** vychází z dlouhodobé koncepce školy, která má inovovat pedagogický proces, přizpůsobit ho více současným potřebám nastupující generace a sladit ho s náročnými požadavky na člověka 21. století. Rozpracovává obecné vzdělávací cíle a klíčové kompetence zachycené v RVP ZV.

Genetická metody čtení

Mezi specifika naší školy patří výuka čtení genetickou metodou. **Genetická metoda čtení** vychází ze znalosti velkých tiskacích písmen. Ta se dávají k sobě – dítě hláskuje a skládá jednotlivá slova. Počáteční čtení se tedy neomezuje na pár písmenek, využívá se celé abecedy.

Genetická metoda pracuje se zrakem, dechem, hlasem a sluchem a učí žáky číst nahlas, tím totiž spojíme písmeno s jeho tónem, a to se tak stane reálnějším. Jde především o porozumění textu, což působí velmi motivačně na dítě, které díky tomu chce pokračovat ve čtení. Tato technika navíc respektuje tempo každého žáka.

První pololetí v první třídě se při výuce touto metodou čte pouze velkými písmeny. Ve druhém pololetí se školáci čtoucí genetickou metodou zaměří na malá tiskací písmena. A tak zatímco žáci, kteří se učí číst slabikováním, pomalu poznávají všechny tvary – velké i malé tiskací, velké i malé psací, „geneticky vedené děti“ v lednu nebo únoru překlopí velká písmena do malých. Motivačním prvkem je určitě možnost co nejdříve přelouskat vše, co potřebují a už kolem Vánoc se děti začnou těšit na čítanky a písanky.

Plavání

Další pozitivní odlišnosti naší školy je **povinný kurz plavání jako součást předmětu tělesná výchova.**

Plavání je zcela výjimečná dovednost, která může za určitých podmínek zachránit život. V našich zeměpisných šířkách a s naším stylem života je osvojení plaveckých dovedností nutností. Děti, které od malička plavou, bývají otužilejší, což samozřejmě přispívá k celkově dobré kondici a odolnosti.

Žáky 1. až 6. ročníku školy každoročně absolvují 20 hodin plavání. Přítomnost bazénu, který je stavebně spojen s hlavní budovou školy, a velkorysý finanční příspěvek zřizovatele za pronájem bazénu, nám tuto možnost poskytuje.

Profil absolventa naší školy

Profil absolventa představuje souhrn stěžejních schopností, dovedností a postojů, od kterých se odvíjí veškerá činnost školy: výstupy z jednotlivých ročníků a předmětů, školní pravidla, samotné učivo, volba metod, celkové klima školy. Vědomí společné vize a společného ideálu je nutným předpokladem a prvním východiskem k efektivní spolupráci, vhodné volbě didaktických postupů, úspěšné komunikaci a konečně i zdravému sociálnímu rozvoji člověka. Na cestě mezi tímto východiskem a konečným cílem leží samotná cesta, tedy každodenní setkávání učitelů s žáky a jejich rodiči.

Žák/Žákyně Základní školy a mateřské školy, Všestary:

- je zodpovědný a samostatný, rozvijí všechny složky své osobnosti
- je motivován k celoživotnímu učení
- aplikuje své znalosti, umí chránit vytvořené hodnoty a životní prostředí
- asertivně komunikuje a spolupracuje
- umí formulovat své myšlenky, akceptuje názor druhého
- k řešení problému přistupuje aktivně, přiměřeně reaguje
- orientuje se v digitálním prostředí, dokáže bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života
- dokáže chránit své fyzické a duševní zdraví i zdraví jiných
- vystupuje kultivovaně, ctí kulturní tradice své země
- je ohleduplný a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duchovním hodnotám.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Škola utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků následujícími strategiemi:

KOMPETENCE K UČENÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Průřezová témata procházejí napříč vzdělávacími oblastmi, propojují vzdělávací obsahy oborů a tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků. Tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.
Většinou jsou integrována v rámci jednotlivých předmětů (viz Učební osnovy), dále se pak realizují prostřednictvím projektového vyučování.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (DÁLE JEN OSV)

Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby a zvláštnosti. Pomáhá žákovi i skupině orientovat se a reagovat na běžné situace v každodenním životě. Jednotlivá témata se uskutečňují praktickou formou, prostřednictvím vhodných her, cvičení a modelových situací.

Tematické okruhy průřezového tématu:

- **Osobnostní rozvoj**:
  - rozvoj schopností poznávání
  - sebepoznání a sebepojetí
  - seberegulace a sebeorganizace
  - psychohygiena
  - kreativita
- **Sociální rozvoj**:
  - poznávání lidí
  - mezilidské vztahy
  - komunikace
  - kooperace a kompetence
- **Morální rozvoj**
  - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
  - hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (DÁLE JEN VDO)

Má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Rozvíjí kritické myšlení, vědomí práv a povinností, vede k porozumění demokratickému uspořádání společnosti. Škola a její celkové klima tak slouží k praktickému ověřování zkušeností s tímto tématem. Žáci uplatňují své názory v diskusích a demokraticky se podílejí na rozhodování skupiny i celku, ověřují si dodržování pravidel.

Tematické okruhy průřezového tématu:

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (DÁLE JEN VMEGS)

Podstatnou součástí je výchova budoucích evropských občanů a rozvíjení evropské identity při respektování identity národní. Žáci si zpřesňují obraz Evropy, uvědomují si kulturní rozmanitosti i tradiční hodnoty. Jednotlivá témata probíhají v rámci předmětů, některá jednorázovými projekty (Den Evropy, poznávací zájezdy). Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají především usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů.

Tematické okruhy průřezového tématu:

- Evropa a svět nás zajímají
- Objevujeme Evropu a svět

- Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (DÁLE JEN MKV)

Žáci se seznamují s různými kulturami, jejich tradicemi a hodnotami. Výchova rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. Toto téma se hluboce dotýká veškerých mezilidských vztahů ve škole, mezi školou a rodinou i mezi školou a místní komunitou. V každodenním životě školy budou žáci vedeni k vzájemnému poznávání, k toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků, jestliže se setkávají s dětmi z různého sociálního a kulturního zázemí. Propojení Multikulturní výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům získávat, vyhodnocovat a sdílet informace jako východisko pro přemýšlení o naléhavých tématech a způsobech jejich řešení.

Tematické okruhy průřezového tématu:

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (DÁLE JEN EV)

Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Propojení Environmentální výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům aktivně získávat a sdílet zásadní informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí. To umožňuje jednak hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekologických problémů, jednak zvyšovat zájem žáků, aby modelovali a prezentovali varianty jejich řešení, komunikovali o nich, a vyhodnocovat jejich možné dopady na úrovni lokální a globální.
Realizace tohoto tématu probíhá v rámci jednotlivých vzdělávacích oblastí a jednotlivými projekty (Den Země, Den zvířat, soutěže, tříděný odpad, aj.).

Tematické okruhy průřezového tématu:

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (DÁLE JEN MV)

Má vybavit žáky základní úrovní mediální gramotnosti. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na kvalitu života vůbec. Žáci se učí, především ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost, analyzovat nabízená sdělení, posuzovat jejich věrohodnost a vyhodnocovat, jak je nejlépe využít k získávání informací ke vzdělávání i k naplňování volného času. Propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik, potřebnosti rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů.

Tematické okruhy průřezového tématu:

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností:

Tvorba mediálního sdělení a práce v realizačním týmu

ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření (§ 16 odst. 9 školského zákona).

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními (dále jen ŠPZ) v Hradci Králové. Na základě vyplněných dotazníků zmíněné instituce zajistí psychologické a speciální pedagogické vyšetření a doporučí způsoby práce s diagnostikovaným žákem.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory

Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.

Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (dále jen PLPP). PLPP vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.

S PLPP seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky (vychovatele školní družiny) podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.

Poskytování podpůrných opatření **prvního stupně** třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce PLPP průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci ŠPZ.

Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

V případě, že opatření vyplývající z PLPP žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu ŠPZ.

Škola bezodkladně předá PLPP ŠPZ.

Pokud ŠPZ doporučí vzdělávání žáka dle IVP, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle IVP. Ředitelka školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.

Za tvorbu IVP, spolupráci se ŠPZ a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce.

IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se ŠPZ výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.

S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka, případně vychovatel ve školní družině.

Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.

Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje.

V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce IVP průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

ŠPZ 1x ročně vyhodnocuje naplňování IVP.

Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc ŠPZ i bez vyzvání školy.

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah, tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od **třetího stupně podpory** (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.
K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně. Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je uvedena v kapitolách jednotlivých vzdělávacích oblastí.
V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů).
Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciace vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ

Speciálně pedagogická péče a pedagogická intervence.

Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č.27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.
Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika:

- problémy v učení – čtení, psaní, počítání;
- nepřesné vnímání času;
- obtížné rozlišování podstatného a podružného;
- neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou;
- problémy s technikou učení;
- problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost;
- nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například:

- posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů;
- pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifik žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vracení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.),
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů,

- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- u mladších žáků využívání skupinové výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání,
- zařazení předmětů speciálně pedagogické péče (dle doporučení PPP).

Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifik žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka),
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnoticí kritéria,
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání,
- na žádost zákonného zástupce lze hodnotit slovně.

Pedagogická intervence

Pedagogická intervence (PI) je zařazena jako podpůrné opatření prvního stupně, které není vázáno na doporučení školského poradenského zařízení. Jeho využití a náplň se odvíjí od individuálních potřeb žáků. Pedagogická intervence je určena žákům ohroženým školním neúspěchem a je zaměřena na podporu v přípravě na vyučování. Může také sloužit k podpoře a rozvoji žákova nadání. PI může vést učitel, vychovatel, asistent pedagoga či speciální pedagog ve vztahu k obsahu a cíli intervence. O zahájení rozhoduje ředitelka školy. Pedagogická intervence je plně přizpůsobena potřebám žáků a je možné ji poskytovat individuálně i ve skupinách

Předmět speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče včetně počtu hodin výuky. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP. V učebním plánu na předměty speciální pedagogické péče se upraví počet disponibilních hodin čerpaných ze vzdělávací oblasti Jazyka jazyková komunikace a Matematika a její aplikace. Předměty speciální pedagogické péče se hodnotí slovně.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnosti úlev,
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,

- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- nutnost spolupráce s rodiči,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a ŠPZ. Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje:

- školní metodik prevence,
- výchovná poradkyně,
- třídní učitelé

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola dále spolupracuje s PPP Hradec Králové, SPC Hradec Králové apod.

ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.
Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí ŠPZ na návrh učitele nebo zákonných zástupců. Pro tyto žáky může být vypracován IVP, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření. Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření PLPP žáka. PLPP vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S PLPP seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce PLPP průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka.
- Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů.
- Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě IVP mimořádně nadaného žáka

- Pokud opatření vyplývající z PLPP žáka nebudou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu ŠPZ.
- Škola bezodkladně předá PLPP ŠPZ.
- Pokud ŠPZ doporučí vzdělávání žáka dle IVP, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle IVP. Ředitelka školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se ŠPZ a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce.

- IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se ŠPZ výchovný poradce.
- IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka. Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce IVP průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- ŠPZ 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc ŠPZ i bez vyzvání školy.

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení do vyššího ročníku.
- Ředitelka školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitelka školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zákonným zástupcem
- Ředitelka školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitelka školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy):

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky,
- využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků,
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí.
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností,
- vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Úprava obsahu vzdělávání:

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Organizace výuky:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- vnitřní diferenciace žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty,
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí,
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit, účast v olympiádách, soutěžích, zapojení do zájmových aktivit

UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace	2. stupeň				Dotace
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	1. stupeň	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	2. stupeň
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7	7	7+1	6+1	6	**33+2**	4+1	4	4	3+2	**15+3**
	Anglický jazyk	0+1	0+2	3	3	3	**9+3**	3	3	3	3	**12**
	Základy cizího jazyka	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2	**6**
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	**20+5**	4	4	4+1	3+2	**15+3**
Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	**2**	1	1	1	1	**4**
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	**6**	-	-	-	-	-
	Přírodověda	-	-	-	1	2	**3**	-	-	-	-	-
	Vlastivěda	-	-	-	1+1	1	**2+1**	-	-	-	-	-
Člověk a společnost	Výchova k občanství	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	**2**
	Dějepis	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2	**8**
Člověk a příroda	Fyzika	-	-	-	-	-	-	1	2	2	1+1	**6+1**
	Chemie	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	**4**
	Přírodopis	-	-	-	-	-	-	1+1	2	2	1	**6+1**
	Zeměpis	-	-	-	-	-	-	1+1	1+1	1+1	1	**4+3**
Umění a kultura	Etická výchova	-	-	-	1	1	**2**	-	-	-	-	-
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	**5**	-	-	-	-	-
	Hudební výchova	1	1	1	1	1	**5**	-	-	-	-	-
	Hudba a grafika	-	-	-	-	-	-	3	2	2	2	**9**
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	**10**	2	2	2	2	**8**
	Výchova ke zdraví	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	**2**
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	**5**	1	1	-	1	**3**
Volitelné předměty		-	0+1	0+1	0+1	0+2	**0+5**	0+2	0+2	0+2	0+1	**0+7**
Celkem hodin		**20**	**22**	**24**	**26**	**26**	**102+16**	**29**	**30**	**32**	**31**	**104+18**

Volitelné předměty:

1. stupeň: Konverzace v anglickém jazyce
Pohybové hry
Matematika hrou
Předmět speciální pedagogické péče

2. stupeň: Konverzace v anglickém jazyce
Pohybové hry
Matematika hrou
Přírodovědný seminář
Předmět speciální pedagogické péče

UČEBNÍ OSNOVY

VZDĚLÁVACÍ OBLAST JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje **komunikačních kompetencí**, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.
Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk**.

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT ČESKÝ JAZYK A LITERATURA (ČJ)

Charakteristika předmětu

Hlavním cílem předmětu je naučit žáky vyjadřovat se srozumitelně a výstižně ústní i písemnou formou spisovného jazyka, správně vnímat různá jazyková sdělení, s porozuměním číst texty umělecké a naukové literatury, vytvářet předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci.
Výjimečné postavení zaujímá výuka čtení a psaní v 1. ročníku. Obě složky se velice úzce prolínají, nelze je učit odděleně. Technika čtení genetickou metodou je pouze prostředkem, který vede k cíli, ke čtení s porozuměním. Při výuce psaní u dětí vytváříme základní hygienické a pracovní návyky. Dále klademe důraz na rozvoj vyjadřovacích schopností žáků a obohacování jejich slovní zásoby.
Protože mezi dětmi přicházejícími do 1. třídy jsou velké rozdíly a průběh učení závisí na mnoha vnitřních a vnějších podmínkách, je nutný individuální přístup učitele k jednotlivým žákům, dostatečně je motivovat a podněcovat k práci, chválit každý pokrok. Vhodným vedením vzbuzujeme u žáků pozitivní vztah k učení.

Složky předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.
Komunikační a slohová výchova: Hlavním cílem je porozumění mluvenému a psanému projevu, schopnost jeho analýzy a interpretace. Žáci získávají dovednost kultivovaně psát a mluvit.
Jazyková výchova: Žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Získávají poznatky ze systému a učí se zásadám správného pravopisu. Poznávají bohatost jazyka a jeho slovní zásoby.
Literární výchova: Žáci postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky a dovednosti. Učí se vnímat, prožívat, chápat a interpretovat přiměřené texty. Jsou vedeni k vlastní tvořivé produkci. Prostřednictvím četby poznávají základní literární útvary.
Výuka českého jazyka a literatury je posílena disponibilními hodinami: +1 hodina v 3. ročníku, +1 hodina v 4. ročníku, +1 hodina v 6. ročníku a +2 hodiny v 9. ročníku.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky – strategie

Jednotlivé složky předmětu se prolínají, není ostrá hranice mezi výukou slohu, mluvnice a literatury. Vycházíme ze zájmů a zkušeností dětí, využíváme materiály blízké jejich každodennímu životu. Velký význam má individuální přístup k žákům. K naplnění kompetencí často zařazujeme kooperativní formy učení – práci ve dvojicích a ve skupinách. Žáky vedeme k užívání jazykových příruček, slovníků, encyklopedií. Učíme je získávat a zpracovávat informace z internetu a z médií, tisku a televize. Ve výuce používáme online výukové portály a interaktivní programy, online procvičování a motivační hry. K dispozici máme školní knihovnu, dvě počítačové učebny, dvě mobilní učebny se sluchátky a reproduktorem, se stálým připojením k internetu.

Žáky podněcujeme k vlastní tvorbě pořádáním školních literárních soutěží. Pořádáním výstavek, besed a zpracováváním referátů o knížkách vedeme žáky k vlastní četbě. Podněcováním dialogu a zařazováním řečnických cvičení rozvíjíme jejich komunikační schopnosti. Navštěvujeme divadelní představení, učíme je tato představení vnímat, prožívat, pochopit, interpretovat a hodnotit, vedeme je také ke kulturnímu společenskému chování. Ve velké míře uplatňujeme mezipředmětové vztahy s prvoukou, přírodovědou, vlastivědou a výtvarnými činnostmi. Příležitostně zařazujeme projekty a projektové dny.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení - Klademe důraz na pozitivní motivaci žáků. Používáme vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku. Vedeme žáka k sebehodnocení. Předkládáme dostatek informačních zdrojů.

Kompetence k řešení problémů - Zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností. Předkládáme modelové situace k řešení. Vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému.

Kompetence komunikativní - Nabízíme žákům dostatek možností k porozumění textu a k vyjadřování se. Zařazujeme diskusní kroužky a besedy, řečnická cvičení, slohové práce. Umožňujeme žákům využívat informační technologie pro komunikaci s okolním světem. Učíme žáky obhajovat vlastní názory a vhodně argumentovat.

Kompetence sociální a personální - Zařazujeme práci ve skupinách, vytváříme návyky pro práci v týmu. Podílíme se na utváření příjemné atmosféry ve třídě.

Kompetence občanské - Aktivně zapojujeme žáky do kulturního dění. Podporujeme pozitivní postoje k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a tradic.

Kompetence pracovní - Rozvíjíme smysl pro povinnost. Vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, dokončení práce.

Kompetence digitální - Vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a přípravě vlastních prací v digitálním prostředí.

1. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Komunikační a slohová výchova			
Čtení – praktické čtení – technika čtení, znalost orientačních prvků v textu, čtení vyhledávací	Žák/Žákyně plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	Žák/Žákyně čte s porozuměním jednoduché texty.	OSV – OR – kreativita
Naslouchání – praktické naslouchání - vyjádření kontaktu s partnerem; věcné naslouchání - pozorné, soustředěné, aktivní	Žák/Žákyně porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti, respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	Žák/Žákyně rozumí pokynům přiměřené složitosti.	OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace
Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu dýchání, tvoření hlasu, výslovnost, komunikační žánry	Žák/Žákyně pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost, v krátkých mluvených projevech	Žák/Žákyně dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání.	OSV- OR – psychohygiena

	správně dýchá a volí vhodné tempo řeči, volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.		
Písemný projev – základní hygienické návyky, správné sezení, držení psacího náčiní, technika psaní	Žák/Žákyně zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.	Žák/Žákyně zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, převádí slova z mluvené do psané podoby.	OSV – MR – řešení problému a rozhodovací dovednosti
Jazyková výchova			
Zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči	Žák/Žákyně rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.	Žák/Žákyně rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy.	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání
S**lovní zásoba a tvoření slov** – slova a pojmy, význam slov	Žák/Žákyně porovnává významy slov, vyhledá v textu slova příbuzná, porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.	Žák/Žákyně rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky.	
Literární výchova			
Poslech literárních textů	Žák/Žákyně čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	Žák/Žákyně pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně.	OSV – SR - komunikace
Zážitkové čtení a naslouchání	Žák/Žákyně vyjadřuje své pocity z přečteného textu, rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	Žák/Žákyně reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací, při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost.	OSV – OR – kreativita
Tvořivé činnosti s literárním textem	Žák/Žákyně pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.		OSV – SR – kooperace, kompetence VDO – občanská společnost a škola

2. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Komunikační a slohová výchova			
Čtení – praktické čtení technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu; věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací	Žák/Žákyně pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost, v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči, volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích, na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev, seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	Žák/Žákyně dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání, čte s porozuměním jednoduché texty.	OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace
N**aslouchání** – praktické naslouchání - zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem; věcné naslouchání - pozorné, soustředěné, aktivní	Žák/Žákyně respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru, reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta, rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.	Žák/Žákyně rozumí pokynům přiměřené složitosti, tvoří otázky a odpovídá na ně.	OSV – SR – komunikace
Mluvený projev – komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba; základní komunikační pravidla	Žák/Žákyně na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev, volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.	Žák/Žákyně vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích, v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči.	OSV – SR – poznávání lidí, komunikace
Písemný projev – technika psaní, žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, dopis	Žák/Žákyně píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení, kontroluje vlastní písemný projev, opisuje a přepisuje jednoduché texty, píše správně a přehledně jednoduchá sdělení, píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy, ovládá hůlkové písmo.	Žák/Žákyně kontroluje vlastní písemný projev, převádí slova z mluvené do psané podoby, opisuje a přepisuje krátké věty.	OSV – SR – mezilidské vztahy

Jazyková výchova			
Zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, modulace souvislé řeči, skladba – věta jednoduchá a souvětí	Žák/Žákyně rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího, odlišuje větu jednoduchou a souvětí, dodržuje pořádek slov ve větě, odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě, Velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen.	Žák/Žákyně rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy, rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky, tvoří slabiky, rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky, píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech, seřadí slova podle abecedy.	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání
Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	Žák/Žákyně porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná, rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	Žák/Žákyně porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová, slova spisovná a nespisovná.	OSV – SR – kooperace, kompetence
Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov	Žák/Žákyně rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.	Žák/Žákyně pozná podstatná jména a slovesa.	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání
Literární výchova			
Poslech literárních textů	Žák/Žákyně vyjadřuje své pocity z přečteného textu, volně reprodukuje text podle svých schopností.	Žák/Žákyně reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací, při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost.	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Zážitkové čtení a naslouchání	Žák/Žákyně rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	Žák/Žákyně vypráví děj podle daných otázek.	OSV – SR – komunikace, kooperace, kompetence
Tvořivé činnosti s literárním textem	Žák/Žákyně pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	Žák/Žákyně určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti, čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	OSV – MR – řešení problému a rozhodovací dovednosti

3. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Komunikační a slohová výchova			
Čtení – pozorné, plynulé, čtení jako zdroj informací	Žák/Žákyně se orientuje v textu, čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. Při čtení pečlivě vyslovuje a opravuje nesprávnou výslovnost.	Žák/Žákyně čte s porozuměním jednoduché texty.	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Naslouchání – praktické zdvořilé, soustředěné, aktivní	Žák/Žákyně respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. Naslouchá aktivně, zaznamenává slyšené a umí reagovat otázkami.	Žák/Žákyně porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání
Mluvený projev komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vypravování, obrázková osnova	Žák/Žákyně v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo. Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	Žák/Žákyně dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání.	OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace
Jazyková výchova			
Zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči	Žák/Žákyně rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova. Člení slova na hlásky a rozpozná délku samohlásek.	Žák/Žákyně rozlišuje všechny hlásky a písmena malé i velké abecedy. Rozeznává samohlásky a souhlásky. Rozpozná délku samohlásek.	
Slovní zásoba a tvoření slov – antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova	Žák/Žákyně porovnává významy slov, rozpozná slova opačného významu, slova významem souznačná, nadřazená a podřazená. Vyhledá v textu slova příbuzná.	Žák/Žákyně tvoří slabiky.	
Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov	Žák/Žákyně rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. V mluveném projevu	Žák/Žákyně rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky.	

	správně skloňuje pod statná jména, přídavná jména a časuje slovesa.		
Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice	Žák/Žákyně rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího. Rozlišuje věty jednoduché a souvětí. Spojuje věty jednoduché do souvětí vhodnými spojkami nebo spojovacími výrazy.		
Pravopis – párové souhlásky, vyjmenovaná slova a slova příbuzná	Žák/Žákyně docvičuje, odůvodňuje a bezpečně doplňuje párové souhlásky na konci i uvnitř slova. Bezpečně odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých, měkkých souhláskách a obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. Píše správně velká písmena na počátku věty, u vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	Žák/Žákyně píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech.	
Literární výchova			
Poslech literárních textů – plynulost a technika čtení	Žák/Žákyně přednáší zpaměti kratší a vhodné literární texty.	Žák/Žákyně při poslechu krátkých textů udržuje pozornost.	
Zážitkové čtení a naslouchání	Žák/Žákyně vyjadřuje své pocity z přečteného textu.	Žák/Žákyně pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně.	MV – vnímání autora mediálního sdělení
Tvořivé činnosti s literárním textem přednes vhodných literárních textů	Žák/Žákyně pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů a dle svých schopností.	Žák/Žákyně reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací.	

4. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Komunikační a slohová výchova			
Čtení – přiměřených textů	Žák/Žákyně čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.		OSV – Rozvoj schopností a poznávání Čtenářská gramotnost
Naslouchání – podstatné informace a jejich zápis, členění textu	Žák/Žákyně rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.		
Mluvený projev – reprodukce a zápis, oslovení, omluva, pozdrav, prosba, blahopřání, obohacení textu, dialog, telefonický rozhovor	Žák/Žákyně reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. Žák/Žákyně volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. Žák/Žákyně rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	Žák/Žákyně má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování**.**	OSV – Kreativita
Písemný projev – popis, vypravování**,** blahopřání, pozvánka, dopis	Žák/Žákyně píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Žák/Žákyně píše správně a čitelně jednoduchá sdělení	OSV – Psychohygiena MV – Tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu
Jazyková výchova			
Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma;	Žák/Žákyně porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová Žák/Žákyně rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.		

Stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)	Žák/Žákyně rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.		
Tvarosloví – slovní druhy, skloňování podstatných jmen, časování sloves	Žák/Žákyně určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. Skloňuje podstatná jména, časuje slovesa.	Žák/Žákyně pozná podstatná jména a slovesa.	
Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice	Žák/Žákyně vyhledává základní skladební dvojici.		
Pravopis – vyjmenovaná slova, koncovky podstatných jmen**,** slovesa v přítomném čase	Žák/Žákyně píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (ve vyjmenovaných a příbuzných slovech a v koncovkách podstatných jmen).	Žák/Žákyně rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik.	
Literární výchova			
Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	Žák/Žákyně volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	Žák/Žákyně určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti. Žák/Žákyně dramatizuje jednoduchý příběh.	OSV – Kreativita
Základní literární pojmy – próza, báseň, pohádka, pověst, povídka, bajka, ilustrace	Žák/Žákyně při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Žák/Žákyně rozlišuje prózu a verše, rozlišuje pohádkové prostředí od reálného.	OSV – Mezilidské vztahy OSV – Komunikace
Poslech literárních textů	Žák/Žákyně vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	Žák/Žákyně vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek.	OSV – Hodnot, postoje a praktická etika MV – Vnímání autora mediálního sdělení
Zážitkové čtení a naslouchání	Žák/Žákyně rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.		MKV – Kulturní diference, multikulturalita VMEGS – Evropa a svět nás zajímají VMEGS – Objevujeme Evropu a svět

5. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Komunikační a slohová výchova			
Mluvený projev	Žák/Žákyně zanechá vzkaz. Vede správně dialog, telefonický rozhovor. Žák/Žákyně sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti**.**	Žák/Žákyně vypráví vlastní zážitky a jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích.	OSV – Mezilidské vztahy OSV – Komunikace
Písemný projev – vzkaz, dopis, reklama, vypravování, pozvánka, popis předmětu, jednoduché tiskopisy	Žák/Žákyně rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě. Žák/Žákyně píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	Žák/Žákyně píše správně a čitelně jednoduchá sdělení.	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
Čtení	Žák/Žákyně čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.		OSV – Rozvoj schopností a poznávání Čtenářská gramotnost
Naslouchání	Žák/Žákyně posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.		
Jazyková výchova			
Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice	Žák/Žákyně odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. Žák/Žákyně užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje. Žák/Žákyně vyhledává skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	Žák/Žákyně dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího.	

Tvarosloví – slovní druhy, tvary slov	Žák/Žákyně určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	Žák/Žákyně pozná podstatná jména a slovesa.	
Slovní zásoba a tvoření slov (antonyma, homonyma, synonyma, stavba slova)	Žák/Žákyně porovnává významy slov (slova opačného významu, slova souznačná), vyhledá v textu slova příbuzná.	Žák/Žákyně určuje samohlásky, souhlásky a seřadí slova podle abecedy.	
Zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči	Žák/Žákyně volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Žák/Žákyně v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči.	
Pravopis – koncovky podstatných jmen a koncovky přídavných jmen měkkých, tvrdých a přivlastňovacích, shoda podmětu s přísudkem	Žák/Žákyně píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. Žák/Žákyně zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.	Žák/Žákyně rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik. Správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-, tě, ně-, bě, pě, vě, mě. Správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky.	
Literární výchova			
Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání **Tvořivé činnosti s literárním textem –** přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	Žák/Žákyně rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. Žák/Žákyně při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. Žák/Žákyně tvoří vlastní literární text na dané téma.	Žák/Žákyně rozlišuje prózu a verše, rozlišuje pohádkové prostředí od reálného. Žák/Žákyně ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu. Určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti, dramatizuje jednoduchý příběh.	OSV – Kreativita
Zážitkové čtení a naslouchání	Žák/Žákyně volně reprodukuje text podle svých schopností.	Žák/Žákyně čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy.	
Poslech literárních textů	Žák/Žákyně vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.	Žák/Žákyně vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek.	OSV – Hodnot, postoje a praktická etika MV – Vnímání autora mediálního sdělení

6. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Komunikační a slohová výchova			
Čtení – praktické, věcné, kritické, prožitkové. Výpisky a výtah	Žák/Žákyně odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnávání s dostupnými komunikačními zdroji.	Žák/Žákyně čte plynule s porozuměním, reprodukuje text.	MV - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
Naslouchání – praktické, věcné, kritické, zážitkové. Vypravování. Zpráva a oznámení	Žák/Žákyně rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	Žák/Žákyně vypráví vlastní zážitky podle předlohy nebo ilustrací.	OSV OR – sebepoznávání a sebepojetí
Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek	Žák/Žákyně dorozumívá se kultivovaně a výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. Zapojuje se do diskuse.	Žák/Žákyně komunikuje v běžných situacích, při komunikaci používá spisovný jazyk.	OSV – SR – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace
Písemný projev - popis předmětu, popis děje, popis osoby, popis pracovního postupu, výpisek, dopis	Žák/Žákyně odlišuje spisovný a nespisovný jazyk a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	Žák/Žákyně píše běžné písemnosti – popíše děje, osoby, pracovní postup, vypráví podle předem připravené osnovy.	
Jazyková výchova			
Zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti	Žák/Žákyně spisovně vyslovuje česká a běžně používaná cizí slova. .	Žák/Žákyně rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk.	
Slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby	Žák/Žákyně rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště		

tvoření slov	ve frazémech.		
Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov. Ohebné slovní druhy – podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa.	Žák/Žákyně správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	Žák/Žákyně pozná a určí slovní druhy, skloňuje podstatná jména a přídavná jména, pozná osobní zájmena, časuje slovesa.	
Skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, větné členy, souvětí.	Žák/Žákyně rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě.	Žák/Žákyně rozezná větu jednoduchou od souvětí.	
Pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický	Žák/Žákyně v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché.	Žák/Žákyně ovládá pravopis vyjmenovaných slov. Zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem. Správně píše slova s předponami a předložkami.	
Obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace	Žák/Žákyně pracuje samostatně s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny pro školu a veřejnost.	Žák/Žákyně se orientuje v Pravidlech českého pravopisu.	
Literární výchova			
Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů	Žák/Žákyně formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Tvoří vlastní literární text podle svých schopností.	Žák/Žákyně ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení.	MV – tvorba mediálního sdělení
Interpretace literárních a jiných děl	Žák/Žákyně uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla vlastními slovy, interpretuje smysl díla.	Žák/Žákyně se orientuje v literárním textu.	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět
Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým,	Žák/Žákyně si osvojuje základní znalosti z literární teorie.	Žák/Žákyně se seznamuje se základy literární teorie.	

rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu)			
Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé. Pohádka, pověst, mýtus, bajka, balada	Žák/Žákyně rozlišuje základní literární druhy a žánry.	Žák/Žákyně rozezná základní literární druhy a žánry.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá

7. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Komunikační a slohová výchova			
Čtení – praktické, věcné, kritické prožitkové	Žák/Žákyně odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnávání s dostupnými komunikačními zdroji.	Žák/Žákyně čte plynule s porozuměním, reprodukuje text.	MV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
Naslouchání – praktické, věcné, kritické, zážitkové	Žák/Žákyně rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.		OSV – OR – rozvoj schopností a poznávání
Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu	Žák/Žákyně se dorozumívá kultivovaně a výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. Zapojuje se do diskuse.	Žák/Žákyně komunikuje v běžných situacích, při komunikaci používá spisovný jazyk.	OSV – komunikace, kooperace a kompetice
Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní. Vypravování, popis uměleckých děl, líčení, popis pracovního postupu, charakteristika, životopis, pozvánka, výtah	Žák/Žákyně odlišuje spisovný a nespisovný jazyk a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	Žák/Žákyně píše běžné písemnosti, popíše děje, osoby, pracovní postup, vypráví podle předem připravené osnovy.	OSV – OR – kreativita OSV – MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika

Jazyková výchova			
Zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti	Žák/Žákyně spisovně vyslovuje česká a běžně používaná cizí slova.	Žák/Žákyně rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk.	
Slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov	Žák/Žákyně rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.		
Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov. Neohebné slovní druhy	Žák/Žákyně správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	Žák/Žákyně pozná a určí slovní druhy, skloňuje podstatná jména a přídavná jména, pozná osobní zájmena, časuje slovesa.	
Skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, věty podle členitosti, druhy vět, vedlejších, souvětí	Žák/Žákyně rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	Žák/Žákyně rozezná větu jednoduchou od souvětí.	
Pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický. Vlastní jména	Žák/Žákyně v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	Žák/Žákyně ovládá pravopis vyjmenovaných slov. Zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem. Správně píše slova s předponami a předložkami.	
Obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace), jazykové příručky	Žák/Žákyně pracuje samostatně s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny pro školu a veřejnost.	Žák/Žákyně se orientuje v Pravidlech českého pravopisu.	
Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů	Žák/Žákyně formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. Žák/Žákyně tvoří vlastní literární text podle svých schopností.	Žák/Žákyně se orientuje v literárním textu.	
Způsoby interpretace literárních a jiných děl	Žák/Žákyně uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla vlastními slovy, interpretuje smysl díla.	Žák/Žákyně ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení.	

Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu)	Žák/Žákyně osvojuje si základní znalosti z literární teorie. Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších informačních zdrojích.	Žák/Žákyně se seznamuje základy literární teorie.	
Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé. Dobrodružná literatura, drama, povídka, humoristická literatura, sci-fi.	Žák/Žákyně rozlišuje základní literární druhy a žánry.	Žák/Žákyně rozezná základní literární druhy a žánry.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímají

8. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Komunikační a slohová výchova			
Čtení – praktické, věcné, kritické, prožitkové	Žák/Žákyně odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnávání s dostupnými komunikačními zdroji. Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, tvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu.	Žák/Žákyně čte plynule s porozuměním, reprodukuje text.	MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Naslouchání – praktické, věcné, kritické, zážitkové	Žák/Žákyně rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.		OSV–OR– sebepoznávání a sebepojetí

Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry, připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek	Žák/Žákyně v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči. Zapojuje se do diskuse.	Žák/Žákyně komunikuje v běžných situacích, při komunikaci používá spisovný jazyk.	OSV – OR - kreativita
Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní. Komunikační žánry: výtah, výklad, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, úvaha, žádost	Žák/Žákyně odlišuje spisovný a nespisovný jazyk a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Žák/Žákyně uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. Vytvoří koherentní text s ohledem na dodržování pravidel mezivětného navazování.	Žák/Žákyně píše běžné písemnosti – popíše děje, osoby, pracovní postup, vypráví podle předem připravené osnovy.	OSV – SR - komunikace
Jazyková výchova			
Zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti	Žák/Žákyně využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.	Žák/Žákyně rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk.	
Slovní zásoba a tvoření slov – slova přejatá, skloňování a pravopis, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov	Žák/Žákyně rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.		
Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov. Slovesný vid	Žák/Žákyně správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	Žák/Žákyně pozná a určí slovní druhy, skloňuje podstatná jména a přídavná jména, pozná osobní zájmena, časuje slovesa.	
Skladba – výpověď a věta, stavba věty, rozvíjející větné členy, souvětí - druhy, souvětí souřadné a podřadné	Žák/Žákyně rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	Žák/Žákyně rozezná větu jednoduchou od souvětí.	
Pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický	Žák/Žákyně v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	Žák/Žákyně ovládá pravopis vyjmenovaných slov. Zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem. Správně píše slova s předponami a předložkami.	
Obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního	Žák/Žákyně pracuje samostatně s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny pro školu a veřejnost. Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a	Žák/Žákyně se orientuje v Pravidlech českého pravopisu.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímají

jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)	zdůvodní jejich užití.		
Literární výchova			
Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů	Žák/Žákyně tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	Žák/Žákyně se orientuje v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku. Má pozitivní vztah k literatuře.	
Způsoby interpretace literárních a jiných děl.	Žák/Žákyně rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní. Žák/Žákyně porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování.	Žák/Žákyně ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení.	MKV – kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita EV – vztah člověka k prostředí
Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu)	Žák/Žákyně pokračuje v prohlubování znalostí z literární teorie.	Žák/Žákyně dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury.	MV – stavba a tvorba mediálního sdělení
Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé	Žák/Žákyně uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	Žák/Žákyně rozezná základní literární druhy a žánry.	MV – vnímání autora mediálního sdělení

9. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Komunikační a slohová výchova			
Čtení – praktické, věcné, kritické, prožitkové. Publicistické útvary	Žák/Žákyně odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnávání s dostupnými komunikačními zdroji. ČJL-9-1-08 Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, tvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou textu přednese referát.	Žák/Žákyně čte plynule s porozuměním, reprodukuje text.	VDO – občan, občanská společnost a stát MV-vnímání autora mediálních sdělení
Naslouchání – praktické, věcné, kritické, zážitkové	Žák/Žákyně rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. Žák/Žákyně rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj.		OSV – OR - rozvoj schopností a poznávání
Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry, referát, diskuse, proslov	Žák/Žákyně mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních a paralingválních prostředků řeči. Žák/Žákyně zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu.	Žák/Žákyně komunikuje v běžných situacích, při komunikaci používá spisovný jazyk.	OSV – OR - kreativita
Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry, strukturovaný životopis, popis, vypravování, tiskopis, úvaha)	Žák/Žákyně odlišuje spisovný a nespisovný jazyk a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. Žák/Žákyně uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel. Vytvoří koherentní text s ohledem na dodržování pravidel me-	Žák/Žákyně píše běžné písemnosti – popíše děje, osoby, pracovní postup, vypráví podle předem připravené osnovy.	

	zivětného navazování. Žák/Žákyně využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.		
Jazyková výchova			
Zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)	Žák/Žákyně využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace.	Žák/Žákyně rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk.	
Slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov	Žák/Žákyně rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.		
Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov	Žák/Žákyně správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	Žák/Žákyně pozná a určí slovní druhy, skloňuje podstatná jména a přídavná jména, pozná osobní zájmena, časuje slovesa.	
Skladba – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu, zvláštnosti větné stavby	Žák/Žákyně rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	Žák/Žákyně rozezná větu jednoduchou od souvětí.	MV – stavba mediálních sdělení
Pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický	Žák/Žákyně v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	Žák/Žákyně ovládá pravopis vyjmenovaných slov. Zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem. Správně píše slova s předponami a předložkami.	
Obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazyko-	Žák/Žákyně pracuje samostatně s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny pro školu a veřejnost. Žák/Žákyně rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	Žák/Žákyně orientuje se v Pravidlech českého pravopisu.	

vé příručky)			
Literární výchova			
Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	Žák/Žákyně tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	Žák/Žákyně orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku. Má pozitivní vztah k literatuře.	
Způsoby interpretace literárních a jiných děl **Základy literární teorie a historie** – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)	Žák/Žákyně rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. Pokračuje v prohlubování znalostí z literární teorie.	Žák/Žákyně ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení. Žák/Žákyně dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury.	MKV – multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity
Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé	Žák/Žákyně uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. Žák/Žákyně rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora.	Žák/Žákyně rozezná základní literární druhy a žánry.	

VZDĚLÁVACÍ OBOR CIZÍ JAZYK

Cizí jazyk a Další cizí jazyk poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT ANGLICKÝ JAZYK (AJ)

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obsah předmětu se zaměřuje na receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti, všechny složky jsou propojené a vzájemně se doplňují a ovlivňují. Výuka seznamuje žáky se zeměmi, které tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry, přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců. Vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.
Vzdělávací obsah je rozdělen na **řečové dovednosti**, **poslech s porozuměním, mluvení, čtení s porozuměním a psaní.**

Přístupy k obsahu a organizaci výuky – strategie

Při výuce na **1. stupni** se zaměřujeme na postupné osvojení jazyka, na získání slovní zásoby a jednoduché gramatiky formou zajímavých aktivit, her, říkanek, písní. Vedeme žáky k porozumění jednoduchým větám a rozhovorům. Pozornost věnujeme poslechu, porozumění, správné výslovnosti, rozlišování grafické a mluvené podoby slova, vyhledání informace v jednoduchém textu. Často zařazujeme práci ve dvojicích a ve skupinách. Používáme abecední slovníky, učebnice, dvojjazyčné slovníky. V prvním ročníku je do učebního plánu zařazena jedná disponibilní hodina, v druhém ročníku je do učebního plánu zařazeny dvě disponibilní hodiny. V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka.
Učivo na **2. stupni** navazuje na témata 1. stupně, procvičuje se větná skladba, pozornost se věnuje poslechu a popisování jednoduchých dějů. Výuka seznamuje žáky s reáliemi zemí, které tímto jazykem hovoří. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných cizojazyčných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi. Důraz výuky je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni dorozumět se s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci musí rovněž porozumět čtenému textu, který je obsahem slov na jejich jazykové úrovni. Zohledňujeme potřeby a možnosti jednotlivých žáků. Vytváříme příznivé sociální, emocionální i pracovní klima. Používáme aktivizující metody výuky. Vedeme žáky ke spolupráci a toleranci k práci druhých. Motivujeme žáky k celoživotnímu učení, podporujeme tvořivé myšlení.
Výuka anglického jazyka je posílena disponibilními hodinami: +1 hodina v 1. ročníku a +2 hodina v 2. ročníku.
V 3. až 9. ročníku jedna hodina z celkové časové dotace (3 hodiny) probíhá jako tandemová výuka vyučujícího anglického jazyka s rodilým mluvčím. Výuka anglického jazyka je posílena volitelným předmětem Konverzace v anglickém jazyce s rodilým mluvčím.
Ve výuce anglického jazyka používáme online výukové portály a programy, výukové obrázkové slovníky, online procvičování a motivační hry. K dispozici máme jazykovou učebnu, stále připojení k internetu, dvě počítačové učebny, dvě mobilní učebny se sluchátky a reproduktorem.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení: Klademe důraz na pozitivní motivaci žáka. Motivujeme k celoživotnímu učení, vytváříme pozitivní vztah k učení. Používáme vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku. Předkládáme dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů. Zařazujeme práci se slovníky. Vedeme žáky ke schopnosti rozpoznat a odstranit závažné chyby. Stimulujeme žáky k plánování a organizování vlastního učení, vyhledávání a třídění informací a poznatků.
Kompetence k řešení problému: Motivujeme žáka k samostatnému rozpoznání a řešení daného problému, napomáháme mu hledat další východiska. Zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností, získaných z četby a samostudia, a vlastního úsudku. Předkládáme modelové situace a vedeme žáka

k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity. Klademe důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění. Vedeme žáky k vyhledání informace v jednoduchém textu a vytvoření odpovědi na otázku.
Kompetence sociální a personální: Zařazujeme práci ve skupině a zdůrazňujeme vytváření pravidel týmové práce (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky. Uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce se speciálním pedagogem). Vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky. Posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.
Kompetence komunikativní: Vedeme žáky k formulaci a reprodukci vlastních názorů a myšlenek. Nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem. Vedeme žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci. Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých.
Kompetence občanské: Aktivně zapojujeme žáky do akcí, např. účast v soutěžích. Vedeme k respektování tradic našich i dalších států a tím podporujeme globální výchovu.
Kompetence pracovní: Rozvíjíme u žáků smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku a shromažďováním materiálů. Kontrolujeme samostatné práce žáků. Objektivně hodnotíme výsledky práce žáků.
Kompetence digitální: Učíme žáky běžně používat digitální zařízení, aplikace a služby, využívat je při učení.

1. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Řečové dovednosti			
Zvuková a grafická podoba jazyka: rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, základní výslovnostní návyky	Žák/Žákyně rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	Žák/Žákyně se seznámí se zvukovou podobou cizího jazyka.	
Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby, vztahující se k probíraným tématům. **Tematické okruhy**: pozdravy, barvy, rodina, školní pomůcky, hračky, počítání 0-10, zvířata	Žák/Žákyně zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal/ setkala.		OSV – SR – komunikace

2. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Řečové dovednosti			
Zvuková a grafická podoba jazyka: základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Žák/Žákyně rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.	Žák/Žákyně se seznámí se zvukovou podobou cizího jazyka.	
Slovní zásoba na témata: zvířata, školní pomůcky a činnosti, jídlo, obličej, barvy, dům, oblečení, Vánoce a Velikonoce Komunikační situace: poděkování, dotazování, zdvořilostní fráze, fráze spojené s Vánocemi a Velikonocemi, pokyny při výuce, běžných činnostech a při hrách **Jazykové struktury a gramatika**: užití „to“ a „toto“ při označování věcí, jednoduché otázky a odpovědi s použitím sloves „být“ a „moct“, rozkazovací způsob, jednoduché užití přítomného času průběhového při popisu činnosti, předložky „v“ a „na“ ve slovním spojení, předložky „pro“ a “od“ v přáních **Reálie:** Vánoce a Velikonoce v Anglii	Žák/Žákyně rozumí jednoduchým pokynům a otázkám běžných při výuce, pozdraví a odpoví na pozdrav jednoduchým způsobem, rozumí otázkám a výrazům používané v každodenním životě, pojmenuje předměty kolem sebe doma a ve škole, popisuje jednoduchými větami věci a činnosti kolem sebe, tvoří jednoduché věty a otázky týkající se jeho každodenních potřeb a činností, užívá základní barvy při jednoduchém popisu osob či věcí, pojmenuje některá zvířata a zvuky, které vydávají, popíše dům velmi jednoduchým způsobem.	Žák/Žákyně se seznámí se zvukovou podobou cizího jazyka.	OSV – OR – rozvoj schopnosti poznávání MKV – kulturní diference MV – tvorba mediálního sdělení

3. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Řečové dovednosti			
Slovní zásoba: rozvíjení dostačující slovní zásoby, vztahující se k probíraným tematic-	Žák/Žákyně přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení		OSV – OR – komunikace

kým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem **Tematické okruhy:** domov, rodina, škola, jídlo, oblékání, nákupy, reálie			ČG
Poslech s porozuměním			
Poslech s porozuměním	Žák/Žákyně rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Žák/ žákyně rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny zřetelně a týkají se osvojených témat	Žák/Žákyně rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	OSV-OR-Rozvoj schopností a poznání, kreativita
Čtení s porozuměním			
Čtení s porozuměním	Žák/Žákyně rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Žák/Žákyně rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	MKV - multikulturita
Psaní			
Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět	Žák/Žákyně píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Žák/Žákyně je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	

4. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Poslech s porozuměním			
Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Žák/Žákyně rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	Žák/Žákyně rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání

Mluvení			
Slovní zásoba: základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem **Tematické okruhy**: abeceda, rodina, potraviny, číslovky do sta, zvířata v ZOO, běžné vlastnosti zvířat, důležitá místa ve městě, volnočasové aktivity, dny v týdnu, povolání, počasí	Žák/Žákyně se zapojí do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného/jí samotné, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Žák/Žákyně pozdraví a poděkuje, sdělí své jméno a věk.	OSV – Mezilidské vztahy EV – Vztah člověka k prostředí OSV – Komunikace
Čtení s porozuměním			
Čtení s porozuměním	Žák/Žákyně **:** vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.	Žák/Žákyně **:** rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal/a (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).	MKV – Kulturní diference VMEGS – Evropa a svět nás zajímají VMEGS – Objevujeme Evropu a svět
Psaní			
Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Žák/Žákyně vyplní osobní údaje do formuláře.	Žák/Žákyně je seznámen/a s grafickou podobou cizího jazyka.	Jazyková gramotnost

5. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Poslech s porozuměním			
Zvuková a grafická podoba jazyka: fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou	Žák/Žákyně rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat	Žák/Žákyně rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici	

podobou slov	(zejména pokud má k dispozici vizuální oporu). Žák/Žákyně rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).	vizuální oporu).	
Mluvení			
Slovní zásoba **Tematické okruhy:** pozdravy, představení, abeceda, rodina, číslovky do sta, pokyny a instrukce, domácí zvířata, barvy a vlastnosti věcí, školní předměty, vyjádření času, denní režim, volnočasové aktivity, místa a budovy ve městě, místnosti v domě, nábytek, popis osob – vzhled, vlastnosti, oblečení	Žák/Žákyně odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	Žák/Žákyně vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu).	OSV – Komunikace OSV – Poznávání lidí
Čtení s porozuměním			
Čtení s porozuměním	Žák/Žákyně rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Žák/Žákyně rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal/a (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).	VMEGS – Evropa a svět nás zajímají
Psaní			
Mluvnice: základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Žák/Žákyně napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.	Žák/Žákyně je seznámen/a s grafickou podobou cizího jazyka.	Jazyková gramotnost

6. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Poslech s porozuměním			
Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	Žák/Žákyně rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Žák/Žákyně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	Žák/Žákyně rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů. Žák/Žákyně rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby.	OSV – sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace
Mluvení			
Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, počasí, příroda a město, nákupy a móda, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	Žák/Žákyně se zeptá na základní informace adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Žák/Žákyně mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Žák/Žákyně vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Žák/Žákyně odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby.	OSV – kreativita OSV – komunikace, mezilidské vztahy
Čtení s porozuměním			
Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem	Žák/Žákyně vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Žák/Žákyně rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Žák/Žákyně rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí MKV – kulturní diference
Psaní			
Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru	Žák/Žákyně vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	Žák/Žákyně reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.	

žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Žák/Žákyně napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Žák/Žákyně reaguje na jednoduché písemné sdělení.		

7. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Poslech s porozuměním			
Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	Žák/Žákyně rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Žák/Žákyně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	Žák/Žákyně rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů. Žák/Žákyně rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby.	
Mluvení			
Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	Žák/Žákyně se zeptá na základní informace, adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Žák/Žákyně mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Žák/Žákyně vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Žák/Žákyně odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímají EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Čtení s porozuměním			
Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okru-	Žák/Žákyně vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	Žák/Žákyně rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vi-	MKV – kulturní diference, lidské vztahy, princip solidárního

hům a komunikačním situacím; práce se slovníkem	Žák/Žákyně rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	zuální oporu)	smíru a solidarity
Psaní			
Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Žák/Žákyně vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Žák/Žákyně napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Žák/Žákyně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Žák/Žákyně reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.	

8. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Poslech s porozuměním			
Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	Žák/Žákyně rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Žák/Žákyně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	Žák/Žákyně rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů. Žák/Žákyně rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby.	OSV – sebepoznávání a sebepojetí, psychohygiena, kreativita, komunikace
Mluvení			
Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování,	Žák/Žákyně se zeptá na základní informace, adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Žák/Žákyně mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	Žák/Žákyně odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby.	EV – vztah člověka k prostředí VMEGS – objevujeme Evropu a svět MKV – kulturní diference, etnický původ

reálie zemí příslušných jazykových oblastí	Žák/Žákyně vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.		MV – fungování a vliv médií ve společnosti
Čtení s porozuměním			
Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem a anglickými weby a aplikacemi	Žák/Žákyně vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Žák/Žákyně rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Žák/Žákyně rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	
Psaní			
Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Žák/Žákyně vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Žák/Žákyně napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Žák/Žákyně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Žák/Žákyně reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.	

9. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Poslech s porozuměním			
Zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	Žák/Žákyně rozumí informacím v krátkých jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně. Žák/Žákyně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	Žák/Žákyně rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů. Žák/Žákyně rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby.	OSV – sebepoznávání a sebepojetí, kreativita

Mluvení			
Tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	Žák/Žákyně se zeptá na základní informace, adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích. Žák/Žákyně mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech. Žák/Žákyně vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	Žák/Žákyně odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby.	OSV – mezilidské vztahy, komunikace OSV – hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS – Evropa a svět nás zajímají, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané MKV – kulturní diference
Čtení s porozuměním			
Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem a anglickými weby a aplikacemi	Žák/Žákyně vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. Žák/Žákyně rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	Žák/Žákyně rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	
Psaní			
Mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Žák/Žákyně vyplní základní údaje o sobě ve formuláři. Žák/Žákyně napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. Žák/Žákyně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Žák/Žákyně reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.	

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT ZÁKLADY NĚMECKÉHO JAZYKA (ZNJ)

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obsah předmětu základy německého jazyka je přizpůsoben žákům 7. - 9. ročníků, které si rozšiřují jazykové vzdělávání. Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i výuka gramatiky. Součástí výuky je vstupní fonetický kurz, který má za úkol položit základ správné výslovnosti.

Práce je zaměřena především na osvojování a utvrzování zvukové podoby německého jazyka a na rozvoj základních řečových dovedností, tj. naučit se porozumět krátkému sdělení, jednoduše a krátce se ústně vyjádřit. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni se dorozumět s cizincem v běžných situacích. Žáci by měli rovněž porozumět čtenému textu, který je obsahem slov na jejich jazykové úrovni. Výuka seznamuje žáky s reáliemi zemí, které tímto jazykem hovoří. Znalost jazyka vede žáky k rozvíjení pozitivního vztahu v rámci interkulturní komunikace.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky - strategie

Při výuce se zaměřujeme na postupné osvojení jazyka, na získávání slovní zásoby a gramatiky formou zajímavých aktivit, her, říkanek, písní. Vedeme žáky k porozumění textů. Pozornost věnujeme poslechu, porozumění, správné výslovnosti, rozlišování grafické a mluvené podoby slova. Často zařazujeme práci ve dvojicích a ve skupinách.

Ve výuce používáme online výukové portály a interaktivní programy, výukové obrázkové slovníky, online procvičování a motivační hry. K depozici je jazyková učebna, dvě počítačové učebny, mobilní učebna se sluchátky a reproduktorem, se stálým připojením k internetu.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problému - Předkládáme modelové situace k řešení. Vedeme žáky k promýšlení situací a k využívání vlastních schopností.

Kompetence k učení - Klademe důraz na pozitivní motivaci žáka. Motivujeme k celoživotnímu učení, vytváříme pozitivní vztah k učení. Používáme vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku. Předkládáme dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů. Zařazujeme práci se slovníky. Vedeme žáky ke schopnosti rozpoznat a odstranit závažné chyby. Stimulujeme žáky k plánování a organizování vlastního učení, vyhledávání a třídění informací a poznatků.

Kompetence sociální a personální - Zařazujeme práci ve skupině a klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky. Uplatňujeme individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce se speciálním pedagogem). Vnášíme přátelskou atmosféru do procesu výuky. Posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj.

Kompetence komunikativní - Nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem. Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých.

Kompetence občanské - Aktivně zapojujeme žáky do akcí, např. účast v soutěžích. Vedeme k respektování tradic našich i ostatních států a tím podporujeme globální výchovu.

Kompetence pracovní - Rozvíjíme u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku a shromažďováním materiálů. Kontrolujeme samostatné práce žáků. Objektivně hodnotíme výsledky práce žáků.

Kompetence digitální: Učíme žáky používat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívat je při učení.

7. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Poslech s porozuměním			
Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Žák/Žákyně rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně.	Žák/Žákyně je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka.	
Mluvení			
Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	Žák/Žákyně se zapojí do jednoduchých rozhovorů.	Žák/Žákyně pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas.	OSV – Mezilidské vztahy VMEG – Evropa a svět nás zajímají
Čtení s porozuměním			
Slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	Žák/Žákyně rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.	Žák/Žákyně rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).	
Psaní			
Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Žák/Žákyně vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	Žák/Žákyně reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.	

8. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Poslech s porozuměním			
Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Žák/Žákyně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Žák/Žákyně rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování.	OSV – Sebepoznávání a sebepojetí
Mluvení			
Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Žák sdělí své jméno a věk.	VMEG – Objevujeme Evropu a svět
Čtení s porozuměním			
Slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	Žák/Žákyně rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům.	Žák/Žákyně rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).	
Psaní			
Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Žák/Žákyně napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	Žák/Žákyně reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.	

9. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Poslech s porozuměním			
Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Žák/Žákyně rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat.	Žák/Žákyně rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu), rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku), rozumí jednoduchým pokynům učitele.	OSV – rozvoj schopností a poznávání
Mluvení			
Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	Žák/Žákyně odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá.		VMEG – Jsme Evropané
Čtení s porozuměním			
Slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	Žák/Žákyně rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Vyhledá v něm požadovanou informaci.	Žák/Žákyně rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).	
Psaní			
Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	Žák/Žákyně stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení.	Žák/Žákyně reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby.	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

VZDĚLÁVACÍ OBOR MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích, klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům.

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT MATEMATIKA (M)

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a schopnost logického úsudku. Vzdělávací obsah předmětu má komplexní charakter. Důraz je kladen na porozumění základním pojmům a postupům a jejich vzájemných vztahů.
Vzdělávací obsah je uspořádán do čtyř tematických okruhů.

1. **Čísla a početní operace** na **1. stupni** – Žáci si osvojují základní aritmetické operace, porozumění jim a následné praktické použití. **Číslo a proměnná na 2. stupni** – Žáci si osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění a významové. Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.
2. **Závislosti, vztahy a práce s daty** – Žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, k jejich analýze používají tabulky, diagramy a grafy.
3. **Geometrie v rovině a v prostoru** – Žáci se seznamují se základními geometrickými útvary, geometricky modelují reálné situace a hledají souvislosti v okolním prostředí. Získávají základní geometrické dovednosti a návyky.
4. **Nestandardní úlohy a problémy** – Žáci uplatněním logického myšlení řeší problémové situace a úlohy z běžného života.

Výuka matematiky je posílena disponibilními hodinami: +1hodina v 1. ročníku, +1hodina v 2. ročníku, +1hodina v 3. ročníku, +1hodina v 4. ročníku, +1hodina v 5. ročníku, +1hodina v 8. ročníku, +2hodiny v 9. ročníku. Jedna hodina 9. ročníku je vyhrazena ro intenzivní přípravu k přijímacím zkouškám na střední školy.
Výuka probíhá ve třídách, v počítačové učebně či mobilní IT učebně, využíváme dostupné výukové počítačové programy. Vyučovací předmět matematika svým obsahem zasahuje do všech předmětů.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky – strategie

Ve vyučování využíváme následující metody práce: výklad, samostatnou a skupinovou práci žáků, drobné žákovské projekty, práci na počítači, matematické soutěže.
K dosažení klíčových kompetencí uplatňujeme tyto metody a formy práce: kooperativní formy, využití názorných pomůcek, ukázky postupů, výklad učiva řešením problémových úloh, pozorování a zaznamenávání dat, následné zpracování a vyhodnocení výzkumu.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problému – Podporujeme u žáků důvěru ve vlastní schopnosti. Učíme žáky provádět rozbor problémů a plán řešení, odhad výsledků, volbu správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků, předkládáme modelové situace a s využitím zkušeností vedeme žáky k optimálnímu řešení, zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k objevům, vyvozují závěry, hodnotí postupy.

Kompetence k učení – Klademe důraz na pozitivní motivaci. Používáme vhodné názorné pomůcky, různé informační materiály a pracovní texty. Vedeme k přesnému a stručnému vyjadřování matematickým jazykem – symbolika, provádění rozborů a zápisů při řešení slovních úloh. Vedeme žáky ke zdokonalování grafického projevu, rozvíjíme abstraktní, exaktní, logické a kombinatorické myšlení. Věnujeme se dovednosti autokorekce chyb a sebehodnocení.
Kompetence sociální a personální – Vedeme žáky k týmové spolupráci, práci ve skupinách s důrazem na vytvoření a dodržování pravidel při práci v týmu a jejich respektování. Uplatňujeme individuální přístup k žákům s poruchami učení (spolupráce s PPP), k žákům s vyšším matematickým nadáním (rozšiřující úkoly). Povzbuzujeme sebedůvěru a další samostatný rozvoj, při práci upřednostňujeme přátelskou a tvůrčí atmosféru.
Kompetence komunikativní – Užíváme matematický jazyk, vyjadřujeme se přesně a stručně včetně symboliky, pracujeme s grafy, tabulkami, diagramy apod.
Kompetence občanské – Nabízíme žákům množství situací, které propojují problematiku dítěte, jeho zájmovou činnost a společnost (slovní úlohy, kvízy, hádanky…), zařazujeme úlohy s ekologickou problematikou.
Kompetence pracovní – Vedeme žáky k vytváření matematických dovedností pro řešení reálných situací v životě, učíme je využívat matematické poznatky v praktických činnostech. Vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce.
Kompetence digitální - Vede žáky k získávání, vyhledávaní, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informaci a digitálního obsahu. Učíme je volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu, využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

1. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Číslo a početní operace			
Přirozená čísla 0 - 20	Žák/Žákyně používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. Žák/Žákyně čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	Žák/Žákyně porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20. Žák/Žákyně čte, píše a používá číslice v oboru do 20.	OSV – SR - komunikace
Vlastnosti početních operací s čísly	Žák/Žákyně provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru 0 – 20.	Žák/Žákyně zná matematické operátory + , – , = , < , > a umí je zapsat. Žák/Žákyně sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20.	OSV – SR - komunikace
Slovní úlohy	Žák/Žákyně řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	Žák/Žákyně řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20.	OSV – SR – kooperace a kompetence

Číselná osa	Žák/Žákyně užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.		
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Diagramy, grafy, tabulky a jízdní řády	Žák/Žákyně doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel. Žák/Žákyně popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Žák/Žákyně doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20, zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi. Žák/Žákyně modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	VDO – občanská společnost a škola DG
Geometrie v rovině a prostoru			
Základní útvary v rovině - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh	Žák/Žákyně rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci. Žák/Žákyně porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	Žák/Žákyně pozná a pojmenuje základní geometrické tvary. Žák/Žákyně používá pravítko.	OSV – MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

2. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Číslo a početní operace			
Přirozená čísla v oboru 0 - 100	Žák/Žákyně používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků. Žák/Žákyně čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	Žák/Žákyně porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20. Žák/Žákyně čte, píše a používá číslice v oboru do 100, numerace do 100.	OSV – OR – rozvoj schopností a poznávání

Násobilka 0 - 10	Žák/Žákyně provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v oboru 0 – 100. Násobí a dělí v oboru čísel 0 – 100.	Žák/Žákyně zná matematické operátory + , − , = , < , >, .,: a umí je zapsat. Žák/Žákyně sčítá a odčítá, násobí a dělí s užitím názoru v oboru do 100, řeší příklady na násobení a dělení v oboru 0 – 100.	
Číselná osa	Žák/Žákyně užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose.		OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace
Slovní úlohy	Žák/Žákyně řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	Žák/Žákyně řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 100, umí rozklad čísel v oboru do 100.	OSV – SR – kooperace a kompetence
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Tabulky a grafy	Žák/Žákyně doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel. Žák/Žákyně popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	Žák/Žákyně doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20, zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi. Žák/Žákyně modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek.	VDO – občanská společnost a škola DG
Geometrie v rovině a prostoru			
Základní útvary v ro-vině - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh	Žák/Žákyně rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci. Žák/Žákyně porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	Žák/Žákyně pozná a pojmenuje základní geometrické tvary. Žák/Žákyně používá pravítko.	OSV – MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Bod, přímka, úsečka	Žák/Žákyně porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.	Žák/Žákyně rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují. Žák/Žákyně používá pravítko.	OSV – MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

3. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Číslo a početní operace			
Obor přirozených čísel - přirozená čísla, celá čísla, celá čísla v oboru do 1000	Žák/Žákyně používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků.	Žák/Žákyně porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20.	
Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění	Žák/Žákyně čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti.	Žák/Žákyně čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100. Zná matematické operátory + , - , = , < , > a umí je zapsat.	OSV - OR - Rozvoj schopností a poznávání
Násobilka	Žák/Žákyně vyjmenuje řady násobků 1-10. Řeší úlohy typu n-krát více, n-krát méně.	Žák/Žákyně sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20.	
Vlastnosti početních operací s čísly - sčítání, odčítání násobení, dělení	Žák/Žákyně provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly.		
Písemné algoritmy početních operací	Žák/Žákyně řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	Žák/Žákyně řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20.	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Závislosti a jejich vlastnosti	Žák/Žákyně popisuje jednoduché závislosti z praktického života.	Žák/Žákyně modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek.	
Diagramy, grafy, tabulky a jízdní řády	Žák/Žákyně doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel.	Žák/Žákyně doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20. Zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu. Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi.	OSV - MR - Řešení problému a rozhodovací dovednosti
Geometrie v rovině a prostoru			
Základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník	Žák/Žákyně rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci.	Žák/Žákyně pozná a pojmenuje základní geometrické útvary a umí je graficky znázornit. Rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují.	OSV - SR - Komunikace, kooperace a kompetence

Základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, koule,	Žák/Žákyně rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci.	Žák/Žákyně pozná a pojmenuje základní geometrické útvary a umí je graficky znázornit.	

4. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Číslo a početní operace			
Přirozená čísla – přirozená čísla, celá čísla, zlomky.	Žák/Žákyně zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.	Žák/Žákyně zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění – číselná osa, teploměr, model.	Žák/Žákyně modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.	Žák/Žákyně čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 na číselné ose, numerace do 1 000.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Násobilka	Žák/Žákyně využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	Žák/Žákyně zvládne s názorem řady násobků čísel 20 až 10 do 100.	OSV – OR -Rozvoj schopností a poznávání
Vlastnosti početních operací s čísly	Žák/Žákyně řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojení početní operace v celém oboru.	Žák/Žákyně zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy.	OSV - MR - Řešení problému a rozhodovací dovednosti
Písemné algoritmy početních operací	Žák/Žákyně provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.	Žák/Žákyně čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Závislosti a jejich vlastnosti	Žák/Žákyně vyhledává, sbírá a třídí data.	Žák/Žákyně vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návod.	OSV - MR - Řešení problému a rozhodovací dovednosti
Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	Žák/Žákyně čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	Žák/Žákyně orientuje se a čte v jednoduché tabulce, určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situ-	OSV - MR - Řešení problému a rozhodovací dovednosti

		acích, provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi.	
Geometrie v rovině a prostoru			
Základní útvary v rovině – přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh	Žák/Žákyně narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce.	Žák/Žákyně znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle	Žák/Žákyně určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.		OSV - MR - Řešení problému a rozhodovací dovednosti
Délka úsečky; jednotky délky a jejich převody	Žák/Žákyně sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	Žák/Žákyně měří a porovnává délku úsečky.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Obvod obrazce	Žák/Žákyně sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	Žák/Žákyně vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.	OSV - MR - Řešení problému a rozhodovací dovednosti
Vzájemná poloha dvou přímek v rovině	Žák/Žákyně sestrojí rovnoběžky a kolmice.	Žák/Žákyně sestrojí rovnoběžky a kolmice.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Osově souměrné útvary	Žák/Žákyně rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	Žák/Žákyně určí osu souměrnosti překládáním papíru, pozná základní tělesa.	OSV - MR - Řešení problému a rozhodovací dovednosti
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Slovní úlohy, číselné, obrázkové řady, magické čtverce	Žák/Žákyně řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.	Žák/Žákyně řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech.	

5. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Číslo a početní operace			
Přirozená čísla	Žák/Žákyně využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení. Žák/Žákyně provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel. Žák/Žákyně zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel. Žák/Žákyně řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel.	Žák/Žákyně čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000. Žák/Žákyně sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla. Žák/Žákyně zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100. Žák/Žákyně zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách. Žák/Žákyně tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100. Žák/Žákyně zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy. Žák/Žákyně rozeznává sudá a lichá čísla, používá kalkulátor.	OSV – rozvoj schopnost a poznávání
Desetinná čísla	Žák/Žákyně přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.		
Zlomky	Žák/Žákyně modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku Žák/Žákyně porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel		
Celá čísla	Žák/Žákyně porozumí významu znaku „–“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose		
Římské číslice	Žák/Žákyně poznává římské číslice a seznamuje se se systémem jejich psaní.		

	Umí je přečíst a přepsat je na číslice arabské.		
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Vyhledávání údajů	Žák/Žákyně vyhledává, sbírá a třídí data.	Žák/Žákyně vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu.	VMEGS – Evropa a svět nás zajímají VDO – občanská společnost a škola OSV – kooperace a kompetence
Tabulky a grafy	Žák/Žákyně čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.	Žák/Žákyně orientuje se a čte v jednoduché tabulce, určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času.	
Geometrie v rovině a prostoru			
Základní útvary v rovině - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruž nice, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník	Žák/Žákyně narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce. Žák/Žákyně sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. Žák/Žákyně sestrojí rovnoběžky a kolmice. Žák/Žákyně určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.	Žák/Žákyně znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary Žák/Žákyně měří a porovnává délku úsečky Žák/Žákyně vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran. Žák/Žákyně sestrojí rovnoběžky a kolmice.	
Osově souměrné útvary	Žák/Žákyně rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.	Žák/Žákyně určí osu souměrnosti překládáním papíru.	OSV – kreativita
Základní útvary v prostoru	Žák/Žákyně seznámí se a porovnává kvádr, krychli, jehlan, kouli, kužel a válec. Vyhledává jejich tvary ve svém okolí. Učí se vy-	Žák/Žákyně pozná základní tělesa.	

	počítat povrch kvádru a krychle součtem obsahů stěn a podstav.		

6. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Opakování učiva 1. stupně	Žák/Žákyně čte, zapisuje a uspořádá přirozená čísla na číselné ose; porovnává a zaokrouhluje přirozená čísla. Žák/Žákyně provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel. Žák/Žákyně řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel. Žák/Žákyně narýsuje a popíše bod, přímku, polopřímku, úsečku, kolmice a rovnoběžky. Žák/Žákyně načrtne a narýsuje základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice). Žák/Žákyně určí obvod obrazce, převádí jednotky délky. Žák/Žákyně určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a převádí jednotky obsahu. Žák/Žákyně modeluje a zapíše zlomek; určí část celku. Žák/Žákyně porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel. Žák/Žákyně přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.		OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Číslo a proměnná			
Desetinná čísla	Žák/Žákyně chápe vztah mezi desetinným číslem a zlomkem; zapíše a přečte desetinné číslo; zobrazí desetinné číslo na číselné ose. Žák/Žákyně zaokrouhluje a porovnává desetinná čísla. Žák/Žákyně provádí početní operace s desetinnými čísly; převádí jednotky délky, hmotnosti, obsahu. Žák/Žákyně řeší slovní úlohy s desetinnými čísly.	Žák/Žákyně čte desetinná čísla, zná jejich zápis. Žák/Žákyně zvládá orientaci na číselné ose. Žák/Žákyně provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla. Žák/Žákyně užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsa-	OSV – Rozvoj schopností a poznávání OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

		hu	
Dělitelnost přirozených čísel	Žák/Žákyně rozloží číslo na součin prvočísel; určuje násobky a dělitele daného čísla; ovládá kritéria dělitelnosti; rozezná prvočísla a čísla složená, čísla soudělná a nesoudělná; určí největšího společného dělitele a nejmenší společný násobek dvou a tří čísel; využívá znalostí z dělitelnosti při řešení slovních úloh.		OSV – Rozvoj schopností a poznávání MV – Kritické čtení a snímání mediálních sdělení
Geometrie v rovině a prostoru			
Úhel	Žák/Žákyně definuje a popíše úhel; rozliší typy úhlů.		OSV – Rozvoj schopností a poznávání
	Žák/Žákyně určuje velikost úhlů pomocí úhloměru; sčítá a odčítá úhly; určí násobek úhlu; rozezná, vyznačí a dopočítá úhly vedlejší, vrcholové, střídavé a souhlasné.		
	Žák/Žákyně narýsuje úhel dané velikosti; provádí jednoduché konstrukce (přenášení úhlu, osa úhlu).	Žák/Žákyně vyznačuje, rýsuje a měří úhly; provádí jednoduché konstrukce.	
Osová a středová souměrnost	Žák/Žákyně pozná shodné útvary; načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar.	Žák/Žákyně sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Trojúhelníky	Žák/Žákyně definuje a popíše trojúhelník, rozlišuje typy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti; rozezná a dopočítá vnitřní a vnější úhly trojúhelníku. Žák/Žákyně sestrojí trojúhelník, sestrojí výšky, těžnice a střední příčky trojúhelníku, kružnici opsanou a vepsanou. Žák/Žákyně využívá trojúhelníkovou nerovnost; chápe vztahy mezi jednotlivými prvky trojúhelníku.		OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Krychle, kvádr	Žák/Žákyně určuje a charakterizuje krychli a kvádr, analyzuje jejich vlastnosti; používá pojmy (hrana, stěna, vrchol, podstava, plášť, výška). Žák/Žákyně načrtne a sestrojí sítě krychle a kvádru. Žák/Žákyně načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání. Žák/Žákyně odhaduje a vypočítá povrch a objem krychle a kvádru; převádí jednotky objemu. Žák/Žákyně využívá znalosti výpočtu povrchu a objemu	Žák/Žákyně sestojí sítě krychle, kvádr. Žák/Žákyně načrtne krychle, kvádr. Žák/Žákyně vypočítá povrch a objem krychle a kvádru.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání OSV – Kreativita OSV – Rozvoj schopností a poznávání OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

	v úlohách z praxe.		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie	Žák/Žákyně užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací.	Žák/Žákyně samostatně řeší praktické úlohy. Žák/Žákyně hledá různá řešení předložených situací.	OSV – Sebepoznávání a sebepojetí VDO – Občanská společnost a škola
Logické a netradiční geometrické úlohy	Žák/Žákyně řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Žák/Žákyně aplikuje poznatky a dovednosti jiných vzdělávacích oblastí.	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

7. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Opakování učiva 6. ročníku	Žák/Žákyně zapíše a uspořádá desetinná čísla na číselné ose a provádí s nimi početní operace. Žák/Žákyně určí a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele. Žák/Žákyně sestrojí trojúhelník podle vět (sss, sus, usu) a dokáže zjistit možnost sestrojení trojúhelníku podle odpovídajících podmínek pro dané věty; sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku, kružnici opsanou a vepsanou. Žák/Žákyně načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar. Žák/Žákyně odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kvádru; řeší aplikační úlohy z praxe.		OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Číslo a proměnná			
Zlomky	Žák/Žákyně rozumí pojmu zlomek, umí ho znázornit; rozšiřuje, krátí a porovnává zlomky. Žák/Žákyně sčítá, odčítá, násobí a dělí zlomky; zná smíšená čísla a umí s nimi počítat; dokáže upravit složený zlomek na	Žák/Žákyně pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo); zvládá orientaci na číselné ose.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání OSV – Řešení problémů a rozhodovací doved-

	základní tvar. Žák/Žákyně analyzuje a řeší slovní úlohy se zlomky.		nosti
Celá a racionální čísla	Žák/Žákyně uspořádá celá a racionální čísla, provádí početní operace s celými a racionálními čísly. Žák/Žákyně řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace celých a racionálních čísel.		OSV – Rozvoj schopností a poznávání OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Poměr	Žák/Žákyně užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem). Žák/Žákyně dělí celek na části v daném poměru, zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru; pracuje s měřítky map a plánů.	Žák/Žákyně používá měřítko mapy a plánu.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání OSV – Kooperace a kompetence VMEGS – Objevujeme Evropu a svět
Procenta	Žák/Žákyně užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek- část (desetinným číslem, zlomkem, procentem); zná základní pojmy procentového počtu. Žák/Žákyně řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek).	Žák/Žákyně používá vyjádření vztahu celek – část (procento). Žák/Žákyně řeší jednoduché úlohy na procenta.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV – Kritické čtení a snímání mediálních sdělení
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Přímá a nepřímá úměrnost	Žák/Žákyně určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti.		OSV – Rozvoj schopností a poznávání
	Žák/Žákyně zapíše přímou nebo nepřímou úměrnost pomocí tabulky a zakreslí její graf. Žák/Žákyně užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh z praxe, používá při jejich řešení trojčlenku.	Žák/Žákyně vypracuje jednoduchou tabulku.	EV – Základní podmínky života OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Geometrie v rovině a prostoru			
Shodnost trojúhelníků	Žák/Žákyně užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků; sestrojí trojúhelník podle vět (sss, sus, usu).		OSV – Rozvoj schopností a poznávání

Čtyřúhelníky	Žák/Žákyně rozliší a znázorní základní druhy čtyřúhelníků; zná jejich základní vlastnosti. Žák/Žákyně využívá jejich vlastnosti v konstrukčních úlohách. Žák/Žákyně odhaduje a vypočítá obsah a obvod rovnoběžníků, lichoběžníků a trojúhelníků. Žák/Žákyně analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojených znalostí.	Žák/Žákyně provádí jednoduché konstrukce. Žák/Žákyně vypočítá obvod a obsah trojúhelníka.	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Hranoly	Žák/Žákyně určuje a charakterizuje základní hranoly; používá pojmy (hrana, stěna, vrchol, podstava, plášť, výška). Žák/Žákyně načrtne a sestrojí sítě základních těles. Žák/Žákyně odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Žák/Žákyně analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojených znalostí.	Žák/Žákyně sestrojí sítě základních těles. Žák/Žákyně vypočítá povrch a objem kvádru, krychle.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání OSV – Seberegulece a sebekontrola OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – Vztah člověka k prostředí
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie	Žák/Žákyně užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	Žák/Žákyně samostatně řeší praktické úlohy. Žák/Žákyně hledá různá řešení předložených situací.	OSV – Rozvoj schopností poznávání VDO – Občanská společnost a škola
Logické a netradiční geometrické úlohy	Žák/Žákyně řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Žák/Žákyně aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí.	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – Kreativita

8. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Opakování učiva 7. ročníku	Žák/Žákyně provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel. Žák/Žákyně řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené		OSV – Rozvoj schopností poznávání

	poměrem; pracuje s měřítky map a plánů. Žák/Žákyně řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek). Žák/Žákyně určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti; řeší slovní úlohy. Žák/Žákyně řeší konstrukční úlohy na sestrojení čtyřúhelníků, trojúhelníků. Žák/Žákyně odhaduje a vypočítá obsah a obvod čtyřúhelníků a trojúhelníků. Žák/Žákyně odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolů.		
Číslo a proměnná			
Druhá mocnina a odmocnina	Žák/Žákyně užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu; určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačky; řeší úlohy z praxe na užití druhé mocniny odmocniny.		OSV – Rozvoj schopností poznávání
Mocniny s přirozeným mocnitelem	Žák/Žákyně určí třetí mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačky; určí mocninu s přirozeným mocnitelem; zapíše čísla v desítkové soustavě; vypočítá číselné výrazy s mocninami; provádí základní početní operace s mocninami; umocní součin, zlomek a mocninu; má základní znalost mocnin se záporným mocnitelem.		OSV – Rozvoj schopností poznávání
Výrazy	Žák/Žákyně rozlišuje číselné výrazy a výrazy s proměnnými; matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním.	Žák/Žákyně písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla.	OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Rovnice - lineární rovnice	Žák/Žákyně formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic; lineární rovnice řeší pomocí ekvivalentních úprav; umí vyjádřit neznámou za vzorce.	Žák/Žákyně řeší jednoduché úlohy na procenta.	OSV – Rozvoj schopností poznávání EV – Základní podmínky života
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Statistika	Žák/Žákyně vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data; provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jejich výsledky formou tabulky nebo diagramu; čte tabulky a grafy a inter-	Žák/Žákyně vyhledává a třídí data. Žák/Žákyně porovnává data. Žák/Žákyně vypracuje jednoduchou ta-	OSV – Kooperace a kompetence MV – Interpretace

	pretuje jejich výsledky; sestaví různé diagramy a grafy.	bulku.	vztahu mediálních sdělení a reality
Geometrie v rovině a prostoru			
Pythagorova věta	Žák/Žákyně zdůvodňuje a využívá Pythagorovu větu při řešení úloh v základních rovinných útvarech a tělesech; používá Pythagorovu větu při řešení aplikačních úloh z praxe.		OSV - Rozvoj schopností a poznávání OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Kruh, kružnice	Žák/Žákyně charakterizuje a rozlišuje kruh a kružnici; zná a umí pojmenovat všechny možnosti vzájemné polohy přímky a kružnice; určí vzájemnou polohu dvou kružnic; vypočítá obvod a obsah kruhu; řeší úlohy z praxe.	Žák/Žákyně vypočítá obvod a obsah kruhu.	OSV - Rozvoj schopností a poznávání OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Válec	Žák/Žákyně určuje a charakterizuje válec, analyzuje jeho vlastnosti; vypočítá povrch a objem válce; řeší aplikační úlohy. Žák/Žákyně načrtne a sestrojí síť válce. Žák/Žákyně odhaduje a vypočítá objem a povrch válce. Žák/Žákyně analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy z praxe.	Žák/Žákyně sestrojí síť válce. Žák/Žákyně vypočítá povrch a objem válce.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – Seberegulace a sebekontrola OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Množiny všech bodů dané vlastnosti	Žák/Žákyně využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení konstrukčních úloh; používá při konstrukcích Thaletovu kružnici; řeší konstrukční úlohy na sestrojení trojúhelníků a čtyřúhelníků zadaných různými prvky, provádí rozbor a popis konstrukce.	Žák/Žákyně provádí jednoduché konstrukce.	OSV – Kreativita
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie	Žák/Žákyně užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	Žák/Žákyně samostatně řeší praktické úlohy. Žák/Žákyně hledá různá řešení předložených situací.	OSV – Rozvoj schopností poznávání VDO – Občanská společnost a škola

Logické a netradiční geometrické úlohy	Žák/Žákyně řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Žák/Žákyně aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí.	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV – Multikulturalita

9. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Opakování učiva 8. ročníku	Žák/Žákyně provádí základní početní operace s mocninami. Žák/Žákyně využívá znalosti Pythagorovy věty při řešení geometrických úloh a úloh z praxe. Žák/Žákyně matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním. Žák/Žákyně formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic. Žák/Žákyně řeší konstrukční úlohy pomocí množin bodů dané vlastnosti. Žák/Žákyně vypočítá obvod a obsah kruhu; řeší úlohy z praxe. Žák/Žákyně odhaduje a vypočítá objem a povrch válce, řeší úlohy z praxe.		OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Číslo a proměnná			
Rovnice, rovnice s neznámou ve jmenovateli	Žák/Žákyně formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic - řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli; řeší slovní úlohy o pohybu, na počítání směsí a na společnou práci.		EV – Vztah člověka k prostředí OSV – Psychohygiena
Soustavy lineárních rovnic	Žák/Žákyně řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací a sčítací metodou; formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými.		OSV – Rozvoj schopností poznávání OSV – Seberegulace a sebeorganizace
Základy finanční matematiky	Žák/Žákyně zná základní pojmy z této oblasti – úrok, jistina, úroková doba, úroková míra, úrokovací období; vypočítá úrok	Žák/Žákyně řeší jednoduché úlohy na procenta	OSV – Rozvoj schopností a poznávání

	z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře; provádí jednoduché úrokování, složené úrokování (rozšiřující učivo).		OSV – Kooperace a kompetice
	Žák/Žákyně užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů; využívá média jako zdroj informací - porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků.		OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality VMEGS – Objevujeme Evropu a svět
Výrazy – lomené výrazy (rozšiřující učivo)	Žák/Žákyně určí podmínky smyslu lomeného výrazu, seznámí se se základními úpravami a početními operacemi s lomenými výrazy.		OSV – Rozvoj schopností poznávání
Závislosti, vztahy a práce s daty			
Funkce	Žák/Žákyně rozezná funkci od jiných vztahů; určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce; vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem.	Žák/Žákyně vypracuje jednoduchou tabulku	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
	Žák/Žákyně sestrojí graf lineární funkce (přímá úměrnost) a lineární lomené funkce (nepřímá úměrnost) v pravoúhlé soustavě souřadnic; sestrojí graf ryze kvadratické funkce (rozšiřující učivo).	Žák/Žákyně sestrojí graf lineární funkce.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání EV – Základní podmínky života
Geometrie v rovině a prostoru			
Podobnost	Žák/Žákyně užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků - určí podobné útvary, určí a použije poměr podobnosti při výpočtech výšek a vzdáleností; řeší aplikační úlohy.		OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Jehlan, kužel, koule	Žák/Žákyně určuje a charakterizuje jehlan, kužel, koule, analyzuje jejich vlastnosti.	Žák/Žákyně zobrazuje jednoduchá tělesa.	OSV – Kreativita
	Žák/Žákyně odhaduje a vypočítá objem a povrch těles.	Žák/Žákyně vypočítá povrch a objem základních těles.	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Goniometrické funkce (rozšiřující učivo)	Žák/Žákyně definuje jednotlivé goniometrické funkce jako poměr stran v pravoúhlém trojúhelníku. Užívá fce sinus, kosinus, tangens ostrého úhlu při řešení aplikačních úloh.		OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
Číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie	Žák/Žákyně užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.	Žák/Žákyně samostatně řeší praktické úlohy. Žák/Žákyně hledá různá řešení předložených situací.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání VDO – Občanská společnost a škola
Logické a netradiční geometrické úlohy	Žák/Žákyně řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí.	Žák/Žákyně aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí.	OSV – Kreativita MKV – Multikulturalita

VZDĚLÁVACÍ OBLAST INFORMATIKA

VZDĚLÁVACÍ OBOR INFORMATIKA

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT INFORMATIKA (IN)

Charakteristika předmětu

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému

vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky – strategie

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení - Učíme žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě.

Kompetence k řešení problémů - Učíme žáky vyhledat informace vhodné k řešení problému, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat konečné řešení problému.

Kompetence komunikativní - Učíme žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální - Učíme žáky podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívat k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat.

Kompetence občanské - Učíme žáky chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, aby si byli vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo školu.

Kompetence pracovní - Učíme žáky využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Kompetence digitální - Učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít; získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků; využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce; chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovat se s novými technologiemi, kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání; předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky.

4. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Digitální technologie			
Hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní.	Žákyně/žák pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží. Uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů. Najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci. Edituje digitální text, vytvoří obrázek, přehraje zvuk či video. Uloží svoji práci do souboru, otevře soubor. Používá krok zpět, zoom. Řeší úkol použitím schránky.	Žákyně/žák najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu.	
Bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla.	Žákyně/žák dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením. Rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého.	Žákyně/žák popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi.	
Počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat	Žákyně/žák propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí. Pamatuje si a chrání své heslo. Přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj. Při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace.		OSV - OR - rozvoj schopností a poznávání MV - práce v realizačním týmu
Data, informace a modelování			
Kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace.	Žákyně/žák sdělí informaci obrázkem. Předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel. Zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text. Zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky. Obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček.	Žákyně/žák uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat.	OSV - OR - sebepoznávání a sebepojetí MV - tvorba mediálního sdělení, vnímání autora mediálního sdělení

5. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Data, informace a modelování			
Modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka.	Žákyně/žák pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty. Pomocí obrázku znázorní jev.	Žákyně/žák popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví.	MV – Tvorba mediálního sdělení MV - práce v realizačním týmu MKV - multikulturita
Data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů.	Žákyně/žák pomocí obrazových modelů řeší zadané problémy.		OSV - OR - seberegulace a sebeorganizace
Informační systémy			
Systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi.	Žákyně/žák nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky. Určí, jak spolu prvky souvisí.	Žákyně/žák v systémech, které ho obklopují, rozpozná jednotlivé prvky.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu.	Žákyně/žák pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech. Doplní posloupnost prvků. Umístí data správně do tabulky. Doplní prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků. Nahradí chybný za správný.	Žákyně/žák pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.	MV - práce v realizačním týmu VMEGS - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
Algoritmizace a programování			
Řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu.	Žákyně/žák v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav. Přečte zápis programu a	Žákyně/žák sestavuje symbolické zápisy postupů.	

	vysvětlí jeho jednotlivé kroky, vytvoří a použije nový blok.		
Příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci.	Žákyně/žák rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky. Rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj.	Žákyně/žák popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení.	
Programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu.	Žákyně/žák upraví program pro obdobný problém. Rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit. Ovládá více postav pomocí zpráv. Cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů. Používá události ke spuštění činnosti postav.	Žákyně/žák rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů.	
Kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem.	Žákyně/žák v programu najde a opraví chyby.		

6. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Digitální technologie			
Hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití,	Žákyně/žák pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí. Vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením.	Žákyně/žák rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému.	
Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka.	Žákyně/žák diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich. Nainstaluje a odinstaluje aplikaci. Uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory. Vybere vhodný formát pro uložení dat.	Žákyně/žák ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu.	

	Na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat.		
Data, informace a modelování			
Kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity.	Žákyně/žák rozpozná zakódované informace kolem sebe. Zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady, zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer. Zakóduje v obrázku barvy více způsoby. Zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů. Zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu. Ke kódování využívá i binární čísla.	Žákyně/žák získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti.	OSV – OR - Kreativita
Informační systémy			
Informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti.	Žákyně/žák popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují. Pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva.	Žákyně/žák popíše účel informačních systémů, které používá.	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
Návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel.	Žákyně/žák najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf). Odpoví na otázky na základě dat v tabulce. Popíše pravidla uspořádání v existující tabulce. Doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy. Navrhne tabulku pro záznam dat. Propojí data z více tabulek či grafů.		VDO - občanská společnost a škola

7. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Data, informace a modelování			
Data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat.	Žákyně/žák vysvětlí známé modely jevů, situací, činností. V mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku.	Žákyně/žák získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti.	OSV - SR - poznávání lidí, mezilidské vztahy

Modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy.	Žákyně/žák vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností.	Žákyně/žák popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění.	MV - Tvorba mediálního sdělení EV - vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí
Časté chyby při interpretaci dat.	Žákyně/žák pomocí grafů řeší problémy.	Žákyně/žák stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení.	
Algoritmizace a programování			
Algoritmizace: dekompozice úlohy, problému.	Žákyně/žák po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen.	Žákyně/žák po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti.	
Algoritmizace: tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu.	Žákyně/žák rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení.	Žákyně/žák rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení.	

8. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Informační systémy			
Hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci.	Žákyně/žák při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky. Používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když). Řeší problémy výpočtem s daty, připíše do tabulky dat nový záznam.	Žákyně/žák na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat.	MV – Stavba mediálních sdělení
Řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí.	Žákyně/žák seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně). Používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy. Ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo	Žákyně/žák nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce.	

	vizualizací velkého množství dat.		
Algoritmizace a programování			
Tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora.	Žákyně/žák vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém, svůj výběr zdůvodní. Opraví daný algoritmus pro jiné problémy. Navrhne různé algoritmy pro řešení problému.	Žákyně/žák vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému.	
Programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné.	Žákyně/žák v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně program vyzkouší a opraví v něm případné chyby. Používá opakování, větvení programu, proměnné.	Žákyně/žák v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné. Chyby. Používá opakování, větvení programu, proměnné.	
Kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu.	Žákyně/žák ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu.	Žákyně/žák ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	

9. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Digitální technologie			
Počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva.	Žákyně/žák popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní. Na schématickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti. Vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě.	Žákyně/žák pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí.	

Řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení.	Žákyně/žák zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy. Vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat	Žákyně/žák typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu.	
Sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí. Bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat.	Žákyně/žák porovná různé metody zabezpečení účtů. Spravuje sdílení souborů. Pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy. vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu. Diskutuje o cílech a metodách hackerů. Diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu.	Žákyně/žák dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat.	MV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A JEHO SVĚT

VZDĚLÁVACÍ OBOR ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání a vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat, uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PRVOUKA (PRV)

Charakteristika předmětu

Vzdělávání v tomto předmětu rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané v rodině a v předškolních zařízeních v pěti tematických okruzích.

Tematické okruhy:

1. **Místo, kde žijeme** – Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí se žáci učí chápat organizaci života v rodině, ve škole a v obci. Důraz je kladen na praktické poznávání místních skutečností, utváření přímých zkušeností žáků a na dopravní výchovu. V žácích je přirozeně probouzen kladný vztah k místu bydliště a postupně je rozvíjen vztah k naší zemi.

2. **Lidé kolem nás** – Žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznamují se se základními právy a povinnostmi občanů, s problémy, které provázejí soužití ve společnosti.
3. **Lidé a čas** – Žáci se učí orientovat v dějích a čase, jak se život a věci vyvíjejí a mění v čase z hlediska rodiny, obce a regionu.
4. **Rozmanitosti přírody** – Praktickým poznáváním a získáváním dalších informací se žáci učí poznávat rozmanitost a proměnlivost přírody, její rovnováhu. Sledují vliv lidské činnosti na přírodu a hledají, jak ve svém věku přispět k její ochraně.
5. **Člověk a jeho zdraví** – Žáci poznávají především sami sebe. Sledují, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Seznamují se s vhodným denním režimem, hygienou a výživou. Získávají prvotní poučení o zdraví a nemocech, prevenci, první pomoci a o bezpečném chování.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky – strategie:

Žáci si přinášejí určité poznatky z rodiny a z předškolních zařízení. Sledováním konkrétních situací, pozorováním, vyhledáváním v literatuře, vyprávěním, rozhovory, hraním určených rolí, řešením modelových situací, uspořádáním výstavek a realizací pokusů vedeme žáky k získávání dalších informací, které pak sami třídí, pojmenovávají, vyhodnocují a hledají různá řešení. Vycházky, exkurze, případně příležitostné projekty vedou žáky ke spojení výuky s praktickým životem. Hrami, rébusy, hádankami a křížovkami zpestřujeme žákům výuku a ti si pak lépe zapamatují učivo.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení – Učíme žáky získávat informace o přírodě a okolním světě za použití vhodných metod, pomůcek a literatury. Motivujeme žáky k celoživotnímu učení.

Kompetence k řešení problému – Vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímá a v čem by mohl uspět. Zařazujeme metody, které vedou žáky k objevování, samostatnému řešen úloh a vyvozování závěrů. Učíme je správně vyhledávat informace, třídit je, rozhodovat a vyhodnocovat.

Kompetence sociální a personální – Zadáváme úlohy, při kterých žáci pracují ve dvojicích, skupině, či společně. Vyžadujeme od žáků spolupráci při řešení úloh, respektování názoru druhých, vytváříme podmínky pro pochopení rozdílu mezi lidmi.

Kompetence komunikativní – Vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech. Dáváme příležitost k samostatnému vystupování a jednání, k bezkonfliktní komunikaci v běžných situacích a k přirozenému vyjadřování svých citů k sobě i okolí.

Kompetence občanské – Budujeme u žáků ohleduplný vztah k přírodě. Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování. Rozvíjíme národnostní cítění a vztah k zemi. Vysvětlujeme žákům podstatu zdraví a nemoci, upevňujeme správné chování v oblasti zdraví a bezpečnosti.

Kompetence pracovní – Umožňujeme žákům pozorovat, experimentovat. Vedeme žáky k vytváření pracovních návyků, k správnému používání pomůcek a techniky, k dodržování pravidel bezpečnosti při práci.

Kompetence digitální – Umožňujeme žákům používat běžná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti. Učíme je samostatně rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít, získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Učíme vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků. Učíme využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

1. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Místo, kde žijeme			
Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště	Žák/Žákyně vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a rozliší možná nebezpečí v okolí.	Žák/Žákyně orientuje se v okolí svého bydliště.	OSV – OR – Rozvoj schopností a poznávání Dopravní výchova
Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace	Žák/Žákyně vyznačí v jednoduchém plánu místo školy a cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	Žák/Žákyně orientuje se v okolí školy. Popíše a zvládne cestu do školy.	OSV – Sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace. Dopravní výchova
Lidé kolem nás			
Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy	Žák/Žákyně rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.	Žák/Žákyně rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy	OSV – SR – Poznávání lidí
Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace **Chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla společenského chování	Žák/Žákyně projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	Žák/Žákyně dodržuje základní pravidla společenského chování. Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně. Dodržuje základní pravidla společenského chování. Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně.	OSV – MR – Hodnoty, postoje, praktická etika OSV – SR – Mezilidské vztahy
Lidé a čas			
Orientace v čase a časový řád – určování času, denní režim, roční období, kalendáře	Žák/Žákyně využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě.	Žák/Žákyně pozná, kolik je hodin, orientuje se v čase, zná rozvržení svých denních činností.	
Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života	Žák/Žákyně rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	Žák/Žákyně se orientuje v čase.	
Rozmanitost přírody			
Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí	Žák/Žákyně pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	Žák/Žákyně pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	EV – Ekosystémy

Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla, význam v přírodě a pro člověka	Žák/Žákyně roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	Žák/Žákyně pozná nejběžnější druhy domácích a voně žijících zvířat.	EV – Vztah člověka k prostředí
Člověk a jeho zdraví			
Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim, prevence nemocí a úrazů	Žák/Žákyně uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	Žák/Žákyně uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu, popíše své zdravotní potíže a pocity, zvládá ošetření drobných poranění.	EV – Základní podmínky života
Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, v dopravních prostředcích, dopravní značky, bezpečnostní prvky	Žák/Žákyně rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	Žák/Žákyně rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje zdraví své a zdraví jiných. Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu.	Dopravní výchova EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

2. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Místo, kde žijeme			
Domov – orientace v místě bydliště	Žák/Žákyně vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	Žák/Žákyně orientuje se v okolí svého bydliště.	OSV – OR – Rozvoj schopností a poznávání Dopravní výchova
Škola – bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace	Žák/Žákyně vyznačí v jednoduchém plánu místo své školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	Žák/Žákyně popíše a zvládne cestu do školy.	Dopravní výchova
Obec, místní krajina – její části, poloha v krajině, význačné budovy **Naše vlast** – domov, krajina, státní symboly	Žák/Žákyně začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci.		Dopravní výchova

Lidé kolem nás			
Rodina – život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání	Žák/Žákyně odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	Žák/Žákyně pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti.	OSV – SR – Poznávání lidí
Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie	Žák/Žákyně projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	Žák/Žákyně dodržuje základní pravidla společenského chování. Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně.	OSV – SR – Mezilidské vztahy
Chování lidí – ohleduplnost, etické zásady, rizikové chování, předcházení konfliktům	Žák/Žákyně projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	Žák/Žákyně dodržuje základní pravidla společenského chování. Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně.	OSV – SR – Poznávání lidí
Lidé a čas			
Orientace v čase a časový řád – určování času, letopočet, generace	Žák/Žákyně využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	Žák/Žákyně pozná, kolik je hodin, orientuje se v čase, zná rozvržení svých denních činností.	
Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života	Žák/Žákyně uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost.	Žák/Žákyně rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti, poznává různé lidské činnosti.	
Rozmanitost přírody			
Látky a jejich vlastnosti - měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	Žák/Žákyně provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.	Žák/Žákyně provede jednoduchý pokus podle návodu.	
Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi	Žák/Žákyně pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	Pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Rostliny, houby a živočichové – průběh a způsob života u nejznámějších druhů	Žák/Žákyně roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	Žák/Žákyně pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat. Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami.	EV - Ekosystémy
Člověk a jeho zdraví			

Péče o zdraví – vhodná skladba stravy, pitný režim, způsob uchovávání potravin, drobné úrazy, první pomoc při drobných poraněních **Lidské tělo** – stavba těla, základní funkce	Žák/Žákyně uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	Žák/Žákyně uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu, popíše své zdravotní potíže a pocity, zvládá ošetření drobných poranění. Pojmenuje hlavní části lidského těla.	EV – Základní podmínky života
Osobní bezpečí, krizové situace – bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu, v dopravních prostředcích, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě (bezpečnostní prvky), šikana	Žák/Žákyně se chová obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná. Dodržuje zásady bezpečného chování na silnici a veřejných komunikacích, rozpozná dopravní značky.	Žák/Žákyně se chová obezřetně při setkání s neznámými jedinci.	Dopravní výchova
Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – čísla tísňového volání	Žák/Žákyně se chová obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná. V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné. Ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	Žák/Žákyně v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	OSV – SR – Poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace
Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – požáry, postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén)	Žák/Žákyně reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Žák/Žákyně reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	OSV – MR – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

3. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Místo, kde žijeme			
Domov – orientace v místě bydliště	Žák/Žákyně vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.	Žák/Žákyně orientuje se v okolí svého bydliště.	
Škola – okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	Žák/Žákyně najde v jednoduchém plánu místo své školy, cestu na určené místo. Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Žák/Žákyně orientuje se v okolí školy. Popíše a zvládne cestu do školy.	

Obec, místní krajina – význačné budovy, dopravní síť **Okolní krajina (místní oblast, region)** - orientační body a linie, světové strany	Žák/Žákyně začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR. Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí.		Dopravní výchova
Lidé kolem nás			
Rodina – příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny	Žák/Žákyně rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině a role jednotlivých členů.	Žák/Žákyně rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy.	OSV – SR – Mezilidské vztahy
Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace	Žák/Žákyně projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	Žák/Žákyně dodržuje základní pravidla společenského chování. Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.	OSV – SR – Mezilidské vztahy
Chování lidí – pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady	Žák/Žákyně projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.	Žák/Žákyně dodržuje základní pravidla společenského chování.	
Povolání	Žák/Žákyně odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	Žák/Žákyně pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti.	
Lidé a čas			
Orientace v čase – určování času, čas jako fyzikální veličina	Žák/Žákyně využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě.	Žák/Žákyně pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase. Zná rozvržení svých denních činností.	
Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života	Žák/Žákyně rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	Žák/Žákyně rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	
Regionální památky	Žák/Žákyně pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu.	Žák/Žákyně rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	
Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	Žák/Žákyně pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu.	Žák/Žákyně rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	
Rozmanitost přírody			
Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství	Žák/Žákyně provádí jednoduché pokusy, určuje společné a rozdílné vlastnosti látek. Změří základní veličiny.	Žák/Žákyně provede jednoduchý pokus podle návodu.	

Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život	Žák/Žákyně pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	Žák/Žákyně pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	EV – Vztah člověka k prostředí
Nerosty a horniny, půda – zvětrávání, vznik půdy a její význam	Žák/Žákyně pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	Žák/Žákyně pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	EV – Vztah člověka k prostředí
Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	Žák/Žákyně popíše základní znaky života živočichů. Popíše projevy života rostlin. Uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.	Žák/Žákyně pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat. Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami.	EV – Ekosystémy
Vesmír a Země – střídání dne a noci, roční období	Žák/Žákyně pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	Žák/Žákyně pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	EV – Základní podmínky života
Člověk a jeho zdraví			
Lidské tělo – stavba těla	Žák/Žákyně uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle. Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	Žák/Žákyně pojmenuje hlavní části lidského těla.	
Péče o zdraví – denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim, prevence nemocí a úrazů	Žák/Žákyně uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle. Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.	Žák/Žákyně uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu, popíše své zdravotní potíže a pocity, zvládá ošetření drobných poranění.	OSV – OR – Sebepoznávání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace
Osobní bezpečí, krizové situace – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky	Žák/Žákyně rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	Žák/Žákyně rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje své zdraví a zdraví jiných. Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu.	

Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – čísla tísňového volání, komunikace s operátory	Žák/Žákyně chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci. V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	Žák/Žákyně chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci. V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	
Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení	Žák/Žákyně reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	Žák/Žákyně reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	OSV – OR – psychohygiena

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PŘÍRODOVĚDA (PŘI)

Charakteristika předmětu

Přírodověda navazuje na znalosti a dovednosti žáků získané v předmětu prvouka v 1. – 3. ročníku. Žáci se učí všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich.

Učivo je koncipováno ve dvou tematických okruzích.

Tematické okruhy:

1. **Rozmanitost přírody** – V tomto okruhu žáci poznávají Zemi jako planetu Sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají rozmanitost živé a neživé přírody naší vlasti. Na základě praktického pozorování okolní krajiny a získáváním dalších informací se učí sledovat proměnu přírody, vliv lidské činnosti na přírodu, křehkost rovnováhy v přírodě, hledají možnosti, jak přispět ke zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.
2. **Člověk a jeho zdraví** – Žáci poznávají především sami sebe jako lidskou bytost, která má své biologické funkce a potřeby. Rozvíjejí své znalosti z oblasti zdraví, hygieny a mezilidských vztahů, prevence nemoci a první pomoci. Seznamují se s bezpečným chováním v různých životních situacích včetně mimořádných událostí. Uvědomují si postupně odpovědnost každého z nás za své zdraví.

Výuka probíhá ve třídách, v počítačové učebně či mobilní IT učebně, využíváme dostupné výukové počítačové programy.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky – strategie

Učitel používá obdobné metody práce jako v prvouce. Rozšiřuje se použití skupinové práce. Žáci pracují s prostorovými pomůckami, modely a přírodninami. Během vycházek, exkurzí a výletů hledají důkazy o proměnách přírody ve svém okolí. Využívají a hodnotí svá pozorování, hledají možnosti, jak přispět k ochraně přírody. Součástí výuky je též exkurze na hvězdárnu a putování planetární stezkou. Pozorováním názorných pomůcek, obrazového materiálu, studiem z literatury i médií získávají znalosti o člověku, jeho životě, chování a zdraví. K výuce učitel používá sledování konkrétních situací, používá hry, soutěže, řeší modelové situace. Žáci vypracovávají jednoduché referáty, přenášejí si obrazové materiály a seznamují s nimi ostatní. Besedy, např. s lékařem, příslušníkem policie, zdravotníkem, hasičem apod., přispívají k rozšiřování znalostí a dovedností žáků. Jednoduchými praktickými činnostmi si ověřují své znalosti o člověku.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení – Učíme žáky získávat informace o přírodě a okolním světě za použití vhodných metod, pomůcek a literatury. Motivujeme žáky k celoživotnímu učení.

Kompetence k řešení problému – Vedeme žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímá a v čem by mohl uspět. Zařazujeme metody, které vedou žáky k objevování, samostatnému řešen úloh a vyvozování závěrů. Učíme je správně vyhledávat informace, třídit je, rozhodovat a vyhodnocovat.
Kompetence sociální a personální – Zadáváme úlohy, při kterých žáci pracují ve dvojicích, skupině, či společně. Vyžadujeme od žáků spolupráci při řešení úloh, respektování názoru druhých, vytváříme podmínky pro pochopení rozdílu mezi lidmi.
Kompetence komunikativní – Vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech. Dáváme příležitost k samostatnému vystupování a jednání, k bezkonfliktní komunikaci v běžných situacích a k přirozenému vyjadřování svých citů k sobě i okolí.
Kompetence občanské – Budujeme u žáků ohleduplný vztah k přírodě. Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování. Vysvětlujeme žákům podstatu zdraví a nemoci, upevňujeme správné chování v oblasti zdraví a bezpečnosti.
Kompetence pracovní – Umožňujeme žákům pozorovat, experimentovat. Vedeme žáky k vytváření pracovních návyků, k správnému používání pomůcek a techniky, k dodržování pravidel bezpečnosti při práci.
Kompetence digitální - Vedeme žáky k získávání, vyhledávaní informaci a digitálního obsahu. Učíme je volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu, využívat digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.

4. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Rozmanitosti přírody			
Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	Žák/Žákyně založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	Žák/Žákyně provádí jednoduché pokusy se známými látkami.	OSV – MR - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život	Žák/Žákyně objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody činností člověka.	Žák/Žákyně na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání EV - Základní podmínky života
Nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam	Žák/Žákyně objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody činností člověka.	Žák/Žákyně na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání EV - Základní podmínky života
Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období	Žák/Žákyně vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	Žák/Žákyně popíše střídání ročních období.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání

Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	Žák/Žákyně porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	Žák/Žákyně zvládá péči o pokojové rostliny.	EV - Vztah člověka k prostředí OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí	Žák/Žákyně zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy.	Žák/Žákyně zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí.	EV - Vztah člověka k prostředí
Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	Žák/Žákyně zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy.	Žák/Žákyně zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí.	EV - Vztah člověka k prostředí
Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy	Žák/Žákyně zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	Žák/Žákyně chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí. Popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují.	EV - Vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí
Člověk a jeho zdraví			
Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	Žák/Žákyně využívá poznatky o lidském těle Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	Žák/Žákyně uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní, ochranou zdraví a zdravého životního stylu. Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání, seberegulace a sebeorganizace
Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena	Žák/Žákyně uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.		OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání, sebepoznávání a sebeorganizace, seberegulace a sebeorganizace
Návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických	Žák/Žákyně předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	Žák/Žákyně odmítá návykové látky.	OSV – OR - Seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena

médií			
Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích	Žák/Žákyně uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	Žák/Žákyně uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti.	OSV - MR - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	Žák/Žákyně rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	Žák/Žákyně ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc.	OSV - MR - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	Žák/Žákyně uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	Žák/Žákyně uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	OSV - MR - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Dopravní výchova			
Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích	Žák/Žákyně uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista. Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	Žák/Žákyně uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti. Ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc.	OSV - MR - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, SR – Komunikace, poznávání lidí

5. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Rozmanitosti přírody			
Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	Žák/Žákyně založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	Žák/Žákyně provádí jednoduché pokusy se známými látkami.	OSV – MR - Řešení problém§ a rozhodovací dovednosti
Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život	Žák/Žákyně objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody činností člověka.	Žák/Žákyně na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání EV - Základní podmínky života
Nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam	Žák/Žákyně objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody činností člověka.	Žák/Žákyně na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání EV - Základní podmínky života
Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období	Žák/Žákyně vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	Žák/Žákyně popíše střídání ročních období.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	Žák/Žákyně porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	Žák/Žákyně zvládá péči o pokojové rostliny.	EV - Vztah člověka k prostředí OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí	Žák/Žákyně zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy.	Žák/Žákyně zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí.	EV - Vztah člověka k prostředí
Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	Žák/Žákyně zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy.	Žák/Žákyně zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí.	EV - Vztah člověka k prostředí

Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy	Žák/Žákyně zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	Žák/Žákyně chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí. Popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují.	EV - Vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí
Člověk a jeho zdraví			
Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	Žák/Žákyně využívá poznatky o lidském těle Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození.	Žák/Žákyně uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní, ochranou zdraví a zdravého životního stylu. Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání, sebepoznávání a sebeorganizace
Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena	Žák/Žákyně uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.		OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání, sebepoznávání a sebeorganizace, Seberegulace a sebeorganizace
Návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	Žák/Žákyně předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek.	Žák/Žákyně odmítá návykové látky.	OSV - OR - Seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena
Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích	Žák/Žákyně uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	Žák/Žákyně uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti.	OSV – MR - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné	Žák/Žákyně rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékař-	Žák/Žákyně ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc.	OSV – MR - Řešení problémů a rozhodo-

pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	skou pomoc.		vací dovednosti
Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	Žák/Žákyně uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	Žák/Žákyně uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události.	OSV - MR - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Dopravní výchova			
Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích	Žák/Žákyně uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista. Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	Žák/Žákyně uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti. Ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc.	OSV - MR - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, SR – Komunikace, Poznávání lidí

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT VLASTIVĚDA (VL)

Charakteristika předmětu

Vlastivěda navazuje na znalosti a dovednosti žáků získané v předmětu prvouka v 1. – 3. ročníku. Seznamuje je s historickými osobami a prostředím, ve kterém žily. Na základě sledování jevů a událostí je učí vnímat vztahy ve společnosti a porozumět soudobému způsobu života. Předkládá současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Učivo je rozděleno do tří tematických okruhů:

1. **Místo, kde žijeme** – Žáci se učí chápat organizaci života ve společnosti. Do života se učí vstupovat s vlastní aktivitou a představami a bezpečně se v něm pohybovat. Prakticky poznávají místní a regionální skutečnosti. Důraz je kladen na dopravní výchovu. Tím vším se postupně rozvíjí národní cítění a vztah k naší zemi.
2. **Lidé kolem nás** – Žáci si uvědomují význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, úcty a snášenlivosti, rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, tvoří kulturu. Seznamují se více s právy a povinnostmi, s problémy v soužití lidí, společnosti a světa. Směřujeme k výchově budoucího občana demokratického státu.
3. **Lidé a čas** – Žáci se učí, jak události postupují v čase a utvářejí historii dějů a věcí, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Seznamují se s nejdůležitějšími okamžiky v historii naší země. Podstatou je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země.

Výuka vlastivědy je posílena disponibilní hodinou: +1hodina v 4. ročníku.

Výuka probíhá ve třídách, v počítačové učebně či mobilní IT učebně, využíváme dostupné výukové počítačové programy. Vyučovací předmět vlastivěda svým obsahem zasahuje do všech předmětů.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky – strategie

Učitel používá obdobné metody práce jako v prvouce. Více se uplatňuje práce skupinová či ve dvojicích. Žáci pracují s mapou, slepou mapou, náčrtem nebo plánem. Jsou vedeni k samostatnému získávání informací z tisku, naučných knih, TV i z internetu. Zpracovávají jednoduché referáty na dané téma nebo k dané události a seznamují s nimi spolužáky. Vycházky, exkurze, besedy, návštěvy památek, sbírek regionálních a speciálních muzeí, knihoven jsou nedílnou součástí výuky. Při výuce dějepisně zaměřeného učiva je možno čerpat z množství historických knih a filmů. Žáci využívají fotografií a zážitků z vlastních cest po republice i zahraničí, porovnávají způsob života, životní prostředí, přírodu a kulturu u nás a v cizině. Příležitostně je vhodné uspořádat projekty na různá témata.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení - Vybíráme a využíváme vhodné výukové metody a strategie. Vedeme žáky k dalšímu studiu a celoživotnímu učení, vyhledávání a třídění informací. Používáním různých pomůcek učíme žáky vyhledávat, propojovat, systematizovat a chápat fakta a vyvozovat souvislosti. Klademe důraz na pozitivní motivaci.

Kompetence k řešení problémů – Vedeme k pochopení problémové situace. O nesrovnalostech a jejich příčinách žák přemýšlí, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností

Kompetence sociální a personální - Posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj. Prací ve skupině klademe důraz na práci v kolektivu, respektování ostatních a schopnost domluvit se.

Kompetence komunikativní - Dbáme na formulování a vyjadřování myšlenek a názorů v logických souvislostech, na přesném výkladu historických pojmů. Umožňujeme využívat informační a komunikační prostředky, usilujeme o kultivované vyjadřování v průběhu diskusí a besed na dané téma.

Kompetence občanské - Podporujeme a rozvíjíme u žáků předpoklady k pozitivnímu chápání kulturního a historického dědictví. Respektujeme věkové, sociální, intelektové a etnické zvláštnosti žáků. Vybíráme různá témata, na kterých lze rozvíjet občanské povědomí.

Kompetence pracovní – Vedeme žáky k používání materiálů, nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel a plnění povinností. Učíme adaptaci na změněné pracovní podmínky.

Kompetence digitální – Vedeme k tomu, aby žáci ovládali běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívali je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovali, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít. Učíme, aby využívali digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

4. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Místo, kde žijeme			
Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště	Žák/Žákyně určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	Žák/Žákyně popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje.	VDO - Občan, občanská společnost a stát

Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	Žák/Žákyně určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	Žák/Žákyně řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	EV - Vztah člověka k prostředí OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	Žák/Žákyně určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	Žák/Žákyně orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany.	EV - Vztah člověka k prostředí OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření Půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	Žák/Žákyně vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam.	Žák/Žákyně uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí.	OSV – MR - Hodnoty, postoje, praktická etika EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR	Žák/Žákyně vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam.	Žák/Žákyně uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí Sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest.	OSV – MR - Hodnoty, postoje, praktická etika EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly,	Žák/Žákyně rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	Žák/Žákyně pozná státní symboly České republiky.	VDO - Občan, občanská společnost a stát
Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky	Žák/Žákyně rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy.	Žák/Žákyně má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Lidé kolem nás			
Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a du-	Žák/Žákyně vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole,	Žák/Žákyně dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě).	VDO - Občanská společnost a škola OSV – OR - Seberegu-

ševní práce, zaměstnání	mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).		lace a sebeorganizace OSV – SR - Poznávání lidí
Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie	Žák/Žákyně vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	Žák/Žákyně dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě).	VDO - Občanská společnost a škola OSV – OR - Seberegulace a sebeorganizace OSV – SR - Poznávání lidí
Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání Vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	Žák/Žákyně rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat.	Žák/Žákyně rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých.	OSV – MR - Hodnoty, postoje, praktická etika
Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	Žák/Žákyně vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	Žák/Žákyně uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy.	VDO - Občanská společnost a škola OSV – OR - Seberegulace a sebeorganizace OSV – SR - Poznávání lidí
Lidé a čas			
Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období	Žák/Žákyně pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	Žák/Žákyně rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání, psychohygiena
Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	Žák/Žákyně srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	Žák/Žákyně uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji.	VDO - Občan, občanská společnost a stát
Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	Žák/Žákyně využívá archivy, knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti.	Žák/Žákyně vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště.	VDO - Občan, občanská společnost a stát EV - Vztah člověka k prostředí
Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	Žák/Žákyně srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků	Žák/Žákyně rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách.	OSV – MR - Hodnoty, postoje, praktická eti-

	na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.		ka

5. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Místo, kde žijeme			
Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště	Žák/Žákyně určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	Žák/Žákyně popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje.	VDO - Občan, občanská společnost a stát
Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	Žák/Žákyně určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	Žák/Žákyně řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	EV Vztah člověka k prostředí OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	Žák/Žákyně určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	Žák/Žákyně orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany.	EV - Vztah člověka k prostředí OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	Žák/Žákyně vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam.	Žák/Žákyně uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí.	OSV – MR - Hodnoty, postoje, praktická etika EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR	Žák/Žákyně vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam.	Žák/Žákyně uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí Sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest.	OSV – MR - Hodnoty, postoje, praktická etika EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly,	Žák/Žákyně rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.	Žák/Žákyně pozná státní symboly České republiky.	VDO Občan, občanská společnost a stát

Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování	Žák/Žákyně porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	Žák/Žákyně sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest.	MKV - Multikulturalita VMEGS - Jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět, Evropa a svět nás zajímají
Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky	Žák/Žákyně rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy.	Žák/Žákyně má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Lidé kolem nás			
Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání	Žák/Žákyně vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	Žák/Žákyně dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě).	VDO - Občanská společnost a škola OSV – OR - Seberegulace a sebeorganizace OSV – SR - Poznávání lidí
Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie	Žák/Žákyně vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	Žák/Žákyně dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě).	VDO - Občanská společnost a škola OSV – OR - Seberegulace a sebeorganizace OSV – SR - Poznávání lidí
Chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	Žák/Žákyně rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat.	Žák/Žákyně rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých.	OSV – MR - Hodnoty, postoje, praktická etika
Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	Žák/Žákyně vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Žák/Žákyně uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy.	VDO - Občanská společnost a škola OSV – OR - Seberegulace a sebeorganizace OSV – SR - Poznávání lidí
Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; ho-	Žák/Žákyně orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu ná-	Žák/Žákyně porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz. Sestaví jednoduchý	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání

tovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky.	kupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů.	OSV – MR - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Lidé a čas			
Orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období	Žák/Žákyně pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	Žák/Žákyně rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání, psychohygiena
Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	Žák/Žákyně srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	Žák/Žákyně uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji.	VDO - Občan, občanská společnost a stát
Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	Žák/Žákyně využívá archivy, knihovny, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroje pro pochopení minulosti.	Žák/Žákyně vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště.	VDO - Občan, občanská společnost a stát EV - Vztah člověka k prostředí
Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	Žák/Žákyně srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.	Žák/Žákyně rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách.	OSV - MR - Hodnoty, postoje, praktická etika

VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Vzdělávací oblast Člověk a společnost směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je budována současná demokratická Evropa, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných i rizikových situacích a při mimořádných událostech.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis** a **Výchova k občanství**. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět.

VZDĚLÁVACÍ OBOR DĚJEPIS
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT DĚJEPIS (D)

Charakteristika předmětu

Uvedený vzdělávací obor navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která je vyučována na 1. stupni ZŠ. Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k tomu, aby žáci pochopili rozmanitost, proměnlivost a vzájemné souvislosti jednotlivých sociálních a kulturně historických jevů. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými procesy, které se odrážejí v každodenním životě a mají vliv na utváření společenského klimatu.

Hlavním cílem je probudit v žácích vědomí kontinuity mezi minulostí, současností a budoucností. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, neboť tam leží kořeny mnoha současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Žáci jsou vedeni k tomu, že historie není uzavřený soubor faktů a závěrů.

Při zodpovídání otázek souvisejících s minulostí nacházíme odpovědi na charakter dneška a utváříme si představy o budoucnosti. Historické okamžiky jsou konkretizovány prostřednictvím regionálních a místních dějin, a to zejména při seznamování se s obdobím pravěku, středověku a 20. století.

Dějepis se úzce prolíná s obory výchova k občanství a zeměpis, především v jeho společenskovědní části. Důležité je v této součinnosti rozvíjet časové a prostorové představy i empatie, které pomohou žákům lépe chápat historické jevy a děje. Předmět je vyučován ve všech ročnících chronologicky s využitím učebnic, které pomáhají žákům lépe se orientovat v souvislostech a vyhledávat doplňující informace. Jako další nezbytné pomůcky jsou využívány dějepisné atlasy, historické mapy a jiný obrazový materiál, jakož i ukázky dobových dokumentů a beletrie. Žáci jsou s jednotlivými historickými skutečnostmi seznamováni formou výkladu a referátů. Pracují na drobných žákovských projektech. Na exkurzích, které bývají v průběhu školního roku k jednotlivým tématům, si ověřují získané informace. Při spolupráci s Archeoparkem Všestary si potvrdí teoretické znalosti. Nemalou měrou žáci využívají i dostupných materiálů v učebně informatiky.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky – strategie

- obsah a metody jsou vybírány v souladu s věkovými zvláštnostmi žáků,
- jednotlivé činnosti jsou zapojovány podle aktivity a zájmu dětí a v souladu se vzdělávacími a výchovnými představami učitele.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problému - Zadáváme referáty, práci s počítačem a vyhledávání různých údajů. Učíme žáky třídit poznatky, argumentovat, srovnávat, hodnotit a činit dílčí závěry. Vedeme žáky k schopnosti své závěry obhájit.

Kompetence k učení - Používáním různých pomůcek (mapy, texty) učíme žáky vyhledávat, propojovat, systematizovat a chápat fakta a vyvozovat souvislosti. Klademe důraz na pozitivní motivaci vhodným výběrem studijních materiálů a informačních zdrojů.

Kompetence sociální a personální - Posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj. Prací ve skupině klademe důraz na práci v kolektivu, respektování ostatních a schopnost domluvit se.

Kompetence komunikativní - Dbáme na formulování a vyjadřování myšlenek a názorů v logických souvislostech, na přesném výkladu historických pojmů. Umožňujeme využívat informační a komunikační prostředky, usilujeme o kultivované vyjadřování v průběhu diskusí a besed na dané téma.

Kompetence občanské - Podporujeme a rozvíjíme u žáků předpoklady k pozitivnímu chápání kulturního a historického dědictví. Respektujeme věkové, sociální, intelektové a etnické zvláštnosti žáků. Vybíráme různá témata, na kterých lze rozvíjet občanské povědomí.

Kompetence pracovní - Důslednou kontrolou vyžadujeme plnění úkolů vyplývajících z rozmanitých vyučovacích aktivit. Rozvíjíme smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na vyučování.

Kompetence digitální – Vedeme k tomu, aby žáci ovládali běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívali je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovali, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít. Učíme, aby využívali digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

6. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Člověk v dějinách			
Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny	Žák/Žákyně vede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků. Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány.	Žák/Žákyně chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti.	MKV – Etnický původ
Historický čas a prostor	Žák/Žákyně orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.		OSV - Komunikace
Počátky lidské společnosti			
Člověk a lidská společnost v pravěku	Žák/Žákyně charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu. Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost.	Žák/Žákyně rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí. Podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty.	
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury			
Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	Žák/Žákyně rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.	Žák/Žákyně uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států.	
Antické Řecko a Řím	Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví. Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství.	Žák/Žákyně popíše život v době nejstarších civilizací.	
Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	Žák/Žákyně porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demo-		

	kracie.		

7. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Křesťanství a středověká Evropa			
Nový etnický obraz Evropy Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj **Islám a islámské říše ovlivňující Evropu** (Arabové, Turci)	Žák/Žákyně popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.	Žák/Žákyně uvede první státní útvary na našem území.	MKV – Kulturní diference
Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	Žák/Žákyně objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.	Žák/Žákyně uvede základní informace z období počátků českého státu. Rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské. Uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy	Žák/Žákyně vymezí úlohu křesťanství a víry středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí.	Žák/Žákyně popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti. Charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí.	
Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev	Žák/Žákyně ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.		
Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost	Žák/Žákyně ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.		
Objevy a dobývání. Počátky nové doby			
Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou	Žák/Žákyně vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve. Vymezí význam husitské	Žák/Žákyně charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí.	

	tradice pro český politický a kulturní život. Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek.		
Zámořské objevy a počátky dobývání světa	Žák/Žákyně popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.	Žák/Žákyně popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu.	
Český stát a velmoci v 15. - 18. století	Žák/Žákyně objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie. Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky.	Žák/Žákyně uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období. Pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku.	

8. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Modernizace společnosti			
Barokní kultura a osvícenství	Žák/Žákyně rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek.		
Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA	Žák/Žákyně objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě.		OSV - Řešení problému a rozhodovací dovednosti
Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka	Žák/Žákyně vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.		
Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa	Žák/Žákyně porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	Žák/Žákyně uvede základní historické události v naší zemi v 19. století. Vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století.	MKV - Kulturní diference

Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů	Žák/Žákyně vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla.		
Politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva Kulturní rozrůzněnost doby	Žák/Žákyně vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla.		
Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	Charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.		VMEG - Objevujeme Evropu a svět

9. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Moderní doba			
První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	Žák/Žákyně na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.	Žák/Žákyně uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války.	
Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářskopolitický vývoj, sociální a národnostní problémy	Žák/Žákyně rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů. Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	Žák/Žákyně uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky.	VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEG - Jsme Evropané
Mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět	Žák/Žákyně charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.		
Druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj;	Žák/Žákyně na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z		

politické, mocenské a ekonomické důsledky války	hlediska lidských práv.		
Rozdělený a integrující se svět			
Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření	Žák/Žákyně vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků.	Žák/Žákyně popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě.	
Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky	Žák/Žákyně vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce.	Žák/Žákyně chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti.	
Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	Žák/Žákyně posoudí postavení rozvojových zemí.		
Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	Žák/Žákyně prokáže základní orientaci v problémech současného světa.		

VZDĚLÁVACÍ OBOR VÝCHOVA K OBČANSTVÍ
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT OBČANSKÁ VÝCHOVA (OV)

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

- Žák je aktivní součástí vyučovacího a výchovného procesu,
- ve výuce se neuplatňuje pouze frontální výuka, ale hojně uplatňujeme i práci ve skupinách,
- komunikační aktivity,
- prvky dramatické výchovy.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problému - Zadáváme úkoly tak, aby žáci museli identifikovat problémy ve svém okolí, ve škole i v rodině a systematicky používali vhodné metody k jejich řešení.

Kompetence k učení - Vedeme žáky k samostatnému a kritickému uvažování o společnosti. Motivujeme je k vyhledávání informací z různých zdrojů a k jejich efektivnímu využití.

Kompetence sociální a personální - Seznamujeme žáka s významem týmové práce a komunikace. Spoluvytváříme jeho pozitivní představu o sobě samém. Přistupujeme k žákovi tak, aby dosáhl pocitu sebeúcty a vážil si ostatních. Rozvíjíme v žácích schopnost empatie.

Kompetence komunikativní - Pracujeme s žáky ve skupinách, klademe důraz na jejich komunikační dovednosti. Zapojujeme žáky do diskuze, učíme je obhájit vlastní názor a vhodně argumentovat, vyslechnout odlišný názor.

Kompetence občanské - Posilujeme v žácích vědomí občanské odpovědnosti. Vedeme je k dodržování pravidel zdravého životního stylu. Učíme je poskytovat druhým účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích.

Kompetence pracovní - Důslednou kontrolou vedeme žáky k zodpovědnosti a k získávání pracovních návyků.

Kompetence digitální – Vedeme k tomu, aby **ž**áci ovládali běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívali je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovali, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít. Učíme využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

6. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Člověk ve společnosti			
Rodina - poznání vlastní rodiny a jejích pravidel, práva a povinnosti v rodině, role v rodině, formulace nevyslovených pravidel a očekávání, hodnota rodiny, zlepšení atmosféry v rodině, komunikace v rodině, úcta k členům rodiny, úcta ke stáří **(Etická výchova)**	Žáka/žákyně respektuje velikost a důstojnost lidské osoby. Žák/žákyně aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy.		
Naše škola - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život	Žáka/žákyně popíše život a pravidla chování ve škole. Uvede 3 pozitiva a negativa školní docházky. Uvede smysl školního řádu a orientuje se v cílech žákovské samosprávy.		OSV – mezilidské vztahy OSV – Psychohygiena VDO – občanská společnost a škola
Naše obec, region, kraj - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	Žáka/žákyně definuje pojem obec, a co ji tvoří. Vyjmenuje druhy obcí a uvede, kdo stojí v jejich čele. Popíše, jak se můžeme podílet na ochraně kulturních památek a		VDO – občan, občanská společnost a stát

	přírodního prostředí.		
Naše vlast - pojem vlast a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny	Žáka/žákyně objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.		VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV – kulturní diference
Kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace	Žáka/žákyně kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.		
Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	Žáka/žákyně objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Žáka/žákyně rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	Žáka/žákyně respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití. Žáka/žákyně rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům. Žáka/žákyně je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie.	MKV – lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity
Lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti	Žáka/žákyně uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích.	Žáka/žákyně respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem. Žáka/žákyně respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti.	MKV – lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity OSV – seberegulace a sebeorganizace
Zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování	Žáka/žákyně zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi. Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci.	Žáka/žákyně uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem. Žáka/žákyně respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti.	OSV – seberegulace a sebeorganizace EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Člověk jako jedince – tematický blok je začleněn do předmětu Výchova ke zdraví Učivo: Podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj			
Člověk, stát a právo			
Lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	Žáka/žákyně vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů. Žáka/žákyně přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.	Žáka/žákyně vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů.	VDO – formy participace občanů v politickém životě MV – interpretace vztahu mediálního sdělení a reality
Úcta k lidské osobě – zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potenciality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost (**Etická výchova**)	Žáka/žákyně aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy.		
Mezinárodní vztahy, globální svět			
Evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR	Žáka/žákyně popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.	Žáka/žákyně uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování.	VMEGS – objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
Globalizace – projevy, významné globální problémy	Žák/Žákyně uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky. Žák/Žákyně objasní souvislosti globálních a lokálních problémů.		

7. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Člověk, stát a právo			
Právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu	Žáka/žákyně rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.	Žáka/žákyně uvede základní prvky fungování demokratické společnosti.	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	Žáka/žákyně rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.	Žáka/žákyně chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy.	
Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev	Žáka/žákyně objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Žáka/žákyně vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.	Žáka/žákyně uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání.	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů	Žáka/žákyně objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství.		
Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	Žáka/žákyně rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů. Žáka/žákyně diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání.	Žáka/žákyně uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele. Žáka/žákyně uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání.	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika
Právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývajících, základní práva spotřebitele, styk s úřady	Žáka/žákyně rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.	Žáka/žákyně v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací.	

Člověk, stát a hospodářství			
Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	Žáka/žákyně rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady.		OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika
Peníze – formy placení	Žáka/žákyně na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení.	Žáka/žákyně ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet.	
Ekonomické hodnoty – rozumné nakládání s penězi, zájem o otázky národního hospodářství, vztah mezi ekonomikou a etikou, rozvíjení ekonomických ctností – štědrost, podnikavost (**Etická výchova**)	Žáka/žákyně se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů.		
Hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní	Žáka/žákyně sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti.	Žáka/žákyně sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti.	VDO – Občan, občanská společnost a stát
Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	Žáka/žákyně vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít.	Žáka/žákyně uvede příklady služeb, které banky nabízejí.	
Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu	Žáka/žákyně na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz.		VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování

VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A PŘÍRODA
VZDĚLÁVACÍ OBOR FYZIKA

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT FYZIKA (F)

Charakteristika předmětu

Název oboru fyzika je ze starořeckého fyzis, příroda. Původně byla naukou o celé přírodě. Postupně se vydělily jednotlivé oblasti, například astronomie, fyzikální chemie a biologie. Dnes je fyzika definována jako věda studující objektivně základní vlastnosti látek a polí a jejich nejjednodušší formy pohybu.
Podle metody se fyzika dělí na aplikovanou fyziku (využití fyzikálních výsledků v praxi), experimentální (odvozování fyzikálních zákonitostí z pokusů) a teoretickou fyziku (hledání obecných principů, z nichž plynou fyzikální zákony). Podle obsahu ji dělíme na mechaniku, akustiku, termodynamiku, nauku o elektřině a magnetismu, optiku a fyziku pevných látek.
Fyzika proniká do mnoha věd (chemie, fyzikální chemie, biofyzika).
Navazuje na předměty prvouka a přírodověda vyučované na 1. stupni základní školy.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky – strategie

Fyzika je zaměřena na zprostředkování přímých i nepřímých zkušeností s hmotou, jejími vlastnostmi a chování během dějů.
Umožňuje žákovi získat další pohled na přírodu a vesmír a také na sebe samotného jako součást obojího.
Vede žáka k souběžnému používání empirických i teoretických prostředků poznání a jejich vzájemné kombinaci.
Žák si může osvojit dovednost pozorovat, provádět měření, formulovat hypotézu a vytvořit model.
Předmět v žákovi pěstuje potřebu objektivní pravdivosti v prostředí svobodné komunikace.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení – Umožníme žákovi, aby samostatně i ve spolupráci s ostatními žáky pozoroval fyzikální jevy, fyzikální objekty a jejich vlastnosti. Zpřístupníme žákovi základní fyzikální experimenty demonstrací, umožníme vlastní provedení při samostatné nebo skupinové práci. Vedeme žáky, aby si na konkrétních úlohách ověřili a procvičili fyzikální zákonitosti a odpovídající matematický aparát. Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů, vyslovování vlastních hypotéz a následné korekci.
Kompetence k řešení problému – Vytváříme modely pomáhající k vysvětlení problémových částí látky a umožňující rozvoj žákova kritického myšlení. Učíme žáky objevovat a ověřovat vlastní postupy při řešení úloh z praktického života a zavrhovat postupy, které ke správnému výsledku nevedou. Umožňujeme žákovi pracovat s více zdroji informací o daném tématu i zkoumaném objektu či jevu. Volíme přiměřené úkoly, které rozvinou jeho dovednosti v použití logických, matematických a empirických postupů.
Kompetence komunikativní – Vedeme žáky, aby obhajovali vhodnou formou své názory, postupy a výsledky své práce, respektovali názory jiných spolužáků. Učíme výstižně formulovat sebehodnocení a hodnocení spolužáků, orientovat se v textu, třídit informace a vlastními slovy formulovat hlavní myšlenky. Využíváme metod kooperativního učení.
Kompetence sociální a personální – Dáváme přednost práci ve skupinách, ve dvojicích, práci v týmu, střídání rolí. Vytváříme situace, ve kterých se žáci učí navzájem.

Kompetence občanské – Učíme žáky společně stanovovat pravidla chování při vyučovací hodině, uvědomit si odpovědnost za své chování a jednání, uplatňovat svá práva a zároveň plnit své povinnosti.
Kompetence pracovní – Učíme žáky vnímat pracovní pokyny a řídit se jimi při práci, dbát bezpečnosti práce. Vedeme žáky k tomu, aby rozvíjeli své dovednosti při tvorbě vhodných sestav pro pokusy a aby bezpečně a účinně používali nástrojů.
Kompetence digitální – Učíme žáky samostatně se rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít, získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci. Vedeme žáky, aby pomoci digitálních technologií si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

6. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Látky a tělesa			
Skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze.	Žák/Žákyně využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.		
Veličiny a jejich měření			
Měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas.	Žák/Žákyně změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa. Žák/Žákyně uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí. Žák/Žákyně předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty.	Žák/Žákyně změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas.	OSV OR: Rozvoj schopnosti poznávat
Laboratorní práce			
Laboratorní práce – určování rozdílu mezi tělesem a látkou, vlastností látek, měření délky, objemu, hmotnosti, teploty, času, určení hustoty látky	Žák/Žákyně aplikuje získané dovednosti měření veličin a znalosti rozdílu mezi látkou a tělesem a znalosti vlastností látek a znalost výpočtu hustoty látky.		

7. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**

Pohyb těles, síly			
Pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, pohyb přímočarý a křivočarý.	Žák/Žákyně rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu. Žák/Žákyně využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles.	Žák/Žákyně rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu. Žák/Žákyně zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů.	
Gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa.	Žák/Žákyně určí velikost gravitační síly a její směr.		
Tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí.	Žák/Žákyně využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy.		
Třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi.	Žák/Žákyně určí pokusem velikost třecí síly a využívá jejích vlastností při snižování nebo zvyšování třecí síly.	Žák/Žákyně rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla.	
Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů.	Žák/Žákyně určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.		
Mechanické vlastnosti tekutin			
Hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře.	Žák/Žákyně využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů.	Žák/Žákyně využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů.	
Pascalův zákon – hydraulická zařízení.	Žák/Žákyně pochopí, jak se v nádobě zvětší tlak, když na povrch kapaliny působíme tlakovou silou. Porozumí Pascalovu zákonu a jeho aplikacím: hydraulickému lisu, zvedáku.		OSV OR: Rozvoj schopnosti poznávat
Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách.	Žák/Žákyně pochopí, proč na předměty ponořené v kapalině působí svisle vzhůru vztlaková síla, naučí se formulovat Archimédův zákon a aplikovat ho v přírodě.		

Světelné děje			
Vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem.	Žák/Žákyně využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh. Žák/Žákyně rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.	Žák/Žákyně rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla. Žák/Žákyně zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití.	OSV OR: Rozvoj schopnosti poznávat, kreativita
Laboratorní práce			
Laboratorní práce – procvičování převodů jednotek fyzikálních veličin, určování průměrné rychlosti, určování tíhové a třecí síly, určování těžiště, aplikace Archimedova zákona a Zákona odrazu a Zákona lomu	Žák/Žákyně aplikuje znalosti o fyzikálních veličinách a získané dovednosti při určování rychlosti a různých druhů sil, znalosti o těžišti. Také aplikuje znalosti o šíření světla různými prostředími.		

8. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Energie			
Formy energie – pohybová a polohová energie, vnitřní energie, elektrická energie a výkon, výroba a přenos elektrické energie.	Žák/Žákyně využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem.	Žák/Žákyně uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců).	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie.	Žák/Žákyně zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	Pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí VMEGS - objevujeme Evropu a svět
Přeměny skupenství – tání a tuhnutí; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu	Žák/Žákyně pochopí, jak různé změny skupenství souvisí s výměnou tepla.		

kapaliny.			
Zvukové jevy			
Vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku.	Žák/Žákyně rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.	Žák/Žákyně rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz. Posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka.	EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV – interpretace vztahu mediálního sdělení a reality
Elektromagnetické děje			
Elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač	Žák/Žákyně sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.	Žák/Žákyně vyjmenuje zdroje elektrického proudu.	
Elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor	Žák/Žákyně rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí. Žák/Žákyně rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností.	Žák/Žákyně rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná druhy magnetů a jejich praktické využití.	OSV OR: Rozvoj schopnosti poznávat, kreativita
Laboratorní práce			
Laboratorní práce – praktické metody procvičování znalostí fyzikálních veličin, rozlišení izolantů a vodičů, vlastnosti zvuku, přeměny skupenství, sestavení jednoduchého elektrického obvodu. Laboratorní cvičení formou fyzikálních procházek.	Žák/Žákyně prakticky aplikuje znalosti o fyzikálních veličinách, izolantech a vodičích a získané dovednosti při sestavování elektrického obvodu. Žák/Žákyně aplikuje Praktické metody vedení zvuku, přeměny skupenství.		

9. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Elektromagnetické děje			

Elektrické a magnetické pole – stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	Žák/Žákyně využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní.	Žák/Žákyně zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními.	OSV OR: Rozvoj schopnosti poznávat, kreativita
Energie			
Formy energie – jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením	Žák/Žákyně porozumí jaderné energii jako modernímu zdroji energie, seznámí se s částmi a jaderné elektrárny a jak se můžeme chránit před nebezpečným zářením.		
Vesmír			
Sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze.	Žák/Žákyně objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet.	Žák/Žákyně objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země. Zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci. Osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru.	OSV MR: Hodnoty, postoje, praktická etika
Laboratorní práce			
Laboratorní práce – praktické metody procvičování znalostí fyzikálních veličin, elektrické a magnetické pole, porovnání jaderné energie s vybranými druhy energií. Pozorování Měsíce a hvězd.	Žák/Žákyně prakticky aplikuje znalosti o elektrickém a magnetickém poli a zhodnotí výhody a nevýhody různých druhů energií. Žák/Žákyně aplikuje znalosti o vesmíru včetně naší sluneční soustavy.		

VZDĚLÁVACÍ OBOR CHEMIE

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT CHEMIE (CH)

Charakteristika předmětu

Výuka chemie probíhá ve specializované učebně, která je uzpůsobena též k provádění laboratorních prací. Při výuce učitel využívá (ve vhodných případech) názorné pomůcky, ať jsou to laboratorní potřeby, senzory, modelové stavebnice molekul, nástěnné obrazy, výukové programy, videa apod. K dispozici je také dostatečné množství počítačové techniky, které žáci mohou použít k procvičování a upevnění učiva, k vyhledávání informací, práci se senzory či k zaznamenávání vztahů.

Při hodnocení klademe důraz na práci žáků v hodině, snahu se zapojovat aktivně do zkoumání a vyvozování skutečností a vztahů. Hodnotíme také schopnost aplikovat získané vědomosti a dovednosti, formulovat a obhajovat vlastní názor, pracovat ve skupině. Hodnocení vychází z výsledků písemných testů, samostatné prezentace a praktických dovedností. Kritéria hodnocení jsou žákům známa vždy předem.

Při prezentaci referátu i dalších znalostí vedeme žáky k přesnému vyjadřování se v celých větách (není součástí hodnocení). Podporujeme co nejužší spojení výuky s běžnými situacemi, se kterými se může žák setkat. Vedeme žáky ke sledování informací o událostech z běžného života (ať už v televizi, rozhlase či na internetu), které mají vztah k přírodním vědám.

Žáci se SPU mají větší časový prostor k práci, nadaní žáci plní větší rozsah zadané práce.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky – strategie

Výuka používá formy:

- výklad spojený s diskusí,
- projekty,
- exkurze,
- skupinovou práci,
- referáty,
- laboratorní práce.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení: Vedeme žáky k užívání jednoduchých termínů, znaků a symbolů. Snažíme se propojovat získané informace s praktickým životem. Umožňujeme žákovi předvést prezentaci výsledků vlastní práce.

Kompetence k řešení problémů: Pomáháme žákům hledat vhodné pracovní postupy, vedeme žáky k objevování různých variant řešení problému.

Kompetence komunikativní: Pomáháme žákovi formulovat a vyjadřovat jeho myšlenky a názory výstižně, souvisle, kultivovaně a v logickém sledu.

Kompetence sociální a personální: Formou práce ve skupinách při vyučování přibližujeme žákovi zásady spolupráce a života v týmu.

Kompetence občanské: Vedeme žáky k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, k respektování požadavku na kvalitní životní prostředí, rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní: Opakovaně u žáků posilujeme znalost pracovního režimu, řádu odborných učeben, školního řádu a zásad první pomoci. Důsledně dbáme na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce. Vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté lhůtě a kvalitě vzhledem k individuálním schopnostem žáka

Kompetence digitální: Pro zaznamenávání některých protokolů z laboratorních prací využíváme textový editor. Pro měření hodnot některých veličin používáme vhodné senzory a rozhraní. Pro větší názornost používáme videozáznamy pokusů, na procvičení učiva používáme vhodné výukové programy a e-learning.

8. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Pozorování, pokus a bezpečnost práce			
Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	Žák/Žákyně určí společné a rozdílné vlastnosti látek.	Žák/Žákyně rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě **Nebezpečné látky a přípravky** – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam.	Žák/Žákyně pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí.	Žák/Žákyně pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami. Žák/Žákyně rozpozná přeměny skupenství látek…	EV – Lidské aktivity a problémy ŽP
Směsi			
Směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	Žák/Žákyně rozlišuje směsi a chemické látky. Žák/Žákyně vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení. Žák/Žákyně navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi.	Žák/Žákyně pozná směsi a chemické látky. Žák/Žákyně rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě.	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody	Žák/Žákyně rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití.	Žák/Žákyně rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití.	EV – Vztah člověka k prostředí
Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	Žák/Žákyně uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění.	Žák/Žákyně uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí.	EV – Základní podmínky života
Částicové složení látek a chemické prvky			

Částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony **Prvky** – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo	Žák/Žákyně používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech.	Žák/Žákyně uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin	Žák/Žákyně orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti.	Žák/Žákyně rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Chemické reakce			
Chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost	Žák/Žákyně rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání.	Žák/Žákyně pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí.	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	Žák/Žákyně aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.		EV – Vztah člověka k prostředí
Anorganické sloučeniny			
Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů	Žák/Žákyně porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.	Žák/Žákyně popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí.	EV – Lidské aktivity a problémy ŽP
Kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů **Soli kyslíkaté a nekyslíkaté** – vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	Žák/Žákyně orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi.	Žák/Žákyně orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem.	

Laboratorní práce			

9. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Anorganické sloučeniny			
Zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě. **Nebezpečné látky a přípravky** – H – věty, P – věty, piktogramy a jejich význam.	Žák/Žákyně pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných, dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí.	Žák/Žákyně pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami.	EV – Lidské aktivity a problémy ŽP
Soli kyslíkaté a nekyslíkaté – oxidační číslo, názvosloví solí.	Žák/Žákyně užívá vedle názvů i vzorce vybraných solí.	Žák/Žákyně umí vysvětlit vznik aniontů solí z kyselin.	
Redoxní reakce – oxidační číslo, redukce, oxidace, výroba surového železa a oceli, elektrolýza, galvanický článek, koroze.	Žák/Žákyně rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, zhodnotí jejich využívání. Uvádí příklady redoxních reakcí a postup při vyčíslování redoxních rovnic.	Žák/Žákyně Pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí. Popíše princip výroby železa a oceli. Uvede příklady využití elektrolýzy, galvanického článku.	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Organické sloučeniny			
Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva.	Žák/Žákyně zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy.	Žák/Žákyně vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy. Žák/Žákyně zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie.	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků.	Žák/Žákyně rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	Žák/Žákyně popíše vlastnosti a použití nejjednodušších uhlovodíků.	OSV – Rozvoj schopností poznávání
Deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných halogenderivátů, alkoholů, karboxylových kyselin.	Žák/Žákyně rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití.	Žák/Žákyně popíše používání freonů v praktickém životě a jejich vliv na životní prostředí. Jmenuje nejjednodušší alkoholy a popíše jejich vlastnosti.	EV – Vztah člověka k prostředí

Přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů.	Žák/Žákyně orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a biochemického zpracování (bílkovinách, tucích, sacharidech). Určí podmínky pro fotosyntézu.	Žák/Žákyně uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě.	EV – Základní podmínky života
Chemie a společnost			
Chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze.	Žák/Žákyně zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi.	Žák/Žákyně uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin. Uvede zástupce látek, které nejčastěji znečišťují ovzduší, vodu a půdu. Popíše zásady chování při nadměrném znečištění ovzduší, vody a půdy.	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Průmyslová hnojiva.	Žák/Žákyně orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka. Umí vyjmenovat různé druhy hnojiv, jejich vliv na vegetaci, životní prostředí.	Žák/Žákyně zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka.	EV – Vztah člověka k prostředí
Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika.	Žák/Žákyně orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka. - uvede zjednodušené způsoby výrob.	Žák/Žákyně zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka.	OSV – Rozvoj schopností poznávání
Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace.	Žák/Žákyně orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka. Jmenuje zástupce významných plastů a jejich vlastnosti.	Žák/Žákyně zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka.	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Detergenty, pesticidy a insekticidy.	Žák/Žákyně orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka. Popíše bezpečné a k životnímu prostředí šetrné zacházení s mycími, čisticími prostředky v domácnosti a hubícími prostředky.	Žák/Žákyně zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka.	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti.	Žák/Žákyně aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe.	Žák/Žákyně zná telefonní čísla při požáru. Rozlišuje základní hasební látky, jejich použití a označení.	OSV – Rozvoj schopností poznávání

Léčiva a návykové látky.	Žák/Žákyně orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.	Žák/Žákyně zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka. Vyjmenuje skupiny léčiv a příklady omamných a návykových látek. Popíše příklady následků účinků nadměrné konzumace drog.	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Laboratorní práce			

VZDĚLÁVACÍ OKRUH PŘÍRODOPIS

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PŘÍRODOPIS (PŘ)

Charakteristika předmětu

Přírodopis navazuje na učivo přírodovědy na prvním stupni. Žák získává informace o vzniku a vývoji naší planety, seznamuje se s podmínkami vývoje života na Zemi. Velice důležité je poznávání jednotlivých skupin rostlin a živočichů, které jsou významné pro život člověka i pro zachování rovnováhy v přírodě. Žáci se učí pozorovat a poznávat přírodní zákonitosti, ověřovat hypotézy, experimentovat a zkoumat příčiny přírodních procesů a hledat na ně odpovědi.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky – strategie

Výuka používá formy:

- výklad spojený s diskusí,
- projekty,
- exkurze,
- skupinovou práci,
- referáty,
- práci v terénu.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problému – Vedeme žáky k porovnávání jednotlivých přírodnin ve spojitosti s jejich vývojem na Zemi. Necháváme žáky vytvářet závěry na základě zkušeností biologického pozorování.

Kompetence k učení – Zadáváme referáty, žáci musí vyhledávat další informace z různých zdrojů (časopisů, literatury, internetu atd.). Necháváme žáky spojovat poznatky z různých oblastí vzdělání, vytvoří si lepší představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou a mezi přírodou a produkty člověka. Předkládáme žákům problémové úlohy na základě různých přírodních procesů, necháváme je hledat odpovědi. Pracujeme s jednoduchými přístroji – mikroskopem, lupou, laboratorními pomůckami. Rozvíjíme jejich praktickou zručnost a přesnost. Kontrolujeme a hodnotíme výsledky práce a necháváme žáky hodnotit vlastní práci nebo se žáci hodnotí navzájem.

Kompetence sociální a personální – Zadáváme skupinové práce a cvičení, necháváme žáky aktivně spolupracovat a zapojovat se dle schopností. Hodnotíme výsledky skupin i jednotlivců, hodnotí se i žáci.

Kompetence komunikativní – Vyžadujeme vyslovení předpokladů nebo vlastních názorů na problém. Vedeme rozhovor na přírodovědné téma a snažíme se, aby žáci své myšlenky vyjadřovali v logické posloupnosti.

Kompetence občanské – Vysvětlujeme žákům nutnost ochrany životního prostředí a přírody vůbec. Je to občanská povinnost nás všech. Snažíme se, aby žáci sledovali aktuální dění ve vědě i technice, rozebíráme informace, aby správně pochopili význam vědeckých poznatků pro jednotlivce i celou společnost.

Kompetence pracovní – Dbáme na systematičnost a pečlivost při laboratorních pracích i při pracích v terénu. Vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti při práci, získávají tak návyky k ochraně svého zdraví při práci s biologickým materiálem a různými pomůckami. Motivujeme je k účelnému a hospodárnému využívání materiálu a pomůcek.

Kompetence digitální – Vedeme k tomu, aby žáci ovládali běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívali je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovali, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít. Učíme využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

6. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Obecná biologie a genetika			
Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života	Žák/Žákyně rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů.	Žák/Žákyně se orientuje v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života.	EV – ekosystémy, základní podmínky života
Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	Žák/Žákyně uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka.	Žák/Žákyně uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka – má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích. Žák/Žákyně pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka.	
Biologie hub			
Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami	Žák/Žákyně rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků.	Žák/Žákyně rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků.	
Houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy	Žák/Žákyně rozlišuje základní houby bez plodnic a vysvětlí jejich vliv na člověka a živé organismy.		
Lišejníky – výskyt a význam	Žák/Žákyně rozpozná nejznámější lišejníky. Vysvětlí jejich význam pro člověka.		
Biologie rostlin			
Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas	Žák/Žákyně rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů.	Žák/Žákyně rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce.	
Biologie živočichů			
Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	Žák/Žákyně porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	Žák/Žákyně porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů.	
Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů –	Žák/Žákyně rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy,	Žák/Žákyně rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce.	

prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.		
Základy ekologie			
Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	Žák/Žákyně uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Žák/Žákyně na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému. Žák/Žákyně vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.	Žák/Žákyně uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Žák/Žákyně objasní základní princip některého ekosystému. Žák/Žákyně vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech.	EV – ekosystémy, základní podmínky života
Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území Úcta k životu ve všech jeho formách, citový vztah člověka k přírodě, vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody, zodpovědnost za životní prostředí (Etická výchova)	Žák/Žákyně uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí. Žák/Žákyně spolupracuje i v obtížných sociálních a životních situacích	Žák/Žákyně popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky. Žák/Žákyně pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Praktické poznávání přírody			
Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek (laboratorní práce, přírodovědné procházky)	Žák/Žákyně aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Žák/Žákyně využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu.	

7. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Biologie rostlin			

Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	Žák/Žákyně odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům.		
Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování	Žák/Žákyně vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin.	Žák/Žákyně rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití. Žák/Žákyně uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování.	
Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců	Žák/Žákyně rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů.	Žák/Žákyně rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce.	EV – ekosystémy
Význam rostlin a jejich ochrana	Žák/Žákyně vysvětlí význam rostlin a nutnost jejich ochrany.		
Biologie živočichů			
Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)	Žák/Žákyně rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.	Žák/Žákyně rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce.	EV – základní podmínky života
Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva	Žák/Žákyně odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	Žák/Žákyně odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	EV – vztah člověka k prostředí
Základy ekologie			
Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	Žák/Žákyně uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Žák/Žákyně na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému.	Žák/Žákyně uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Žák/Žákyně objasní základní princip některého ekosystému. Žák/Žákyně vysvětlí podstatu jednodu-	EV – ekosystémy, základní podmínky života

	Žák/Žákyně vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.	chých potravních řetězců v různých ekosystémech.	
Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	Žák/Žákyně uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí.	Žák/Žákyně popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky. Žák/Žákyně pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Praktické poznávání přírody			
Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek (laboratorní práce, přírodovědné procházky)	Žák/Žákyně aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Žák/Žákyně využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu.	

8. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Biologie živočichů			
Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – savci	Žák/Žákyně rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.	Žák/Žákyně rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce.	EV – základní podmínky života
Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva	Žák/Žákyně odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	Žák/Žákyně odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí.	EV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí
Projevy chování živočichů.	Žák/Žákyně zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	Žák/Žákyně ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	
Biologie člověka			

Fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka	Žák/Žákyně určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy.	Žák/Žákyně popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce.	MKV – etnický původ
Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti	Žák/Žákyně orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka. Žák/Žákyně objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří.	Žák/Žákyně charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka. Žák/Žákyně popíše vznik a vývin jedince.	
Dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	Žák/Žákyně vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. Žák/Žákyně uvede příklady dědičnosti v praktickém životě.		
Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí: závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	Žák/Žákyně rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.	Žák/Žákyně rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby.	
Základy ekologie			
Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	Žák/Žákyně uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Žák/Žákyně na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému. Žák/Žákyně vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.	Žák/Žákyně uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Žák/Žákyně objasní základní princip některého ekosystému. Žák/Žákyně vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech.	EV – ekosystémy, základní podmínky života
Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	Žák/Žákyně uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí.	Žák/Žákyně popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky. Žák/Žákyně pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Praktické poznávání přírody			

Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek (laboratorní práce, přírodovědné procházky)	Žák/Žákyně aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Žák/Žákyně využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu.	

9. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Neživá příroda			
Země – vznik a stavba Země	Žák/Žákyně objasní vznik Země.		
Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků	Žák/Žákyně rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek.	Žák/Žákyně pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny.	
Vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky	Žák/Žákyně rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody.	Žák/Žákyně rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů.	
Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy	Žák/Žákyně uvede složení půdy a její význam v přírodě.		
Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí	Žák/Žákyně objasní vznik života na Zemi. Uvede příklady typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí.		
Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka	Žák/Žákyně uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi.	Žák/Žákyně na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi.	EV – ekosystémy, základní podmínky života
Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (po-	Žák/Žákyně uvede příklady mimořádných přírodních událostí v ČR a jak se před nimi chránit.		

vodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi			
Ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost pro mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí (Výchova ke zdraví)	Žák/Žákyně chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidací následků hromadného zasažení obyvatel.		
Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích (Zeměpis)	Žák/Žákyně uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.	Žák/Žákyně uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě.	SG
Základy ekologie			
Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	Žák/Žákyně uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Žák/Žákyně na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému. Žák/Žákyně vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam.	Žák/Žákyně uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Žák/Žákyně objasní základní princip některého ekosystému. Žák/Žákyně vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech.	EV – ekosystémy, základní podmínky života
Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	Žák/Žákyně uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí.	Žák/Žákyně popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky. Žák/Žákyně pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Praktické poznávání přírody			
Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek (laboratorní práce, přírodovědné procházky)	Žák/Žákyně aplikuje praktické metody poznávání přírody.	Žák/Žákyně využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu.	

VZDĚLÁVACÍ OBOR ZEMĚPIS

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT ZEMĚPIS (Z)

Charakteristika předmětu

Zeměpis (geografie) je věda na rozhraní mezi přírodními a společenskými disciplínami. Zabývá se krajinnou sférou a vzájemným působením mezi přírodním prostředím a lidskou společností v prostoru a čase. Výuka zeměpisu obohacuje v návaznosti na prvouku a vlastivědu celkový vzdělanostní rozhled žáků. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, formuje i vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahů lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Výuka je cílevědomě řízena tak, aby žáci získali základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o krajinné sféře a o jejích hlavních složkách, získali představu o jedinečnosti některých geografických objektů, jevů a procesů v krajinné sféře i o jejich určitých pravidelnostech, zákonitostech a vzájemných podmíněnostech a souvislostech. Aby byli schopni orientovat se v zeměpise světadílů, ve zvláštnostech jejich obyvatelstva, získali informace o významných státech, jejich politickém zřízení, hospodářském a kulturním významu. Aby získali ucelený obraz přírodních, hospodářských a sociálních poměrů v naší vlasti a v jednotlivých jejích oblastech a v souvislosti s tím si uvědomovali postavení naší země v Evropě a ve světě. Dovedli samostatně pracovat s různými druhy map, s grafy, se statistickými materiály, vysvětlovat údaje v nich obsažené. Stálou součástí výuky geografie je, tak jako u ostatních přírodovědných předmětů, soustavný nácvik správného používání pojmů, hledání příčinných souvislostí a řešení problém souvisejících s poznáváním přírody a s praktickým životem.

Uspořádali jsme obsah učiva podle své úvahy s přihlédnutím ke konkrétním možnostem výuky ve škole tak, abychom nenarušili logické vazby nejen v učivu zeměpisu, ale i mezipředmětové vazby s učivem dalších předmětů. Výuka zeměpisu navazuje na předměty 1. stupně – prvouku a vlastivědu. Výuka celé třídy probíhá dvě hodiny týdně, z velké části v odborné učebně, a v jednotlivých ročnících se liší náročností.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky – strategie

Zahrnuje výklad obecných pojmů a umožňuje seznámení s přírodními, ekonomickými i politickými podmínkami života jednotlivých zemí i světadílů. Při vyučování jsou využívány dostupné pomůcky, jako jsou nástěnné mapy, atlasy, videotechnika, počítačové programy a literatura předmětu. Vypracovali jsme si vlastní časově tematický plán výuky zeměpisu s ohledem na místní podmínky školy. Doporučené rozšiřující učivo probírá vyučující se žáky teprve až po řádném splnění povinné části osnov a nemusí ho vždy využít. Zeměpisné exkurze zařadíme podle možností na závěr každého školního roku. Do výuky začleňujeme geografické hry a projekty. Své vědomosti a znalosti si žáci mohou ověřit v zeměpisných soutěžích.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problému – Podporujeme schopnost žáků identifikovat problém, vyhledat k němu informace z různých zdrojů, vybrat funkční řešení a snažit se ho zrealizovat s využitím vlastního úsudku, znalostí a zkušeností.

Kompetence k učení – Prioritou je naučit žáky vyhledávat a třídit informace. Významně podporujeme tvořivost, tvůrčí činnosti žáků při učení, řešení problémů a snahu o využití co nejefektivnějších učebních strategií.

Kompetence sociální a personální – Vedeme žáky k tomu, aby se projevovali při spolupráci ve skupině, vytvářeli pracovní atmosféru, upevňovali mezilidské vztahy. Proto je budeme upřednostňovat a zařazovat především při řešení týmových úkolů žáků v průběhu celého studia.

Kompetence komunikativní – Ve vyučovacích hodinách zeměpisu upevňujeme komunikaci a spolupráci žáků, výuku vedeme v kontextu moderní pedagogiky, směřující ke kooperativnímu vyučování a projektové metodě. Žáky vedeme k formulování a vyjadřování vlastních myšlenek a názorů v logickém sledu. Pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem využíváme informační a komunikační prostředky.

Kompetence občanské – Učíme žáky, aby si osvojili respekt k druhým lidem, vnímali pojem útlak a hrubé zacházení, začali chápat zákony a společenské normy, práva a povinnosti své i druhých. V oblasti ekologie seznamujeme je se základními souvislostmi, environmentálními problémy a požadavky na kvalitní životní prostředí. Vedeme k tomu, aby si vytvářeli názory v zájmu podpory a ochrany zdraví.
Kompetence pracovní – Vedeme žáky k používání atlasů, pomůcek pro výuku, k práci s počítačovou a audiovizuální technikou, upravování textů, tvoření prezentací. K výsledkům přistupuje z hlediska kvality a funkčnosti. Při práci vyžadujeme dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
Kompetence digitální – Vedeme žáky k tomu, aby digitální technologie aktivně využívali v přípravách na samostatné práce, prezentace, referáty a podobně. Žáci využívají tyto technologie i pro jejich relativní snadnost použití, ke zrychlení přípravy na hodiny nebo k zefektivnění této přípravy.

6. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie			
Komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat	Žák/Žákyně organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.		OSV – Kooperace a kompetence PG, DG
Geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	Žák/Žákyně používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	Žák/Žákyně rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	PG, DG
Přírodní obraz Země			

Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	Žák/Žákyně prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	Žák/Žákyně objasní důsledky pohybů Země.	EV – Základní podmínky života PG
Krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry	Žák/Žákyně rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	Žák/Žákyně uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost.	EV – Základní podmínky života EV – Ekosystémy PG
Systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně **Systém přírodní sféry na regionální úrovni** – přírodní oblasti	Žák/Žákyně porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.	Žák/Žákyně uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu.	EV – Ekosystémy PG
Regiony světa			
Světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	Žák/Žákyně lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	Žák/Žákyně vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány.	EV – Ekosystémy MKV – Etnický původ MKV – Kulturní diference MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení PG, SG
Modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení **Afrika**	Žák/Žákyně porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	Žák/Žákyně rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů. Žák/Žákyně charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	OSV – Hodnoty, postoje, praktická etika MKV – Kulturní diference MKV – Etnický původ MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení PG, SG

7. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Regiony světa			
Modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení **Austrálie:** Australský svaz, Oceánie **Arktida a Antarktida** **Amerika:** Anglosaská Amerika a Latinská Amerika **Asie:** Jihozápadní, střední, jižní, jihovýchodní, východní	Žák/Žákyně porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	Žák/Žákyně rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů. Žák/Žákyně charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	VDO – Občan, občanská společnost a stát VMEGS – Objevujeme Evropu a svět MKV – Kulturní diference MKV – Etnický původ MKV – Multikulturalita EV – Ekosystémy PG, SG

8. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Regiony světa			
Modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení **Evropa:** Poloha a rozloha, povrch Podnebí a vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo Obyvatelstvo, hospodářství, rozdělení Evropy Severní Evropa - Norsko, Švédsko, Dánsko, Island, Finsko, Pobaltí Západní Evropa - Velká Británie a Irsko, Francie, Benelux Jižní Evropa - Španělsko, Portugalsko, Itálie, Řecko	Žák/Žákyně porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států. Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	Žák/Žákyně rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů. Žák/Žákyně charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	MKV – Kulturní diference MKV – Etnický původ MKV – Multikulturalita PG, SG

Střední Evropa - Alpské země, Německo, Slovensko, Polsko, Maďarsko Jihovýchodní Evropa - Moldavsko, Rumunsko, Bulharsko, Jugoslávie a okolní státy Východní Evropa - Bělorusko, Ukrajina, Rusko			
Společenské a hospodářské prostředí			
Obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky	Žák/Žákyně posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	Žák/Žákyně uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel, vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	MKV – Kulturní diference MKV – Etnický původ MKV - Multikulturalita
Uplatnění komplexní prosociálnosti – bída světa, informovanost o situaci zemí třetího světa, vztah k menšinám, využití prosociálnosti v multikulturní společnosti, pozitivní vztah k diverzitám (Etická výchova)	Žák/Žákyně je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení.		
Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	Žák/Žákyně posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.		EV – Lidské aktivity a problémy ŽP MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality PG, SG
Světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně	Žák/Žákyně zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje.		
Regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	Žák/Žákyně porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit. Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků. Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.		EV – Lidské aktivity a problémy ŽP PG, SG

Životní prostředí			
Krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin	Žák/Žákyně porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin. Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).	Žák/Žákyně umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin, uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek.	EV – Lidské aktivity a problémy ŽP PG
Vztah přírody a společnosti – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	Žák/Žákyně uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	Žák/Žákyně uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	EV – Lidské aktivity a problémy ŽP PG, SG

9. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Česká republika			
Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)	Žák/Žákyně vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy. Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu.	Žák/Žákyně vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy. Charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu.	PG, SG
Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě,	Žák/Žákyně hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu. Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Žák/Žákyně určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy. Rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost. Uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva.	VDO – Formy participace občanů v politickém životě VMEGS – Objevujeme Evropu a svět EV – Lidské aktivity a problémy ŽP PG, SG

zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu			
Regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	Žák/Žákyně lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.	Žák/Žákyně vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti.	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět EV – Lidské aktivity a problémy ŽP PG, SG
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace			
Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	Žák/Žákyně ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu. Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	Žák/Žákyně ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.	EV – Vztah člověka k prostředí PG

VZDĚLÁVACÍ OBLAST UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa. Žáci se setkávají s uměním a kulturou jako nedílnou součástí každodenního života; je to specifické poznávání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Žáci hledají a nalézají vazby mezi jednotlivými druhy umění, učí se pochopit kulturní potřeby jiných lidí, vnímat jimi utvářené hodnoty a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, tance, mimiky atp.

Oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova, Výtvarná výchova, Hudba a grafika** a rozšířena o doplňující vzdělávací obor **Etická výchova.**

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT ETICKÁ VÝCHOVA (EV)

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět etická výchova vede k osvojení a upevnění základních postojů, formou prožitků žáků, k ujasnění hodnotové orientace, k rozlišení dobra a zla a k jasným mravním normám zásadám.

Obsah doplňujícího vzdělávacího oboru etická výchova tvoří následující témata:

1. Mezilidské vztahy a komunikace.
2. Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.
3. Pozitivní hodnocení druhých.
4. Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
5. Komunikace citů.
6. Interpersonální a sociální empatie.
7. Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.
8. Reálné a zobrazené vzory.
9. Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.
10. Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Na deset základních témat navazuje šest aplikačních témat, mezi která patří:

1. Etické hodnoty
2. Sexuální zdraví
3. Rodinný život
4. Duchovní rozměr člověka
5. Ekonomické hodnoty
6. Ochrana přírody a životního prostředí
7. Hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka

Etická výchova žáka především vede k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuze s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa. Etická výchova u žáka rozvíjí sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Etická výchova na 1. stupně je zařazená jako samostatný předmět ve vzdělávací oblasti Člověk a kultura s časovou dotací 1. hodina týdne v 4. a 5. ročníku. Témata etické výchovy na 2. stupni jsou začleněny do předmětů výchova k občanství, výchova ke zdraví, přírodopis a zeměpis.

Etická výchova vytváří celou řadu mezipředmětových vztahů. Ve vzdělávací oblasti Člověk a kultura ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova navazuje na učivo prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností a ověřování komunikačních účinků.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky – strategie

Učitel volí takové strategie, které žákovi umožní rozvíjet sociální dovednosti, které jsou zaměřený nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení – Prožitkovou metodou vedeme žáky k aplikaci osvojených vědomostí a dovedností, samostatnému pozorování a experimentování, porovnávání získaných výsledků, kritickému posuzování a vyvozování z nich závěrů

Kompetence k řešení problému – Učíme žáky vnímat problémové situace, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlet a plánovat vlastní způsob řešení, kritický myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a být schopen je obhájit, uvědomovat se odpovědnost za svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní – Učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky kultivovaným projevem, naslouchat druhým, projevovat empatii, rozvíjet komunikativní dovednosti.

Kompetence sociální a personální – Učíme žáky spolupracovat ve skupině, společně vytvářet pravidla práce v týmu, podílet se na utváření příjemné atmosfér ve skupině, na základě ohleduplnosti a úcty, upevňovat dobré mezilidské vztahy, umět poskytnout pomoc a požádat o ni.

Kompetence občanské – Učíme žáky respektovat druhé, vážit si jejích vnitřních hodnot, umět se cítit do situací druhých, odmítat útlak, hrubé zacházení, umět se postavit proti fyzickému a psychickému násilí.

Kompetence pracovní – Učíme žáky využívat znalostí a zkušeností z ostatních vzdělávacích oblastí pro vlastní prosociální chování.

Kompetence digitální – Učíme žáky zhodnotit přínosy a rizika digitálních technologií, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky.

4. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Základní komunikační dovednosti			
Komunikace při vytváření výchovného kolektivu	Žák/Žákyně si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání. Osvojí s dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci.	Žák/Žákyně si osvojí oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání. Osvojí si dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě.	OSV - Psychohygiena
Základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích	Žák/Žákyně se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel.		OSV - Mezilidské vztahy
Základy neverbální komunikace	Žák/Žákyně reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku.	Žák/Žákyně reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace.	
Komunikace citů	V Žák/Žákyně vyjadřuje city v jednoduchých situacích.		OSV – MR – hodnoty, postoje a praktická etika

5. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**

Pozitivní hodnocení sebe a druhých			
Sebepojetí	Žák/Žákyně si uvědomuje své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení.		OSV - Sebepoznání a sebepojetí
Pozitivní hodnocení druhých	Žák/Žákyně se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách.	Žák/Žákyně se dokáže těšit z radosti a úspěchu jiných.	
Akceptace druhého	Žák/Žákyně identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě emfatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí.	Žák/Žákyně identifikuje základní city.	OSV - Rozvoj schopností poznávání
Tvořivost a základy spolupráce			
Tvořivost v mezilidských vztazích, schopnost spolupráce	Žák/Žákyně jednoduchými skutky realizuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině a v kolektivu třídy.		OSV - Mezilidské vztahy
Základy asertivního chování			
Iniciativa asertivní chování	Žák/Žákyně iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně.	Iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky.	OSV – MR – hodnoty, postoje a praktická etika

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT VÝTVARNÁ VÝCHOVA (VV)

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obsah předmětu výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat a vyjádřit okolní i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a chápat výtvarnou kulturu jako nedílnou součást společnosti. Vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově, používání různých výtvarných technik. Učí užívat různorodé umělecké prostředky pro vyjádření svého cítění a rozvíjí smyslovou citlivost žáků, kteří pomocí výtvarných prostředků uplatňují svou subjektivitu.

Tematické okruhy:

1. **Výtvarné vyjádření skutečnosti** - Žáci na základě vlastního prožitku výtvarně vyjadřují své postoje ke skutečnosti. Zapojují smyslové vjemy.
2. **Práce dekorativní a prostorové** - Základem je rozvoj citu pro prostor. Žáci pracují s modelovací hmotou, učí se rozlišovat druhy linií a barev.
3. **Výtvarné umění a životní prostředí** – Žáci pracují s ilustrací, prezentují své práce na školních výstavkách a rozvíjejí smysl pro krásu přírody.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky – strategie

K naplnění klíčových kompetencí jsou použity metody individuální i skupinové práce, hravé činnosti, experimentování a řešení problémových úkolů. Inspiraci pro práci žákům dodávají návštěvy výstav, exkurze, vycházky, studium tematické literatury a motivační rozhovor. Pořádáme školní výtvarné soutěže zaměřené na různá témata a výstavky žákovských prací. Neméně důležité je propojení s jinými předměty (Hv, Ev, Čj, Přv, Vl) a následné vytváření projektů.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problému – Vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úloh. Podněcujeme je samostatně přemýšlet o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření. Zadáváme úlohy způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, a vede žáky k jejich důkladnému promyšlení.

Kompetence k učení – Vedeme žáky k samostatnému pozorování, rozpoznání a pojmenování vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvar, barva, objem) a jejich následnému využití v dalších výtvarných činnostech. Vedeme k osvojování základních pracovních dovedností a návyků, k používání vhodných materiálů, technik, nástrojů, nářadí a pomůcek.

Kompetence sociální a personální – Organizujeme práci ve skupinách, kde se žáci učí spolupracovat, respektovat nápady druhých a dosáhnout kvalitního výsledku. Důraz je kladen na vzájemnou pomoc.

Kompetence komunikativní – Rozšiřujeme slovní zásobu žáků o odborné termíny z výtvarné oblasti, názvy pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek. Učíme je správně popsat postup práce a pojmenovat vizuálně obrazné elementy. Používá motivační rozhovor a diskutuje o daném výtvarném tématu.

Kompetence občanské – Vytváříme volbou vhodných metod pozitivní vztah k práci a vede žáky k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků. Umožňujeme každému zažít úspěch. Vedeme žáky k využití návyků a znalostí v praxi.

Kompetence pracovní – Vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních pomůcek.

Kompetence digitální – Učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti. Vedeme k tomu, aby se samostatně rozhodovali, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít, chápali význam digitálních technologií pro lidskou společnost; seznamovali se s novými technologiemi. Učíme vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků. Vedeme k tomu, aby pomoci digitálních technologií si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

1. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Rozvíjení smyslové citlivosti			
Výtvarné vyjádření skutečnosti	Žák/Žákyně rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	Žák/Žákyně rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele).	OSV – OR – rozvoj schopností a poznávání
Uplatňování subjektivity			
Projev zkušenosti ve vlastní tvorbě	Žák/Žákyně v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace.	Žák/Žákyně zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu. Žák/Žákyně uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým	OSV – OR – sebepoznávání a sebepojetí

	Žák/Žákyně na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. Žák/Žákyně vnímání událostí různými smysly a vyjadřuje je.	spolužákům.	
Ověřování komunikačních účinků			
Interpretace vizuálně obrazného vyjádření – porovnávání s vlastní zkušeností	Žák/Žákyně interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností. Žák/Žákyně na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Žák/Žákyně zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu. Žák/Žákyně uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům.	OSV – seberegulace a sebeorganizace

2. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Rozvíjení smyslové citlivosti			
Výtvarné vyjádření skutečnosti	Žák/Žákyně rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ.	Žák/Žákyně rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele).	OSV – OR – rozvoj schopností a poznávání DG
Uplatňování subjektivity			
Projev zkušenosti ve vlastní tvorbě	Žák/Žákyně v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. Žák/Žákyně na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Žák/Žákyně zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu. Žák/Žákyně uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům.	OSV – OR – sebepoznávání a sebepojetí

	Žák/Žákyně vnímání události různými smysly a vyjadřuje je.		
Ověřování komunikačních účinků			
Interpretace vizuálně obrazného vyjádření – porovnávání s vlastní zkušeností	Žák/Žákyně interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností. Žák/Žákyně na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Žák/Žákyně zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu. Žák/Žákyně uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	OSV – seberegulace a sebeorganizace

3. ročník			
Rozvíjení smyslové citlivosti			
Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru **Uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	Žák/Žákyně rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ. Žák/Žákyně v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. Žák/Žákyně vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje.	Žák/Žákyně rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele). Žák/Žákyně zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu.	OSV – OR – rozvoj schopností a poznávání OSV – OR – kreativita
Uplatňování subjektivity			
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptic-	Žák/Žákyně interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností.	Žák/Žákyně uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům.	

ké, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)			
Ověřování komunikačních účinků			
Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)	Žák/Žákyně na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.		OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace

4. ročník			
Rozvíjení smyslové citlivosti			
Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru **Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly** –– vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly **Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	Žák/Žákyně při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů.	Žák/Žákyně rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele).	Osv – OR – rozvoj schopností a poznávání MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Uplatňování subjektivity			

Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby **Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění** – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	Žák/Žákyně při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností. Žák/Žákyně nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. Žák/Žákyně osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky.	Žák/Žákyně při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie.	
Ověřování komunikačních účinků			
Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)	Žák/Žákyně porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. Žák/Žákyně nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Žák/Žákyně vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla. Žák/Žákyně uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr.	OSV – OR – Poznávání lidí, komunikace

5. ročník			
Rozvíjení smyslové citlivosti			
Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy	Žák/Žákyně při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů.	Žák/Žákyně rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty –	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

(podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru **Uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření **Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly** – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama		velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele).	
Uplatňování subjektivity			
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby **Typy vizuálně obrazných** vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	Žák/Žákyně při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností. Žák/Žákyně nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě. Žák/Žákyně osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky.	Žák/Žákyně při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie.	
Ověřování komunikačních účinků			

Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) **Proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	Žák/Žákyně porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace. Žák/Žákyně nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Žák/Žákyně vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla. Žák/Žákyně uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr.	OSV – OR – Kooperace a kompetence, komunikace

VYUČOVACÍ OBOR HUDEBNÍ VÝCHOVA

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ VÝCHOVA (HV)

Charakteristika předmětu

Pomocí předmětu hudební výchova žáci poznávají svět i jinak než racionálně. Hudební výchova umožňuje chápat proměny lidské společnosti a souvislosti mezi historií a současností. Žáci si osvojí svět pomocí estetických zážitků. V hudební výchově se rozvíjí estetické cítění, tvořivost, vnímavost, a to nejenom k uměleckému dílu, ale jeho prostřednictvím i k sobě samému a okolnímu světu. Prostřednictvím tónu, zvuku, gest a mimiky se rozvíjejí nonverbální schopnosti.

Předmět se vzájemně prolíná se všemi vyučovacími obory. Cílem je pochopení provázanosti umění a kultury. Hudební výchova na 2. stupni navazuje na dovednosti a schopnosti žáků získané na 1. stupni. Výuka probíhá v kmenových třídách, na 2. stupni v multimediální učebně.

V 6. - 9. ročníku předmět pojmenováváme hudba a grafika. Integrují se v něm obory hudební výchova a výtvarná výchova. Zahrnuje hlavně poslechovou část a hudební historii. Zážitky zpracovávají žáci pomocí výtvarných technik, a to i formou grafickou na počítačích. Je to předmět s vlastní charakteristikou a obsahem.

Předmět je rozdělen do čtyř složek:

1. **Vokální činnosti** – Žáci pracují s hlasem, za vedení učitele směřují ke kultivaci pěveckého i mluveného projevu.
2. **Instrumentální činnosti** – Při doprovodu vokálních či poslechových činností si žáci osvojují hru na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci.
3. **Hudebně pohybové činnosti** – Žáci jsou vedeni k vyjadřování pocitů, ke ztvárňování hudby a reagují pohybem, tancem i gesty.
4. **Poslechové činnosti** – Žáci se učí aktivnímu vnímání hudby, poznávají různé žánry, styly atd.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky – strategie

Při výuce využíváme doprovodné hudební nástroje (keyboard, klavír, kytara, housle, flétna), audiotechniku, dostupné vyučovací pomůcky, především orffovské doprovodné nástroje. Při výuce jsou vokální činnosti prováděny formou sólového či sborového zpěvu. Využíváme i literární a dramatická díla (divadlo, film). K osvojování hudby pomáhají i návštěvy koncertů, besedy o hudbě, hudební vystoupení žáků zařazené do školních akcí. Ke zpestření výuky jsou žákům zadávány hudební hádanky, žáci řeší křížovky, kombinují zpěv a pohybové hry. Pomocí vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností vedeme žáky k porozumění hudebního umění a hudbě, k aktivnímu vnímání sama sebe a světa kolem nás. Rozvíjíme hudební schopnosti a dovednosti sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, hudebně pohybové, poslechové, hudebně tvořivé. Vedeme k rozpoznání tanců, stylů hudby.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení – Vhodnou motivací vedeme žáky k zájmu o hudební činnosti. Za použití různých hudebních pomůcek, různými metodami a přístupy prohlubujeme u žáků vztah k hudební výchově. Vedeme žáky na základě různých dispozic intonačně i rytmicky k přesnému osvojení v jednohlase, svým individuálním přístupem umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence k řešení problému – Zadáváme žákům činnosti směřující k rozpoznávání kvality tónů, tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. Individuálním přístupem nabádáme žáky k odlišení hudby vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.

Kompetence komunikativní – Svým působením napomáháme žákům rytmizovat jednoduché texty, improvizovat v rámci nejjednodušších hudebních forem. Vedeme žáky k cítění hudby a následnému projevu adekvátním pohybem, k vyjádření dynamiky i směru melodie.

Kompetence sociální a personální – Podporuje u žáků vzájemné naslouchání, ohleduplnost, objasňuje různé možnosti.

Kompetence občanské – Svým přístupem utváříme objektivní názor žáků a vedeme ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl. Umožňujeme žákům, aby se podíleli na sebehodnocení, na utváření hodnocení v hudebních činnostech nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní – Zařazujeme k hudebním činnostem vhodné doprovodné hudební nástroje, vedeme žáky k vyjadřování nejen hudebními formami, ale i pohybem. Vedeme k tomu, aby k doprovodným činnostem žáci kromě orffovských doprovodných nástrojů využívali i vhodné audionahrávky.

Kompetence digitální – Učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti. Vedeme k tomu, aby samostatně rozhodovali, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít. Vedeme k tomu, aby využívali digitální technologie k tomu, aby si usnadnili práci, chápali význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovali se s novými technologiemi.

1. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Vokální činnosti			
Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti: dýchání, výslovnost, hlasová hygiena	Žák/Žákyně zpívá jednohlase.	Žák/Žákyně zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty.	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání
Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4 taktu	Žák/Žákyně rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.	Žák/Žákyně hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu.	OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena

Intonace, vokální improvizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.)	Žák/Žákyně realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností, melodizuje jednoduché texty.	Žák/Žákyně pozorně vnímá jednoduché skladby.	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání, kreativita
Instrumentální činnosti			
Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů	Žák/Žákyně využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.		OSV – SR – kooperace, kompetence
Hudebně pohybové činnosti			
Taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý takt, taneční hry se zpěvem	Žák/Žákyně reaguje pohybem na znějící hudbu.	Žák/Žákyně Reaguje pohybem na tempové a rytmické změny.	
Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima	Žák/Žákyně pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku, směr melodie.	Žák/Žákyně ztvárňuje hudbu pohybem.	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání, kreativita
Poslechové činnosti			
Kvality tónů – délka, síla	Žák/Žákyně rozlišuje jednotlivé kvality tónů.		
Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, pohyb melodie – melodie vzestupná a sestupná, rytmické změny v hudebním proudu	Žák/Žákyně rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	Žák/Žákyně rozliší sílu zvuku – pozorně vnímá jednoduché skladby.	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání

2. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Vokální činnosti			
Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti – nasazení a tvorba tónu, rozšiřování hlasového rozsahu	Žák/Žákyně zpívá jednohlase.	Žák/Žákyně hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu.	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání
Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	Žák/Žákyně rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem.	Žák/Žákyně zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu.	OSV – OR – sebepoznávání a sebepojetí
Intonace, vokální improvizace – hudební hry (otázka – odpověď)	Žák/Žákyně realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností, melodizuje jednoduché texty.	Žák/Žákyně rozliší sílu zvuku – pozorně vnímá jednoduché skladby.	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání, kreativita
Záznam vokální hudby – nota jako grafický znak pro tón	Žák/Žákyně odliší tóny podle výšky a síly.		
Instrumentální činnosti			
Hra na hudební nástroje – reprodukce témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře	Žák/Žákyně využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.		OSV – SR – kooperace a kompetence
Rytmizace, melodizace – hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)	Žák/Žákyně rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností.	Žák/Žákyně rozliší sílu zvuku – pozorně vnímá jednoduché skladby.	OSV – SR – mezilidské vztahy
Hudebně pohybové činnosti			
Taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý takt, taneční hry se zpěvem	Žák/Žákyně reaguje pohybem na znějící hudbu.	Žák/Žákyně reaguje pohybem na tempové a rytmické změny.	
Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima	Žák/Žákyně reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	Žák/Žákyně na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	OSV – SR - kreativita
Poslechové činnosti			

Kvalita tónu – délka, síla	Žák/Žákyně rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné změny v proudu znějící hudby.	Žák/Žákyně rozliší sílu zvuku.	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání
Hudební výrazové prostředky a hudební prvky se sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast, gradace	Žák/Žákyně rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	Žák/Žákyně rozliší sílu zvuku – pozorně vnímá jednoduché skladby.	
Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	Žák/Žákyně rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální.	Žák/Žákyně pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb.	OSV – OR – rozvoj schopností poznávání

3. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Vokální činnosti			
Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu	Žák/Žákyně zpívá jednohlase.	Žák/Žákyně zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání, psychohygiena
Hudební rytmus-realizace písní ve 2/4 taktu, 3/4	Žák/Žákyně rytmizuje a melodizuje jednoduché text.	Žák/Žákyně hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu.	OSV – OR - Sebepoznání a sebepojetí
Dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon	Žák/Žákyně zpívá jednohlase.		OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Intonace, vokální improvizace – **intonace, vokální improvizace** – diatonické postupy v durových (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)	Žák/Žákyně zpívá jednohlase.	Žák/Žákyně zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání, psychohygiena
Záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci	Žák/Žákyně rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	Žák/Žákyně rozliší sílu zvuku, pozorně vnímá jednoduché skladby.	OSV – OR - Sebepoznání a sebepojetí

písně			
Instrumentální činnosti			
Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keybordů apod.	Žák/Žákyně využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.		OSV – OR - Kreativita
Rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednodílná písňová forma (a–b)	Žák/Žákyně rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.		OSV – OR - Kreativita
Záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby	Žák/Žákyně rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.		OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Hudebně pohybové činnosti			
Taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	Žák/Žákyně reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	Žák/Žákyně reaguje pohybem na tempové a rytmické změny.	OSV – OR - Mezilidské vztahy OSV – SR - Kooperace a kompetence
Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	Žák/Žákyně reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	Žák/Žákyně reaguje pohybem na tempové a rytmické změny.	OSV – OR - Kreativita
Orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách	Žák/Žákyně reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.	Žák/Žákyně reaguje pohybem na tempové a rytmické změny.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání, kreativita
Poslechové činnosti			
Kvality tónů – délka, síla, barva, výška	Žák/Žákyně rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	Žák/Žákyně rozlišuje sílu zvuku, pozorně vnímá jednoduché skladby.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Vztahy mezi tóny – souzvuk, akord	Žák/Žákyně rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dyna-	Žák/Žákyně rozlišuje sílu zvuku, pozorně vnímá jednoduché skladby.	OSV – OR - Rozvoj schopností a pozná-

	mické změny v proudu znějící hudby.		vání
Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu	Žák/Žákyně rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby.	Žák/Žákyně rozlišuje sílu zvuku, pozorně vnímá jednoduché skladby.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	Žák/Žákyně rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	Žák/Žákyně pozorně vnímá jednoduché skladby.	MKV - Kulturní diference, etnický původ
Hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.	Žák/Žákyně rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	Žák/Žákyně rozlišuje sílu zvuku, pozorně vnímá jednoduché skladby.	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá
Hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace	Žák/Žákyně seznámí se s malou písňovou formou.		VMEGS - Evropa a svět nás zajímá
Interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	Žák/Žákyně slovně vyjádří pocity z poslechu skladby.		OSV – OR - Kreativita

4. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Vokální činnosti			
Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. **Dvojhlas a vícehlas** – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.	Žák/Žákyně zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	Žák/Žákyně zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem.	OSV OR – Sebepoznávání a sebepojetí OSV OR - Psychohygiena
Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. Notový zápis jako opora při	Žák/Žákyně realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem,	Žák/Žákyně správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování.	OSV SR – Mezilidské vztahy

realizaci písně. Hudební hry.	hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.		
Instrumentální činnosti			
Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře.	Žák/Žákyně využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	Žák/Žákyně doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje.	OSV SR – Kooperace a kompetence
Hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva). Záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu.	Žák/Žákyně vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.		OSV OR – Rozvoj schopností a poznávání
Hudebně pohybové činnosti			
Taktování – dvoudobý, třídobý takt. Pohybový doprovod znějící hudby - hra na tělo. **Taneční hry se zpěvem.** Pantomima a pohybová improvizace.	Žák/Žákyně ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	Žák/Žákyně propojí vlastní pohyb s hudbou.	OSV - OR - Kreativita
Poslechové činnosti			
Kvality tónů – délka, síla, barva, výška. Hudební výrazové prostředky. Hudba vokální, instrumentální. **Hudební nástroje.** **Hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. Interpretace hudby – slovní vyjádření.	Žák/Žákyně rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků.	Žák/Žákyně odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb.	OSV - SR – Poznávání lidí

5. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Vokální činnosti			

Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. **Dvojhlas a vícehlas** – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.	Žák/Žákyně zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	Žák/Žákyně zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem.	OSV - OR - Psychohygiena
Hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. Notový zápis jako opora při realizaci písně. Hudební hry.	Žák/Žákyně realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.	Žák/Žákyně správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování.	OSV - OR – Sebepoznání a sebepojetí
Instrumentální činnosti			
Hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře. **Rytmizace, melodizace, hudební improvizace** – tvorba předeher, meziher a doher.	Žák/Žákyně využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní.	Žák/Žákyně doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje.	OSV SR – Komunikace OSV OR - Kreativita
Hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva). Záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby.	Žák/Žákyně vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.		OSV - OR – Rozvoj schopností a poznávání
Hudebně pohybové činnosti			
Taktování – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt. Pohybový doprovod znějící hudby – hra na tělo, jednoduché lidové tance. Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima. **Orientace v prostoru** – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách.	Žák/Žákyně ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.	Žák/Žákyně propojí vlastní pohyb s hudbou.	OSV SR – Mezilidské vztahy OSV SR – Kooperace a kompetence

Poslechové činnosti			
Jednodílná písňová forma (a–b).	Žák/Žákyně rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.		
Hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, tempo, dynamika. **Hudba vokální, instrumentální.** **Hudební nástroje.** **Hudební styly a žánry** – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. Interpretace hudby.	Žák/Žákyně rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků.	Žák/Žákyně odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb.	MV – Vnímání autora mediálních sdělení MKV – Kulturní diference VMEGS – Objevujeme Evropu a svět

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDBA A GRAFIKA (HG)

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Hudba a grafika, který jsme zařadili od 6. až do 9. ročníku, zprostředkovává žákům hudební a výtvarné činnosti, které se zde uplatňují jak samostatně, tak propojeně. Prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností je rozvíjena hudebnost žáků; výtvarné činnosti, zahrnující tvorbu, vnímání a intepretaci uměleckého díla, umožňují žákům rozvíjet a uplatnit jejich vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. Hudební i výtvarné činnosti přispívají ke komplexnímu rozvoji osobnosti žáka.
Některými tématy tento předmět úzce navazuje na vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace, některými na oblast Člověk a společnost. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také literární a dramatická díla (divadlo, film), multimediální tvorba.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky – strategie

Výuka probíhá převážně v dvouhodinových blocích v hudební učebně, která je vybavena klavírem a řadou rytmických a melodických hudebních nástrojů. Nejen k poslechovým činnostem je využíváno technické zázemí učebny – interaktivní tabule, počítač, reproduktory; každý žák může pracovat také samostatně, s přenosnými notebooky. Výuka je orientována činnostně, žáci pracují jako celek, ve skupinách nebo samostatně. Je kladen důraz jak na rozvoj individuality jednotlivce (např. ve výtvarných činnostech), tak na schopnost komunikace a kooperace v rámci skupinových činností (př. vícehlasý zpěv, instrumentální hra, tanec).

Výsledná výtvarná díla žáků jsou prezentována v prostorách školy. Některé výtvarné práce jsou zařazeny do školních či mimoškolních výtvarných soutěží. Práce výtvarně nadaných žáků jsou vystavovány na nástěnce: „Mistři výtvarného umění“.
Také některé hudební aktivity žáků se prezentují mimo prostor školní třídy – při společných tematických projektech v rámci celé školy, v obci na vánočních koncertech. Prostor je dáván nejen celé skupině žáků (sborový zpěv), ale také sólistům při zpěvu či hře na hudební nástroje.

Klíčové kompetence

Na konci základního vzdělávání žák:

Kompetence k učení – Učíme žáky chápat umění jako specifický způsob poznání, operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy, poznávat smysl a cíl učení, mít pozitivní vztah k učení.

Kompetence k řešení problémů – Vedeme žáky ke kritickému myšlení, aby činili uvážlivá rozhodnutí, byli schopni je obhájit, uvědomovali si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotili, aby se učili prostřednictvím vlastní tvorby opírajíce se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy.

Kompetence komunikativní – Učíme žáky vnímat a užívat jazyk umění jako svébytný prostředek komunikace, rozumět různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlet o nich, reagovat na ně a tvořivě je využívat ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.

Kompetence sociální a personální – Vedeme žáky k tomu, aby spoluvytvářeli vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.

Kompetence občanské – Učíme žáky si uvědomovat sebe samého jako svobodného jedince; s možností tvořivě přistupovat ke světu, respektovat, chránit a ocenit naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojovat do kulturního dění.

Kompetence pracovní – Vedeme k tomu, aby žáci používali bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržovali vymezená pravidla, plnili povinnosti a závazky, adaptovali se na změněné nebo nové pracovní podmínky, přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.

Kompetence digitální – Učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků, využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce, chápali význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznámili se s novými technologiemi, kriticky hodnotili jejich přínosy a reflektovali rizika jejich využívání.

6. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Vokální činnosti			
Zpěv lidových a umělých písní, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, deklamace **Jednohlasý a vícehlasý zpěv** **Orientace v notovém záznamu vokální skladby** – notový zápis jako opora při realizaci písně či vokálně instrumentální skladby	Žák/Žákyně uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase.	Žák/Žákyně interpretuje vybrané lidové a umělé písně.	OSV – OR - Psychohygiena OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Instrumentální činnosti			

Hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, nástrojová improvizace **Záznam hudby** – noty	Žák/Žákyně reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	Žák/Žákyně doprovází písně pomocí ostinata.	OSV – OR – Seberegulace a sebeorganizace
Hudebně pohybové činnosti			
Pohybový doprovod znějící hudby – hra na tělo, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění, pantomima	Žák/Žákyně využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	Žák/Žákyně doprovází písně pomocí ostinata.	OSV – OR - Komunikace
Poslechové činnosti			
Vlastnosti tónu, hudební nástroje, svět orchestru, vokální a instrumentální hudba, komorní hudba **Analýza hudební skladby** – postihování hudebně výrazových prostředků. Interpretace znějící hudby **Umění pravěku, umění starověku.**	Žák/Žákyně orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	Žák/Žákyně pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu, rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru.	OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Rozvíjení smyslové citlivosti			
Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus, struktura)	Žák/Žákyně vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků.	Žák/Žákyně uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci.	OSV – OR – Kreativita OSV – OR – Seberegulace a sebeorganizace
Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, televize; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	Žák/Žákyně zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.		MKV – Vnímání autora mediálních sdělení
Uplatňování subjektivity			
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zku-	Žák/Žákyně vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.	Žák/Žákyně při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myš-	OSV – OR – Kreativita OSV – OR - Sebepo-

šeností		lenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních.	znání a sebepojetí
Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	Žák/Žákyně rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.	Žák/Žákyně vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity.	OSV – OR - Psychohygiena
Ověřování komunikačních účinků			
Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření	Žák/Žákyně ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.	Žák/Žákyně uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru.	OSV – OR – Komunikace

7. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Vokální činnosti			
Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, vícehlasý a jednohlasý zpěv **Orientace v notovém záznamu vokální skladby** – notový zápis jako opora při realizaci písně či vokálně instrumentální skladby **Reflexe vokálního projevu**	Žák/Žákyně uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase.	Žák/Žákyně interpretuje vybrané lidové a umělé písně.	OSV – OR - Psychohygiena OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Instrumentální činnosti			
Hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, nástrojová improvizace **Záznam hudby – noty** **Tvorba doprovodů pro hudebně dra-**	Žák/Žákyně reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hu-	Žák/Žákyně doprovází písně pomocí ostinata.	OSV – OR – Seberegulace a sebeorganizace

matické projevy	dební improvizace.		
Hudebně pohybové činnosti			
Pohybový doprovod znějící hudby – hra na tělo, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění, pantomima. Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby	Žák/Žákyně využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	Žák/Žákyně doprovází písně pomocí ostinata.	OSV – OR – Sebepoznání a sebepojetí OSV – OR – Komunikace
Poslechové činnosti			
Analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků **Hudební dílo a jeho autor** **Hudba na jevišti** – hudební skladba v kontextu s jinými nehudebními díly, hudebně dramatické žánry **Opera, opereta, muzikál, melodram, balet, výrazový tanec, hudební film, filmová hudba** **Hudba období středověku** **Umění středověku. Renesance.** **Hudební formy: rondo, variace** **Interpretace znějící hudby**	Žák/Žákyně orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. Žák/Žákyně vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Žák/Žákyně pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu.	OSV – SR – Poznávání lidí VMEGS – Objevujeme Evropu a svět MV – Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality
Rozvíjení smyslové citlivosti			
Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny **Uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení	Žák/Žákyně vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků.	Žák/Žákyně uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci.	OSV – OR – Kreativita OSV – OR – Seberegulace a sebeorganizace
Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě	Žák/Žákyně zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie.		MKV – Multikulturalita

Reflexe ostatních uměleckých druhů			
Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, televize; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.	Žák/Žákyně zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Žák/Žákyně uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru.	MV – Vnímání autora mediálního sdělení
Uplatňování subjektivity			
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	Žák/Žákyně vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.	Žák/Žákyně při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje, výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních.	OSV – OR – Kreativita OSV – OR - Sebepoznání a sebepojetí
Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech	Žák/Žákyně rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.		OSV – OR - Psychohygiena
Ověřování komunikačních účinků			
Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu	Žák/Žákyně ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.	Žák/Žákyně vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity.	OSV – OR - Komunikace

8. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**

Vokální činnosti			
Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, vícehlasý a jednohlasý zpěv. **Orientace v notovém záznamu vokální skladby** – notový zápis jako opora při realizaci písně či vokálně instrumentální skladby **Reflexe vokálního projevu**	Žák/Žákyně uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase.	Žák/Žákyně interpretuje vybrané lidové a umělé písně.	OSV – OR – Psychohygiena OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Instrumentální činnosti			
Hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, nástrojová improvizace. Záznam hudby – noty	Žák/Žákyně reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	Žák/Žákyně doprovází písně pomocí ostinata.	OSV – OR – Seberegulace a sebeorganizace
Hudebně pohybové činnosti			
Pohybový doprovod znějící hudby – hra na tělo, taneční kroky **Orientace v prostoru** – rozvoj pohybové pamětí, reprodukce pohybů prováděných při tanci	Žák/Žákyně využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	Žák/Žákyně doprovází písně pomocí ostinata.	OSV – OR – Sebepoznání a sebepojetí OSV – OR - Komunikace
Poslechové činnosti			
Interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí.	Žák/Žákyně orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	Žák/Žákyně pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu.	OSV – OR – Komunikace MV – Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality
Hudební dílo a jeho autor **Baroko, fuga** **Klasicismus, sonátová forma, symfonie** **Hudební styly a žánry** – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům	Žák/Žákyně vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Žák/Žákyně uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl.	OSV – SR – Poznávání lidí VMEGS – Evropa a svět nás zajímají MKV - Multikulturalita
Rozvíjení smyslové citlivosti			

Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny **Uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení	Žák/Žákyně vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků.	Žák/Žákyně uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci.	OSV – OR – Kreativita OSV – OR – Seberegulace a sebeorganizace
Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě **Reflexe ostatních uměleckých druhů**	Žák/Žákyně zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie.		MKV - Multikulturalita
Typy vizuálně obrazných vyjádření – př.: hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie…	Žák/Žákyně zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Žák/Žákyně uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru.	MV – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
Uplatňování subjektivity			
Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	Žák/Žákyně vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.	Žák/Žákyně při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních.	OSV – OR – Kreativita OSV – OR - Sebepoznání a sebepojetí
Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založená na smyslovém vnímání…)	Žák/Žákyně rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.		OSV – OR - Psychohygiena
Ověřování komunikačních účinků			
Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obraz-	Žák/Žákyně interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti;	Žák/Žákyně vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří	OSV – OR - Komunikace

ných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	své postřehy a pocity.	
Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu	Žák/Žákyně ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.		MV – Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality

9. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Vokální činnosti			
Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, vícehlasý a jednohlasý zpěv **Orientace v notovém záznamu vokální skladby** – notový zápis jako opora při realizaci písně či vokálně instrumentální skladby **Reflexe vokálního projevu**	Žák/Žákyně uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase.	Žák/Žákyně interpretuje vybrané lidové a umělé písně.	OSV – OR – Psychohygiena OSV – OR - Rozvoj schopností a poznávání
Instrumentální činnosti			
Hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, nástrojová improvizace **Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje**	Žák/Žákyně využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	Žák/Žákyně doprovází písně pomocí ostinata.	OSV – OR – Seberegulace a sebeorganizace
Hudebně pohybové činnosti			
Pohybový doprovod znějící hudby – hra na tělo, taneční kroky **Orientace v prostoru** – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci	Žák/Žákyně rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě.	Žák/Žákyně doprovází písně pomocí ostinata.	OSV – OR – Sebepoznání a sebepojetí OSV – OR - Komunikace
Poslechové činnosti			

Hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora **Romantismus, hudební formy: symfonie, symfonická báseň** **Hudba a výtvarné umění 20. století** **Hudba nonartificiální, hudba jazzové oblasti, soudobé hudební styly a žánry** **Interpretace znějící hudby** – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí	Žák/Žákyně zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období. Žák/Žákyně vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	Žák/Žákyně pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu. Žák/Žákyně uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl.	OSV – SR – Poznávání lidí VMEGS – Jsme Evropané MKV – Etnický původ MKV – Multikulturalita OSV – OR – Komunikace MV – Vnímání autora mediálních sdělení
Rozvíjení smyslové citlivosti			
Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny **Uspořádání objektů do celků** – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení	Žák/Žákyně vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků.	Žák/Žákyně uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci.	OSV – OR – Kreativita OSV – OR – Seberegulace a sebeorganizace
Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě. Reflexe ostatních uměleckých druhů	Žák/Žákyně zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie.		MKV - Multikulturalita
Typy vizuálně obrazných vyjádření – př.: hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie…	Žák/Žákyně zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Žák/Žákyně uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru.	MV – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
Uplatňování subjektivity			

Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností	Žák/Žákyně vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření.	Žák/Žákyně při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních.	OSV – OR – Kreativita OSV – OR - Sebepoznání a sebepojetí
Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založená na smyslovém vnímání…)	Žák/Žákyně rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku.		OSV – OR - Psychohygiena
Ověřování komunikačních účinků			
Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	Žák/Žákyně interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Žák/Žákyně vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity.	OSV – OR - Komunikace
Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu.	Žák/Žákyně ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření.		MV – Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality

VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví jiných.
Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví a Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova.

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT VÝCHOVA KE ZDRAVÍ (VKZ)

Cílem vyučovacího předmětu je vychovávat mladého člověka ke zdravému životnímu stylu, připravovat ho na život ve své budoucí rodině a na plnohodnotný život v moderní demokratické společnosti. Občanská a rodinná výchova se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb.
Výuka předmětu Výchova ke zdraví směřuje k:

- vnímání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty;

- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů;
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí;
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje;

využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví;

- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.;
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.;
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky - strategie

Ve vyučování budeme využívat následující metody práce: výklad, diskuze, samostatnou a skupinovou práci žáků, drobné žákovské projekty, práci na počítači (zejména vyhledávání informací na internetu).

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problému – Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje více postupů, zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhují řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta.

Kompetence k učení - Vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací, ke správnému používání odborné terminologie, k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací, k nalézání souvislostí.

Kompetence sociální a personální - Využíváme skupinového vyučování, vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů, navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti.

Kompetence komunikativní – Učíme žáky práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskuzi, vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě, umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku.

Kompetence občanské – Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování, vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých.

Kompetence pracovní – Vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel, zadáváme úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh.

Kompetence digitální – Učíme žáky, aby předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky.

8. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Vztahy mezi lidmi a formy soužití			
Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	Žák/Žákyně respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispí-		OSV – SR - Mezilidské vztahy

	vá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě.		
Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	Žák/Žákyně vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.	Žák/Žákyně chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny.	OSV – SR - Komunikace
Změny v životě člověka a jejich reflexe			
Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny	Žák/Žákyně vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím.		
Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity	Žák/Žákyně vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví. 9103	Žák/Žákyně uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím.	OSV – MR - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Důstojnost a identita lidské osoby (Etická výchova)			
Jedinečnost a identita člověka – rozvoj sebevědomí, hodnotová orientace, rozvoj sebeovládání a morálního úsudku, self-management, úvahy nad mravními zásadami, radost a optimismus v životě.	Žák/Žákyně respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí. Spolupracuje i v obtížných sociálních situacích		OSV – MR - Hodnoty, postoje, praktická etika
Zdravý způsob života a péče o zdraví			
Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy	Žák/Žákyně posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví. 9104	Žák/Žákyně dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování.	OSV – MR - Hodnoty, postoje, praktická etika
Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	Žák/Žákyně usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví. 9104 9105		EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim	Žák/Žákyně vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí. 9106	Žák/Žákyně respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví.	
Ochrana před přenosnými chorobami – základní	Žák/Žákyně . uplatňuje osvojené preventivní	Žák/Žákyně dává do souvislosti	EV - Vztah člověka k

cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty	způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami	zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her.	prostředí
Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	Žák/Žákyně dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.	Žák/Žákyně svěří se se zdravotním problémem.	
Hodnota a podpora zdraví			
Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie **Podpora zdraví a její formy** – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	Žák/Žákyně dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky. Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.	Žák/Žákyně dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování.	
Reálné a zobrazené vzory (Etická výchova)			
Prosociální vzory ve veřejném životě, vzory ve vlastní rodině, vliv zobrazených vzorů a vhodné literární prameny, smysl autority, vztah k autoritě **Podpora pozitivního působení televize a médií** – nabídka pozitivních vzorů v médiích, kritický přístup k působení médií, eliminace vlivu agrese, zvládání agrese, rozlišování mezi realitou a pseudorealitou, účinná obrana proti manipulaci médii, média a volný čas **Já – potenciální vzor pro druhé** – smysl a cíl mého života, postoje, zodpovědný život, mé schopnosti a společnost, zdravý způsob života, autonomie a konformita	Žák/Žákyně rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory. Je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení.		OSV – MR - Hodnoty, postoje, praktická etika
Aplikovaná etická výchova (Etická výchova)			
Etické hodnoty – zdroje etiky, osobní odpovědnost, smysl života, aplikace mravních zásad a hodnot,	Žák/Žákyně aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy. Respektuje		OSV – MR - Hodnoty, postoje, praktic-

ctnosti, svědomí a jeho rozvoj **Sexuální zdraví** – zodpovědný vztah k sexualitě, mládí – příprava na lásku, sexuální identita, nezralé rodičovství **Duchovní rozměr člověka** – obrana proti sektám, tolerance k lidem s jiným světovým názorem, informace o různých světonázorech	velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí. Spolupracuje i v obtížných sociálních situacích.		ká etika

9. ročník			
Komunikace (Etická výchova)			
Otevřená komunikace – úrovně komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách **Aktivní naslouchání** – cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání	Žák/Žákyně komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci.		OSV – SR – Komunikace, mezilidské vzthy
Rizika ohrožující zdraví a jejích prevence			
Bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	Žák/Žákyně uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka.		MV – fungování a vliv médií ve společnosti
Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti	Žák/Žákyně samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.		
Autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky (a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu)	Žák/Žákyně respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli.	Žák/Žákyně uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy.	
Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy	Žák/Žákyně chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chová-	Žák/Žákyně zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality	

násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci	ní.	a násilí.	
Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	Žák/Žákyně projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.		Dopravní výchova
Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt	Žák/Žákyně vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt.		MV – interpretace vztahu mediálního sdělení
Osobnostní a sociální rozvoj			
Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity	Žák/Žákyně uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni.	Žák/Žákyně uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky.	OSV – OR – sebepoznávání a sebepojetí
Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebe- ovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování	Žák/Žákyně uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.	Žák/Žákyně projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy.	OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace
Psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	Žák/Žákyně v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.	Žák/Žákyně ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla.	OSV- OR - psychohygiena
Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	Žák/Žákyně uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu s ostatními.	Žák/Žákyně při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.	OSV – SR – mezilidské vztahy, kooperace a komunikace
Asertivní chování (Etická výchova)			
Asertivní chování – přijatelný kompromis, konstruktivní kritika, přijetí pochvaly, požádání o laskavost,	Žák/Žákyně nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním		OSV – SR – Komunikace, mezilidské

stížnost, otázka po důvodu, realizace svých práv, řešení konfliktu **Obrana před manipulací – asertivní techniky** – manipulace, vysvětlení a nácvik jednotlivých asertivních technik	způsobem obhajuje svá práva.		vzthy
Iniciativa a komplexní prosociálnost (Etická výchova)			
Iniciativa a tvořivost – renatalizace, nácvik tvořivosti, prosociální aspekt iniciativy a tvořivosti ve školním prostředí a v rodině, psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci, přátelství **Iniciativa ve ztížených podmínkách** – pozitivní formulace problému, pomoc neznámému člověku, veřejná osobní angažovanost	Žák/Žákyně analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu. Rozhoduje se uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů. Aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy		OSV – MR - Hodnoty, postoje, praktická etika

VZDĚLÁVACÍ OBOR TĚLESNÁ VÝCHOVA

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT TĚLESNÁ VÝCHOVA (TV)

Charakteristika předmětu

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků. Žáci jsou vedeni od spontánní pohybové činnosti k řízené pohybové činnosti. Žákům umožňuje poznat vlastní pohybové možnosti a přednosti, zdravotní a pohybová omezení, rozumět jim, respektovat je u sebe i u druhých, aktivně je využívat a cíleně ovlivňovat. Žáci si osvojují nové pohybové dovednosti, využívají různá sportovní náčiní a nářadí učí se korigovat jednostranné zatížení nebo zdravotní oslabení. Je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační a sportovní vyžití.

Do výuky tělesné výchovy (1. - 6. ročníku) je zařazen plavecký výcvik v rozsahu 20 hodin, který je zajištěn "smluvně" s plaveckou školou „SK Vlnka“ ve Všestarech.

Tematické okruhy:

1. **Činnosti ovlivňující zdraví** – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových aktivitách
2. **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, bruslení, sáňkování, další pohybové činnosti
3. **Činnosti podporující pohybové učení** – komunikace v Tv, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech.
4. Součástí předmětu je **zdravotní tělesná výchova**, jejíž prvky jsou využívány v povinné Tv. Zde se zaměřujeme na:
   - činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení,
   - speciální cvičení vedoucí k podpoře oslabených systémů, orgánů a funkcí,

- všeobecně rozvíjející pohybové činnosti.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky – strategie

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. Respektujeme stavbu hodiny Tv – úvodní část, průpravná část, hlavní část, závěrečná část. V hodinách zařazujeme různé metody a formy práce od cvičení jednotlivců po cvičení dvojic, skupin a družstev. Často střídáme činnosti. Pořádáme školní sportovní soutěže. Dbáme, aby hodiny byly efektivně využity všemi žáky. Používáme veškeré dostupné náčiní a nářadí. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problému – Vedeme žáky, aby se chovali podle zásad bezpečnosti podle podmínek ke cvičení. Řešíme problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím, náčiním a nářadím.

Kompetence k učení – Učíme žáky používat základní tělocvičného názvosloví. Požadujeme vědomé používání naučených stereotypů. Umožňujeme žákům objektivně hodnotit své výkony.

Kompetence sociální a personální – Vedeme žáky v duchu fair-play, k respektování cizích názorů, opačného pohlaví.

Kompetence komunikativní – Vede žáky ke spolupráci při týmových aktivitách. Učíme správně reagovat na povely a pokyny. Umožňuje žákům organizovat pohybové soutěže a činnosti.

Kompetence občanské – Rozvíjíme volní a mravní vlastnosti žáků. Vede žáky ke kritickému myšlení, k vlastnímu názoru a hodnocení. Vytváříme v žácích pochopení hodnoty zdraví.

Kompetence pracovní – Vyžadujeme na žácích dodržování zásad hygieny a bezpečnosti. Seznamuje žáky s tělocvičným náčiním a nářadím.

Kompetence digitální – Učíme žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

1. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Činnosti ovlivňující zdraví			
Význam pohybu pro zdraví (ZTV) **Zdravotně zaměřené činnosti** (ZTV, možno provádět i ve vodě)	Žák/Žákyně spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	Žák/Žákyně zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost.	OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí
Rozvoj různých forem sportovních předpokladů (rychlost, vytrvalost, síla, pohyblivost, koordinace) **Pohybová tvořivost, průpravné úpoly** – přetahy a přetlaky (možno provádět i ve vodě)	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	Žák/Žákyně dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách.	OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace
Hygiena při TV a bezpečnosti při pohybových činnostech	Žák/Žákyně uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnos-	Žák/Žákyně dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má	OSV – OR – psychohygiena

	tech ve známých prostorech školy.	osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách.	DG
Příprava organismu, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení (ZTV, možno provádět i ve vodě)	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	Žák/Žákyně zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost.	OSV – OR – psychohygiena
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Pohybové hry a základy sportovních her (hry jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, manipulace s míčem, hry na sněhu (možno provádět i ve vodě)	Žák/Žákyně spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	Žák/Žákyně dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách.	OSV – SR – mezilidské vztahy
Činnosti podporující pohybové učení			
Komunikace v TV – smluvené povely, signály **Zásady jednání a chování** – fair play **Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** – her, závodů, soutěží (možno provádět i ve vodě)	Žák/Žákyně reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	Žák/Žákyně reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti, projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám, zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů.	OSV – MR – hodnoty, postoje a praktická etika
Činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení (ZTV)			
Zdravotně zaměřené činnosti (ZTV, možno provádět i ve vodě)	Žák/Žákyně spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	Žák/Žákyně zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost.	OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí
Speciální cvičení (ZTV)			
Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Žák/Žákyně uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy. Žák/Žákyně zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	Žák/Žákyně uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy. Žák/Žákyně zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí
Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti (ZTV)			
Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Žák/Žákyně uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy.	Žák/Žákyně uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.	OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí

	Žák/Žákyně zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	Žák/Žákyně zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	
Plavání			
Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Žák/Žákyně adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti.	Žák/Žákyně adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání	

2. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Činnosti ovlivňující zdraví			
Význam pohybu pro zdraví (ZTV) **Zdravotně zaměřené činnosti** (ZTV, možno provádět i ve vodě)	Žák/Žákyně spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	Žák/Žákyně zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost.	OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí
Rozvoj různých forem sportovních předpokladů (rychlost, vytrvalost, síla, pohyblivost, koordinace) **Pohybová tvořivost, průpravné úpoly – přetahy a přetlaky (možno provádět i ve vodě**)	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	Žák/Žákyně dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách.	OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace
Hygiena při TV a bezpečnosti při pohybových činnostech	Žák/Žákyně uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	Žák/Žákyně dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách.	OSV – OR – psychohygiena
Příprava organismu, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení (ZTV, možno provádět i ve vodě)	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.	Žák/Žákyně zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost.	OSV – OR – psychohygiena
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Pohybové hry a základy sportovních her (hry jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, manipulace s míčem, hry na sněhu (možno pro-	Žák/Žákyně spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	Žák/Žákyně dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při	OSV – SR – mezilidské vztahy

vádět i ve vodě)		pohybových aktivitách.	
Činnosti podporující pohybové učení			
Komunikace v TV – smluvené povely, signály Zásady jednání a chování – fair play	Žák/Žákyně reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	Žák/Žákyně reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti, projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám, zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů.	OSV – MR – hodnoty, postoje a praktická etika DG
Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží (možno provádět i ve vodě)	Žák/Žákyně spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.		OSV – SR – mezilidské vztahy
Činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení (ZTV)			
Zdravotně zaměřené činnosti (ZTV, možno provádět i ve vodě)	Žák/Žákyně spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti.	Žák/Žákyně zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost.	OSV- OR – sebepoznání a sebepojetí
Speciální cvičení (ZTV)			
Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Žák/Žákyně uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy. Žák/Žákyně zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	Žák/Žákyně uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy. Žák/Žákyně zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	OSV- OR – sebepoznání a sebepojetí
Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti (ZTV)			
Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Žák/Žákyně uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy. Žák/Žákyně zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	Žák/Žákyně uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy. Žák/Žákyně zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.	OSV- OR – sebepoznání a sebepojetí
Plavání			
Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní	Žák/Žákyně adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu	Žák/Žákyně adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání	

plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob	s individuálními předpoklady plavecké dovednosti.		

3. ročník			
Činnosti ovlivňující zdraví			
Význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků	Žák/Žákyně se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	Žák/Žákyně chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu. Zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla.	OSV – OR – sebepoznání a sebepojetí
Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení	Žák/Žákyně zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy.	Žák/Žákyně zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy.	OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace
Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Žák/Žákyně zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	Žák/Žákyně zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením.	
Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové a plavecké dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her.	Žák/Žákyně zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností.	
Hygiena při TV – vhodné oblečení a obuv	Žák/Žákyně uplatňuje pravidla hygieny v tělocvičně a v bazénu.	Žák/Žákyně uplatňuje hygienické zásady.	
Bezpečnost při pohybových činnostech	Žák/Žákyně uplatňuje pravidla bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka.	Žák/Žákyně uplatňuje bezpečnostní zásady při provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti.	OSV – OR – psychohygiena
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity	Žák/Žákyně jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	Žák/Žákyně reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti.	

Gymnastika – základy akrobacie, kotoul vpřed a vzad	Žák/Žákyně provede kotoul vpřed a vzad.		
Atletika – rychlý běh a vytrvalý běh, hod míčkem	Žák/Žákyně vyhodnotí rozdíl mezi rychlým a vytrvalým během a jeho správné využití.		
Sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace	Žák/Žákyně aktivně se účastní herních činností.		OSV – SR – mezilidské vztahy
Pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty	Žák/Žákyně dodržuje základní pravidla silničního provozu. Respektuje zásady slušného chování v přírodě.		EV – vztah člověka k prostředí
Činnosti podporující pohybové učení			
Komunikace v TV	Žák/Žákyně užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.		
Zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly	Žák/Žákyně jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.	Žák/Žákyně dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play.	OSV – MR – hodnoty, postoje, praktická etika
Měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy	Žák/Žákyně změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy.		
Zdroje informací o pohybových činnostech	Žák/Žákyně orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.		
Plavání			

Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob	Žák/Žákyně se adaptuje na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti. Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	Žák/Žákyně adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání.	

4. ročník			
Činnosti ovlivňující zdraví			
Význam pohybu pro zdraví	Žák/Žákyně podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a uplatňuje kondičně zaměřené činnosti.	Žák/Žákyně chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu.	OSV – OR – rozvoj schopností a poznávání
Zdravotně zaměřené činnosti	Žák/Žákyně zařazuje do pohybového režimu konkrétní cvičení související s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením.	Žák/Žákyně zařazuje do pohybového režimu konkrétní cvičení související s vlastním svalovým oslabením.	OSV – OR – sebepoznávání a sebepojetí
Hygiena při TV	Žák/Žákyně uplatňuje pravidla hygieny v běžném sportovním prostředí.	Žák/Žákyně uplatňuje hygienické zásady pro provádění zdravotně vhodné pohybové činnosti.	OSV – OR - psychohygiena
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Základy gymnastiky	Žák/Žákyně reaguje na pokyny k provedení pohybové činnosti.	Žák/Žákyně zlepšuje svou tělesnou kondici a pohybový projev.	
Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti	Žák/Žákyně užívá při pohybových činnostech základní osvojené názvosloví.	Žák/Žákyně zlepšuje svou tělesnou kondici a pohybový projev.	
Základy atletiky	Žák/Žákyně změří základní pohybové výkony.	Žák/Žákyně zlepšuje svou tělesnou kondici a pohybový projev.	
Základy sportovních her	Žák/Žákyně jedná v duchu fair play.	Žák/Žákyně jedná v duchu fair play.	OSV – MR – řešení problému a rozhodovací dovedností
Činnosti podporující pohybové učení			
Komunikace v TV	Žák/Žákyně užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů.	Žák/Žákyně užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka.	OSV – SR - komunikace
Organizace při TV	Žák/Žákyně dohodne se na spolupráci i jedno-	Žák/Žákyně naplňuje ve školních podmínkách	OSV – SR – mezilidské

	duché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	myšlenky čestného soupeření a respekt k opačnému pohlaví.	vztahy
Činnosti ovlivňující zdraví			
Význam pohybu pro zdraví	Žák/Žákyně projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení své zdatnosti.	Žák/Žákyně chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu.	
Příprava organismu	Žák/Žákyně uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí.	Žák/Žákyně uplatňuje bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné pohybové činnosti.	
Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti.	Žák/Žákyně zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností.	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Pohybové hry **Základy gymnastiky**	Žák/Žákyně dodržuje pravidla her a soutěží, pozná přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti. Vytváří varianty osvojených pohybových her. Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka.	Žák/Žákyně dodržuje pravidla her. Zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností. Zlepšuje svou tělesnou kondici a pohybový projev.	
Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti	Žák/Žákyně cvičí podle jednoduchého popisu cvičení.	Žák/Žákyně zlepšuje svou tělesnou kondici a pohybový projev.	OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace
Základy atletiky	Žák/Žákyně změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	Žák/Žákyně zlepšuje svou tělesnou kondici a pohybový projev.	
Základy sportovních her	Žák/Žákyně dodržuje pravidla her a soutěží, pozná přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje.	Žák/Žákyně dodržuje pravidla her.	OSV – SR – mezilidské vztahy
Činnosti podporující pohybové učení			
Komunikace v TV	Žák/Žákyně užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů.	Žák/Žákyně užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka.	OSV – SR – komunikace, kooperace a kompetence
Organizace při TV	Žák/Žákyně se dohodne na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	Žák/Žákyně naplňuje ve školních podmínkách myšlenky čestného soupeření a respekt k opačnému pohlaví.	OSV – MR – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Plavání			

Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob	Žák/Žákyně se adaptuje na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti. Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	Žák/Žákyně adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání	

5. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Činnosti ovlivňující zdraví			
Význam pohybu pro zdraví	Žák/Žákyně se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	Žák/Žákyně chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu.	
Příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení	Žák/Žákyně se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti.	Žák/Žákyně zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy.	OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace
Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her.	Žák/Žákyně zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností.	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Základy gymnastiky	Žák/Žákyně jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti.	Žák/Žákyně dodržuje pravidla her. Zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností. Zlepšuje svou tělesnou kondici a pohybový projev.	
Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti	Žák/Žákyně užívá při pohybových činnostech základní osvojené názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvi-	Žák/Žákyně zlepšuje svou tělesnou kondici a pohybový projev.	OSV – OR – seberegulace a sebeorganizace

	ční.		
Základy atletiky	Žák/Žákyně změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.		
Základy sportovních her	Žák/Žákyně jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.		OSV – MR – řešení problému a rozhodovací dovedností
Činnosti podporující pohybové učení			
Komunikace v TV	Žák/Žákyně užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.		OSV – SR - komunikace
Organizace při TV	Žák/Žákyně zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy.		OSV – SR – mezilidské vztahy
Činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení (ZTV)			
Zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro Zdr TV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)	Žák/Žákyně uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy.		
Speciální cvičení (ZTV)			
Základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení	Žák/Žákyně zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.		
Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti (ZTV)			
Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	Žák/Žákyně upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.		
Plavání			

Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob	Žák/Žákyně se adaptuje na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti. Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	Žák/Žákyně adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání	

6. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Činnosti ovlivňující zdraví			
Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	Žák/Žákyně aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Žák/Žákyně usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí.	OSV – OR – rozvoj schopností a poznávání
Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením	Žák/Žákyně usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	Žák/Žákyně se cíleně připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy.	
Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Žák/Žákyně se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.	Žák/Žákyně chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti.	
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	Žák/Žákyně odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. Žák/Žákyně uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Žák/Žákyně uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. Vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity. Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu.	

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků.	
Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí	Žák/Žákyně posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.		
Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance	Žák/Žákyně posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.		
Úpoly – základy sebeobrany	Žák/Žákyně posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.		
Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh, základy překážkového běhu, skok do výšky, hod míčkem nebo granátem	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků.	
Sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.		
Další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků.	
Činnosti podporující pohybové učení			

Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	Žák/Žákyně užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Žák/Žákyně užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka.	MKV – lidské vztahy
Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování	Žák/Žákyně zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.		
Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta	Žák/Žákyně naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	Žák/Žákyně naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	
Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	Žák/Žákyně se dohodne na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	Žák/Žákyně se dohodne na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	
Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	Žák/Žákyně rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. Žák/Žákyně sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Žák/Žákyně rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka. Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	
Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	Žák/Žákyně zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Žák/Žákyně sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je.	
Činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení (ZTV)			
Základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního	Žák/Žákyně uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení.	Žák/Žákyně zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální.	

oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)			
Speciální cvičení (ZTV)			
Oslabení podpůrně pohybového systému (A) **Oslabení vnitřních orgánů (B)** **Oslabení smyslových a nervových funkcí (C)**	Žák/Žákyně zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení.	Žák/Žákyně uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení.	
Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti (ZTV)			
Plavání			
Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob	Žák/Žákyně se adaptuje na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti. Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti.	Žák/Žákyně adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání	
Pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	Žák/Žákyně aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.		

7. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Činnosti ovlivňující zdraví			
Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	Žák/Žákyně aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Žák/Žákyně usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí.	OSV – OR – rozvoj schopností a poznávání
Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční	Žák/Žákyně usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový	Žák/Žákyně se cíleně připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní	

programy, manipulace se zatížením	program.	kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy.	
Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Žák/Žákyně se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.	Žák/Žákyně chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti.	
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	Žák/Žákyně odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. Žák/Žákyně uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Žák/Žákyně uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. Vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity. Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu.	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků.	
Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí	Žák/Žákyně posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.		
Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance	Žák/Žákyně posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.		
Úpoly – základy sebeobrany	Žák/Žákyně posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.		
Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh, základy překážkového běhu, skok do výšky, hod	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové	

míčkem nebo granátem	dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků.	
Sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.		
Další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků.	
Lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy)	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Žák/Žákyně posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.		
Činnosti podporující pohybové učení			
Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	Žák/Žákyně užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Žák/Žákyně užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka.	MKV – lidské vztahy
Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování	Žák/Žákyně zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.		
Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympij-	Žák/Žákyně naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné	Žák/Žákyně naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné	

ská charta	soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	
Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	Žák/Žákyně se dohodne na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	Žák/Žákyně se dohodne na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	
Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	Žák/Žákyně rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. Žák/Žákyně sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Žák/Žákyně rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka. Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	
Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	Žák/Žákyně zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Žák/Žákyně sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je.	
Činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení (ZTV)			
Základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)	Žák/Žákyně uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení.	Žák/Žákyně zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální.	
Speciální cvičení (ZTV)			
Oslabení podpůrně pohybového systému (A) **Oslabení vnitřních orgánů (B)** **Oslabení smyslových a nervových funkcí (C)**	Žák/Žákyně zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení.	Žák/Žákyně uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení.	
Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti (ZTV)			
Pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	Žák/Žákyně aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.		

8. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Činnosti ovlivňující zdraví			
Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	Žák/Žákyně aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Žák/Žákyně usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí.	OSV – OR – rozvoj schopností a poznávání
Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením	Žák/Žákyně usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	Žák/Žákyně se cíleně připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy.	
Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Žák/Žákyně se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.	Žák/Žákyně chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti.	
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	Žák/Žákyně odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší. Žák/Žákyně uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Žák/Žákyně uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. Vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity. Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu.	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Žák/Žákyně posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Žák/Žákyně posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků.	

Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí	Žák/Žákyně posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.		
Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance	Žák/Žákyně posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.		
Úpoly – základy sebeobrany	Žák/Žákyně posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.		
Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh, základy překážkového běhu, skok do výšky, hod míčkem nebo granátem	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků.	
Sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.		
Další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků.	
Lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy)	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Žák/Žákyně posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.		
Činnosti podporující pohybové učení			

Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	Žák/Žákyně užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Žák/Žákyně užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka.	MKV – lidské vztahy
Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování	Žák/Žákyně zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.		
Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta	Žák/Žákyně naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	Žák/Žákyně naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	
Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	Žák/Žákyně se dohodne na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Žák/Žákyně zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	Žák/Žákyně se dohodne na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	
Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	Žák/Žákyně rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	Žák/Žákyně rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka. Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	
Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	Žák/Žákyně zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Žák/Žákyně sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je.	
Činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení (ZTV)			
Základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a čin-	Žák/Žákyně uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení.	Žák/Žákyně zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální cvičení.	

nosti (kontraindikace zdravotních oslabení)			
Speciální cvičení (ZTV)			
Oslabení podpůrně pohybového systému (A) **Oslabení vnitřních orgánů (B)** **Oslabení smyslových a nervových funkcí (C)**	Žák/Žákyně zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení.	Žák/Žákyně uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení.	
Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti (ZTV)			
Pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	Žák/Žákyně aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.		

9. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Činnosti ovlivňující zdraví			
Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	Žák/Žákyně aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Žák/Žákyně usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí.	OSV – OR – rozvoj schopností a poznávání
Zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením	Žák/Žákyně usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program.	Žák/Žákyně se cíleně připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy.	
Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Žák/Žákyně se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.	Žák/Žákyně chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti.	
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvi-	Žák/Žákyně odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší.	Žák/Žákyně uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a	

zované ošetření poranění a odsun raněného	Žák/Žákyně uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	sportem. Vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity. Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu.	
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Žák/Žákyně posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků.	
Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí	Žák/Žákyně posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.		
Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance	Žák/Žákyně posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.		
Úpoly – základy sebeobrany	Žák/Žákyně posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.		
Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh, základy překážkového běhu, skok do výšky, hod míčkem nebo granátem	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků.	
Sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.		

Další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech. Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků.	
Turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	Žák/Žákyně zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.		
Činnosti podporující pohybové učení			
Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	Žák/Žákyně užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Žák/Žákyně užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka.	MKV – lidské vztahy
Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování	Žák/Žákyně zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.		
Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta	Žák/Žákyně naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	Žák/Žákyně naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	
Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	Žák/Žákyně se dohodne na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji. Žák/Žákyně zorganizuje samostatně i v	Žák/Žákyně se dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	

	týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.		
Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	Žák/Žákyně rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. Žák/Žákyně sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	Žák/Žákyně rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka. Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	
Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	Žák/Žákyně zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Žák/Žákyně sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je.	
Činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení (ZTV)			
Základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)	Žák/Žákyně uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení.	Žák/Žákyně zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální cvičení.	
Speciální cvičení (ZTV)			
Oslabení podpůrně pohybového systému (A) **Oslabení vnitřních orgánů (B)** **Oslabení smyslových a nervových funkcí (C)**	Žák/Žákyně zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení.	Žák/Žákyně uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení.	
Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti (ZTV)			
Pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	Žák/Žákyně se aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
VZDĚLÁVACÍ OBOR PRACOVNÍ VÝCHOVA (PV)

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT PRACOVNÍ VÝCHOVA (PV)

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět pracovní činnosti je zaměřen na praktické pracovní dovednosti a návyky. Je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Doplňuje základní vzdělání o složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě, přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Do vzdělávacího obsahu předmětu pracovní činnosti na 1. stupni je zařazeno čtyři tematických okruhů. V 1.-5. ročníku to jsou **práce s drobným materiálem**, **konstrukční činnosti**, **pěstitelské práce**, **příprava pokrmů**. Do vzdělávacího obsahu předmětu pracovní činnosti na 2. stupni je zařazeno pět tematických okruhů. V 6. a 7. ročníku to jsou okruhy **práce s technickými materiály** a **pěstitelské práce a chovatelství**, v 8. a 9. ročníku **provoz a údržba domácnosti, svět práce** a **využití digitálních technologií**. Výuka probíhá ve třídách, odborné učebně – dílně, někdy také v učebně informatiky či na školním pozemku. Žáci jsou v jednotlivých ročnících rozděleni na výuku do skupin na chlapce a dívky.

Přístupy k obsahu a organizaci výuky – strategie

Ve vyučování budeme využívat následující metody práce:

- výklad, samostatnou a skupinovou práci žáků,
- drobné žákovské projekty,
- práci na počítači (zejména vyhledávání informací na internetu).

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problému – Zadáváme dostatečné množství příkladů z reálného života, které žáci samostatně nebo ve skupině řeší. Umožňujeme žákům uplatnit vlastní postup při řešení problémů. Vedeme žáky k vyhledávání informací a tím k otevření prostoru k zodpovědnému rozhodování o vlastní profesní orientaci. Vedeme žáky k možné nezávislosti na pomoci od druhých při drobných domácích pracích.

Kompetence k učení – Vedeme žáky k plánování činností při práci. Vedeme žáky k osvojení si základních termínů a postupů, které nadále využívají při plnění zadaných úkolů i v reálném životě. Vedeme žáky k získávání informací, které efektivně využívají při učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě.

Kompetence sociální a personální – Vedeme žáky k respektování a oceňování práce druhých. Stanovujeme pravidla pro skupiny, samostatnou práci žáků, dbáme na jejich dodržování. Volbou vhodných příkladů vedeme žáky k ohleduplnému a uctivému jednání s lidmi při práci v týmu.

Kompetence komunikativní – Vedeme žáky k účinné a nutné komunikaci při práci ve skupině. Vedeme žáky k porozumění různých plánů a návodů. Předkládáme žákům dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci. Nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů. Umožňujeme žákům vyzkoušet si práci v různých rolích v rámci skupiny a hodnotit činnost jednotlivce v této skupině.

Kompetence občanské – Umožňujeme žákům tvořivý přístup k plnění zadaných témat. Vedeme žáky k uvědomění si vlivu různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu.

Kompetence pracovní – Vedeme žáky k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech užívaných nástrojů. Vedeme žáky k minimalizování možných rizik a dodržování zásad bezpečnosti při práci. Vedeme žáky ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě a zodpovědnému hodnocení výsledků svých pracovních činností. Seznamujeme žáky se základními aktivitami potřebnými pro uskutečnění podnikatelského záměru.

Kompetence digitální – Učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít. Umožňujeme žákům vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce. Zdůrazňujeme význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme žáky s novými technologiemi, vedeme k tomu, aby kriticky hodnotili jejich přínosy a reflektovali rizika jejich využívání, předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky.

1. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
	Práce s drobným materiálem		
Práce s papírem, kartonem, modelovací hmotou, textiliemi, přírodninami.	Žák/Žákyně vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních Materiálů.	Žák/Žákyně zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Žák/Žákyně pracuje podle slovního návodu a předlohy.	OSV – OR - kreativita
Techniky lepení, stříhání, ohýbání, spojování, tvarování.	Žák/Žákyně pracuje podle slovního návodu a předlohy.	Žák/Žákyně pracuje podle slovního návodu a předlohy.	OSV – SR - komunikace
	Konstrukční činnosti		
Konstrukční činnosti se stavebnicemi	Žák/Žákyně zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	Žák/Žákyně zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	OSV – SR - kooperace a kompetence
	Pěstitelské práce		
Pěstování rostlin	Žák/Žákyně provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování.	Žák/Žákyně provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Páče o pokojové rostliny	Žák/Žákyně pečuje o nenáročné rostliny.	Žák/Žákyně pečuje o nenáročné rostliny.	
	Příprava pokrmů		
Pravidla správného stolování	Žák/Žákyně připraví tabuli pro jednoduché stolování. Žák/Žákyně chová se vhodně při stolování.	Žák/Žákyně upraví stůl pro jednoduché stolování. Žák/Žákyně chová se vhodně při stolování.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání DG – digitální technologie

2. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Práce s drobným materiálem			
Práce s papírem, kartonem, modelovací hmotou, textiliemi, přírodninami.	Žák/Žákyně vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních Materiálů.	Žák/Žákyně zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Žák/Žákyně pracuje podle slovního návodu a předlohy.	OSV – OR - kreativita
Techniky lepení, stříhání, ohýbání, spojování, tvarování.	Žák/Žákyně pracuje podle slovního návodu a předlohy.	Žák/Žákyně pracuje podle slovního návodu a předlohy.	OSV – SR - komunikace
Konstrukční činnosti			
Konstrukční činnosti se stavebnicemi	Žák/Žákyně zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	Žák/Žákyně zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	OSV – SR - kooperace a kompetence
Pěstitelské práce			
Pěstování rostlin	Žák/Žákyně provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování.	Žák/Žákyně provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Péče o pokojové rostliny	Žák/Žákyně pečuje o nenáročné rostliny.	Žák/Žákyně pečuje o nenáročné rostliny.	
Příprava pokrmů			
Pravidla správného stolování	Žák/Žákyně připraví tabuli pro jednoduché stolování. Žák/Žákyně chová se vhodně při stolování.	Žák/Žákyně upraví stůl pro jednoduché stolování. Žák/Žákyně chová se vhodně při stolování.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání DG – digitální technologie

3. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Práce s drobným materiálem			

Vlastnosti materiálu-přírodniny, modelovací hmota, karton, papír, textil **Pracovní pomůcky a nástroje-funkce, využití**	Žák/Žákyně vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	Žák/Žákyně **z**vládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami, vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	
Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	Žák/Žákyně pracuje podle slovního návodu a předlohy.	Žák/Žákyně pracuje podle slovního návodu a předlohy.	MVK-kritické čtení k mediálnímu sdělení
Konstrukční činnosti			
Stavebnice - sestavování modelu **Práce s předlohou, návodem**	Žák/Žákyně zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	Žák/Žákyně zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	
Pěstitelské práce			
Půda, výživa rostlin, osivo **Základní podmínky pro pěstování rostlin**	Žák/Žákyně provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí. Žák/Žákyně pečuje o nenáročné rostliny.	Žák/Žákyně provádí pozorování přírody. Žák/Žákyně pečuje o nenáročné rostliny.	
Příprava pokrmů			
Jednoduchá úprava stolu	Žák/Žákyně připraví tabuli pro jednoduché stolováni.	Žák/Žákyně upraví stůl pro jednoduché stolování.	
Pravidla správného stolování	Žák/Žákyně se chová vhodně při stolování.	Žák/Žákyně se **c**hová vhodně při stolování.	

4. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Práce s drobným materiálem			
Jednoduché pracovní operace, pracovními operacemi a postupy	Žák/Žákyně vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	Žák/Žákyně vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu.	OSV rozvoj schopností a dovedností
Lidové zvyky, tradice, řemesla	Žák/Žákyně využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	Žák/Žákyně využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii.	
Pěstitelské práce			

Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin	Žák/Žákyně provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. Žák/Žákyně ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	Žák/Žákyně dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin. Žák/Žákyně ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování.	EV- základní podmínky života
	Příprava pokrmů		
Jednoduchá úprava stolu **Příprava jednoduchých pokrmů**	Žák/Žákyně orientuje se v základním vybavení kuchyně. Žák/Žákyně připraví samostatně jednoduchý pokrm.	Žák/Žákyně orientuje se v základním vybavení kuchyně. Žák/Žákyně připraví samostatně jednoduchý pokrm.	MKV- multikulturita
	Konstrukční činnosti		
Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů **Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem**	Žák/Žákyně provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. Žák/Žákyně pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu. Žák/Žákyně dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Žák/Žákyně provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. Žák/Žákyně pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu. Žák/Žákyně udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky.	OSV- kreativita

5. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Práce s drobným materiálem			
Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil aj.) **Pracovní pomůcky a nástroje-funkce a využití** **Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce** **Lidové zvyky, tradice, řemesla**	Žák/Žákyně vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. Žák/Žákyně využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	Žák/Žákyně vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu. Žák/Žákyně využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii. Žák/Žákyně volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému	

	Žák/Žákyně volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. Žák/Žákyně udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu. Žák/Žákyně využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic.	materiálu. Žák/Žákyně udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění. Žák/Žákyně využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii.	
Konstrukční činnosti			
Práce s předlohou, návodem, jednoduchým náčrtem	Žák/Žákyně pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu. Žák/Žákyně pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu. Žák/Žákyně dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.	Žák/Žákyně provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž Žák/Žákyně pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu. Žák/Žákyně udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při.	
Pěstitelské činnosti			
Pěstování pokojových rostlin	Žák/Žákyně provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. Žák/Žákyně ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	Žák/Žákyně dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin. Žák/Žákyně ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování.	EV – vztah člověka k prostředí
Příprava pokrmů			
Základní vybavení kuchyně- výběr, nákup a skladování potravin **Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování** **technika v kuchyni – historie a význam**	Žák/Žákyně orientuje se v základním vybavení kuchyně. Žák/Žákyně připraví samostatně jednoduchý pokrm. Žák/Žákyně dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. Žák/Žákyně udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a	Žák/Žákyně uvede základní vybavení kuchyně. Žák/Žákyně připraví samostatně jednoduchý pokrm. Žák/Žákyně dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování. Žák/Žákyně udržuje pořádek a čistotu pra-	

	bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.	covních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - uplatňuje zásady správné výživy.	

6. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Práce s technickými materiály			
Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)	Žák/Žákyně provádí jednoduché práce technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.	Žák/Žákyně získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň.	OSV – OR - Rozvoj schopností poznávání
Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování **Jednoduché pracovní operace a postupy**	Žák/Žákyně řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.	Žák/Žákyně řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí.	
Organizace práce, důležité technologické postupy	Žák/Žákyně organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	Žák/Žákyně organizuje svoji pracovní činnost.	OSV – OR - Seberegulace a sebeorganizace
Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	Žák/Žákyně užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.	Žák/Žákyně pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech.	
Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	Žák/Žákyně dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu.	Žák/Žákyně dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti, zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu, správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky, dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku.	OSV – OR - Seberegulace a sebeorganizace

Pěstitelské práce, chovatelství			
Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy.	Žák/Žákyně volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.	Žák/Žákyně volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.	OSV – OR - Rozvoj schopností poznávání
Zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny	Žák/Žákyně volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.	Žák/Žákyně volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin.	
Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin	Žák/Žákyně pěstuje a využívá květiny pro výzdobu.	Žák/Žákyně pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě.	
Léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie	Žák/Žákyně používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.	Žák/Žákyně používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. Žák/Žákyně dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami.	
Ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování	Žák/Žákyně zná pracovní pomůcky a má představu o jejich údržbě.		
Chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty	Žák/Žákyně prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty. Žák/Žákyně dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty.	Žák/Žákyně prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty. Žák/Žákyně dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami.	OSV – OR - Seberegulace a sebeorganizace

7. ročník

Učivo	Očekávané výstupy	Minimální doporučená úroveň	Průřezová témata
Provoz a údržba domácnosti			
Finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti	Žák/Žákyně provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví.	Žák/Žákyně provádí jednoduché operace platebního styku.	OSV – OR - Rozvoj schopností poznávání
Elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	Žák/Žákyně ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů. Žák/Žákyně správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu. Žák/Žákyně dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem.	Žák/Žákyně ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů. Žák/Žákyně správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti. Žák/Žákyně dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií.	OSV – OR - Rozvoj schopností poznávání
Příprava pokrmů			
Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu	Žák/Žákyně používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. Žák/Žákyně dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	Žák/Žákyně používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. Žák/Žákyně dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni.	OSV – OR - Rozvoj schopností poznávání
Potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku	Žák/Žákyně připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.	Žák/Žákyně připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy.	
Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy,	Žák/Žákyně připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy.	Žák/Žákyně připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zása-	OSV –SR - Kooperace a kompetence

základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů		dami zdravé výživy.	
Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	Žák/Žákyně dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti.	Žák/Žákyně dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu.	OSV – Seberegulace a sebeorganizace

9. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Svět práce			
Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	Žák/Žákyně orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.	Žák/Žákyně orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách.	OSV – OR - Seberegulace a sebeorganizace
Volba profesní orientace – základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	Žák/Žákyně posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy.	Žák/Žákyně posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života.	OSV – OR - Rozvoj schopností poznávání
Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	Žák/Žákyně využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání.	Žák/Žákyně využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání.	OSV – SR - Komunikace
Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	Žák/Žákyně prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	Žák/Žákyně prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání, byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů, byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání	OSV – OR - Rozvoj schopností poznávání OSV – SR - Komunikace

Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	Žák/Žákyně posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy.	Žák/Žákyně posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života.	OSV – OR - Rozvoj schopností poznávání

VOLITELNÉ VZDĚLÁVACÍ OBORY

Doplňující vzdělávací obory nejsou povinnou součástí základního vzdělávání, jeho vzdělávací obsah pouze doplňují a rozšiřují. Doplňující vzdělávací obory je možné využít pro všechny nebo jen pro některé žáky jako povinný nebo volitelný vzdělávací obsah.

VOLITELNÝ PŘEDMĚT KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE (KAJ)

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět anglická konverzace je utvářen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat. Důraz je kladen na prohloubení komunikačních schopností žáků, čemuž je podřízena i gramatika. Cílem předmětu je posílit jistotu žáků při domluvě s cizincem v běžných každodenních situacích a schopnost mluvit o jednoduchých tématech. Anglická konverzace je nabízena jako povinně volitelný předmět v šestém až devátém ročníku v časové dotaci jedna hodina týdně. Při výuce mohou být spojeni žáci různých tříd z různých ročníků. Výuka probíhá většinou ve skupinách v kmenové učebně nebo odborné jazykové učebně.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení – Učitel vede žáky k pochopení důležitosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život, k propojování témat s výukou anglického jazyka.

Kompetence k řešení problémů – Vedeme žáky k řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí za použití modelových situací např. tzv. „role-plays“, mluvení bez obav s anglicky hovořícím člověkem, vyjádření myšlenky s pomocí osvojené slovní zásoby.

Kompetence komunikativní – Vedeme žáky k porozumění jednoduchému sdělení v anglickém jazyce, zformulování jednoduché myšlenky anglicky, porozumění promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce, využívání dovedností osvojených v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální – Vedeme žáky k vyžádání si informace a poskytnutí pomoci nebo rady v jednoduchých situacích, dodržování v anglicky mluvícím prostředí zásad slušného chování, spolupráci v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské – Vedeme žáky k získávání představ o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je s našimi, k vyjádření vlastního názoru, respektu k názoru ostatních a aktivně je zapojujeme do akcí, např. konverzačních soutěží.

Kompetence pracovní – Vede žáky k samostatné práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem, využívání anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Kompetence digitální – Vede žáky k samostatné práci s anglickými weby a online aplikacemi. Při výuce jsou využívány autentické audiovizuální materiály (poslechy, videa), online vyhledávače a slovníky.

2. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**

Mluvení			
Slovní zásoba Abeceda, školní pomůcky a činnosti, jídlo, barvy, obličej, dům, Vánoce a Velikonoce.	Žák/Žákyně se zapojí do jednoduchých rozhovorů.	Žák/Žákyně pozdraví a poděkuje.	**OSV – Komunikace**
Poslech s porozuměním			
Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Žák/Žákyně rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	Žák/Žákyně rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	

3 ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Mluvení			
Slovní zásoba - domov, rodina, škola, jídlo, oblékání, nákupy, reálie	Žák/Žákyně se zapojí do jednoduchých rozhovorů.	Žák/Žákyně pozdraví a poděkuje.	**OSV – Komunikace**
Poslech s porozuměním			
Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Žák/Žákyně rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	Žák/Žákyně rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	

4. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Mluvení			
Slovní zásoba Abeceda, rodina, potraviny, číslovky do sta, zvířata v ZOO, běžné vlastnosti zvířat, důležitá místa ve městě, volnočasové aktivity, dny v týdnu, běžná povolání, počasí	Žák/Žákyně se zapojí do jednoduchých rozhovorů.	Žák/Žákyně pozdraví a poděkuje.	**OSV – Komunikace**

Poslech s porozuměním			
Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Žák/Žákyně rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	Žák/Žákyně rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	

5. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Mluvení			
Slovní zásoba **Tematické okruhy:** pozdravy, představení, abeceda, rodina, číslovky do sta, pokyny a instrukce, domácí zvířata, barvy a vlastnosti věcí, školní předměty, vyjádření času, denní režim, volnočasové aktivity, místa a budovy ve městě, místnosti v domě, nábytek, popis osob – vzhled, vlastnosti, oblečení	Žák/Žákyně odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	Žák/Žákyně vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu).	**OSV – Komunikace**
Poslech s porozuměním			
Zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Žák/Žákyně rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	Žák/Žákyně rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu).	

6. ročník			
Učivo	**ŠVP výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Důraz je kladen na komunikační a vyjadřovací schopnosti a dovednosti na uvedená témata: - Rodina, můj kamarád	Žák/Žákyně osvojené znalosti aktivně aplikuje v praxi. Interpretuje v daném přiměřeném rozsahu mluvený či čtený text. Vyjádří vlastní postoje a názory. Po-		OSV – rozvoj schopností a poznávání VMEGS – objevujeme Evropu a svět

- Každodenní rutina a domácí práce - Jídlo a stravování - Prázdniny a cestování - Počasí - Moje město a země - Zvířata a domácí mazlíčci - Filmy a televize - Reálie anglicky mluvících zemí Rozvíjení výslovnosti a odpovídající slovní zásoby.	soudí stěžejní informace, zaznamenává je, třídí a dále s nimi pracuje, definuje své vlastní postřehy a dodatky. Nalezne rozdíl mezi redukovanou a neredukovanou výslovností. Znalosti aplikuje v praxi při plnění úkolů, přípravě vlastních rozhovorů, diskusí. Při sledování anglicky mluvených filmů, televize, poslouchání rozhlasu, práci s počítačem, internetem aplikuje nabyté vědomosti		MKV – multikulturalita EV – Lidské aktivity a problémy ŽP MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

7. ročník			
Učivo	**ŠVP výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Důraz je kladen na komunikační a vyjadřovací schopnosti a dovednosti na uvedená témata: - Každodenní život - Můj pokoj, náš dům - Ve městě - Směry, orientace ve městě - Cestování, dopravní prostředky - Zdravý životní styl - Přírodní katastrofy - Reálie anglicky mluvících zemí Rozvíjení výslovnosti a odpovídající slovní zásoby.	Žák/Žákyně osvojené znalosti aktivně aplikuje v praxi. Interpretuje v daném přiměřeném rozsahu mluvený či čtený text. Vyjádří vlastní postoje a názory. Posoudí stěžejní informace, zaznamenává je, třídí a dále s nimi pracuje, definuje své vlastní postřehy a dodatky. Nalezne rozdíl mezi redukovanou a neredukovanou výslovností. Znalosti aplikuje v praxi při plnění úkolů, přípravě vlastních rozhovorů, diskusí. Při sledování anglicky mluvených filmů, televize, poslouchání rozhlasu, práci s počítačem, internetem aplikuje nabyté vědomosti		OSV – rozvoj schopností a poznávání VMEGS – objevujeme Evropu a svět MKV – multikulturalita EV – Lidské aktivity a problémy ŽP MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

8. ročník			
Učivo	**ŠVP výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Důraz je kladen na komunikační a vyjadřovací schopnosti a dovednosti na uvedená témata: - Moje zážitky, zkušenosti	Žák/Žákyně osvojené znalosti aktivně aplikuje v praxi. Interpretuje v daném přiměřeném rozsahu mluvený či čtený text. Vyjádří vlastní postoje a názory. Posoudí stě-		OSV – rozvoj schopností a poznávání VMEGS – objevujeme Evropu a svět

- Móda, oblečení - Nakupování - Zdraví, u lékaře - Filmy, televize - Životní prostředí - Historie, známí hrdinové - Reálie anglicky mluvících zemí Rozvíjení výslovnosti a odpovídající slovní zásoby.	žejní informace, zaznamenává je, třídí a dále s nimi pracuje, definuje své vlastní postřehy a dodatky. Nalezne rozdíl mezi redukovanou a neredukovanou výslovností. Znalosti aplikuje v praxi při plnění úkolů, přípravě vlastních rozhovorů, diskusí. Při sledování anglicky mluvených filmů, televize, poslouchání rozhlasu, práci s počítačem, internetem aplikuje nabyté vědomosti		MKV – multikulturalita EV – Lidské aktivity a problémy ŽP MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

9. ročník			
Učivo	**ŠVP výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Důraz je kladen na komunikační a vyjadřovací schopnosti a dovednosti na uvedená témata: - Volný čas, sporty - Práce, zaměstnání - Vzdělávání - Cestování a prázdniny - Hotely a ubytování - Média a internet - Popis osoby, kamaráda - Rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou - Reálie anglicky mluvících zemí Rozvíjení výslovnosti a odpovídající slovní zásoby.	Žák/Žákyně osvojené znalosti aktivně aplikuje v praxi. Interpretuje v daném přiměřeném rozsahu mluvený či čtený text. Vyjádří vlastní postoje a názory. Posoudí stěžejní informace, zaznamenává je, třídí a dále s nimi pracuje, definuje své vlastní postřehy a dodatky. Nalezne rozdíl mezi redukovanou a neredukovanou výslovností. Znalosti aplikuje v praxi při plnění úkolů, přípravě vlastních rozhovorů, diskusí. Při sledování anglicky mluvených filmů, televize, poslouchání rozhlasu, práci s počítačem, internetem aplikuje nabyté vědomosti		OSV – rozvoj schopností a poznávání VMEGS – objevujeme Evropu a svět MKV – multikulturalita EV – Lidské aktivity a problémy ŽP MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

VOLITELNÝ PŘEDMĚT MATEMATIKA HROU (MAH)

Charakteristika předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Matematika hrou (MaH) navazuje na obsah vyučovacího předmětu Matematika (M) vzdělávacího oboru „Matematika a její aplikace“ pro

1. a 2. stupeň a rozvíjí další znalosti a dovednosti žáků. Žáci řeší logické úlohy, které mohou podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní. Součástí předmětu jsou i úlohy a problémy, jejichž řešení není vždy závislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale je nutné logické myšlení. Žáci využívají prostředky výpočetní techniky, což usnadňuje zvládnutí učiva i žákům s nedostatky v numerickém počítání.

Volitelný předmět Matematika hrou je vyučován jako samostatný předmět s časovou dotací 1 hodina týdně v 5. – 9. ročníku. Výuka probíhá v kmenových učebnách,
v počítačových učebnách v rámci využití výukových programů.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení následujících klíčových kompetencí.

Kompetence k učení – na začátku vyučovací jednotky společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme dosažení cíle, vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce.

Kompetence k řešení problémů – umožňujeme žákům vlastní volbu pořadí vypracování úkolů, vytváříme praktické problémové úkoly – řešení praktických problémů.

Kompetence komunikativní – vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu digitálních výstupů, podporujeme u žáků čtení slovních úloh s porozuměním.

Kompetence sociální a personální – orientujeme se na spolupráci ve třídě, vzájemnou pomoc při učení, důsledně vyžadujeme dodržování společných pravidel chování.

Kompetence občanské – zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života.

Kompetence pracovní – umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.

Kompetence digitální - vede žáky k získávání, vyhledávaní, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informaci a digitálního obsahu. Učíme je volit postupy, způsoby

a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu, využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

5. ročník		
Učivo	**ŠVP výstupy**	**Průřezová témata**
Přirozená čísla **Zlomky, desetinná čísla**	Žák/Žákyně řeší všechny početní operace s přirozenými čísly, aplikuje je ve slovních úlohách. Žák/Žákyně sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem a desetinná čísla. Využívá písemné i pamětné počítání. Buduje řešitelské strategie u deskových her.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Rovinné obrazce	Žák/Žákyně řeší jednoduché výpočtové i konstrukční úlohy. Pracuje s pojmy obsah, obvod. Tangramy. Pracuje se souřadnicemi 2D (využívá čtverečkovaného papíru).	OSV - Kreativita
Tělesa	Žák/Žákyně získává zkušenosti s měřením v geometrii. Pracuje s pojmy objem, povrch. Využívá stavebnice.	OSV - Kreativita
Práce s daty	Žák/Žákyně sesbíraná data zpracuje do tabulky. Žák/Žákyně modeluje, porovnává a převádí jednotky.	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

6. ročník		
Učivo	**ŠVP výstupy**	**Průřezová témata**
Desetinná čísla, obvod, obsah	Žák/Žákyně řeší a vytváří slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly, a to včetně úloh na výpočet obvodů a obsahů čtverce a obdélníka.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Úhel	Žák/Žákyně měří, rýsuje, porovnává a přenáší úhly.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Tělesa, objem a povrch	Žák/Žákyně řeší úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádru, krychle. Žák/Žákyně modeluje tělesa v 3D, buduje si prostorovou představivost.	OSV - Kreativita
Nejmenší společný násobek, největší společný dělitel	Žák/Žákyně řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy vedoucí k určení nejmenšího společného násobku nebo největšího společného dělitele 2 až 3 přirozených čísel.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Trojúhelník - výšky, těžnice, těžiště, kružnice opsaná a vepsaná	Žák/Žákyně sestrojí výšky a těžnice příčky trojúhelníku. Žák/Žákyně sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Osová a středová souměrnost	Žák/Žákyně sestrojí obraz útvaru v osové a středové souměrnosti. Projektové vyučování.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Matematické a logické hádanky, rébusy	Žák/Žákyně řeší matematické hádanky a rébusy.	OSV – Řešení problémů a

		rozhodovací dovednosti

7. ročník		
Učivo	**ŠVP výstupy**	**Průřezová témata**
Zlomky	Žák/Žákyně řeší početní operace se zlomky a aplikační úlohy.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Celá a racionální čísla	Žák/Žákyně řeší početní operace s celými a racionálními čísly. Řeší a vytváří aplikační úlohy.	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Poměr	Žák/Žákyně řeší a vytváří slovní úlohy z praxe využitím poměru (rozdělení a změna v daném poměru, měřítko plánu a mapy).	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět
Přímá a nepřímá úměrnost	Žák/Žákyně řeší a vytváří slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti a pomocí trojčlenky.	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Procenta	Žák/Žákyně řeší a vytváří slovní úlohy na výpočet počtu procent, procentové části, celku. Projektové vyučování.	MV – Kritické čtení a sní-mání mediálních sdělení
Shodnost trojúhelníků	Žák/Žákyně sestrojí trojúhelník zadaný podle vět sss, sus, usu.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Rovnoběžník, lichoběžník (obvod, obsah)	Žák/Žákyně řeší konstrukční a slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Hranoly	Žák/Žákyně vypočítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou podstavou. Žák/Žákyně využívá geometrické programy a rozšiřuje si prostorovou představivost.	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Práce s daty	Žák/Žákyně sesbíraná data zpracuje do tabulky a grafu.	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

8. ročník		
Učivo	**ŠVP výstupy**	**Průřezová témata**
Druhá mocnina a odmocnina **Mocnina s přirozeným mocnitelem**	Žák/Žákyně určí druhou mocninu a druhou odmocninu pomocí tabulek a kalkulátoru. Žák/Žákyně využívá pravidla pro počítání s mocninami.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Pythagorova věta	Žák/Žákyně řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty v rovině a prostoru.	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Kruh, kružnice, válec	Žák/Žákyně řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahu a obvodu kruhu, délky kružnice, objemu a povrchu válce.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání

Thaletova věta	Žák/Žákyně užívá Thaletovu větu v praxi a prakticky ověří její platnost.	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Výrazy číselné a výrazy s proměnnou	Žák/Žákyně upravuje jednoduché výrazy, matematizuje reálné situace.	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Lineární rovnice	Žák/Žákyně vytváří a řeší slovní úlohy užitím lineární rovnice.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Množina bodů dané vlastnosti	Žák/Žákyně využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh. Žák/Žákyně si rozšiřuje představivost v rovině.	OSV - Kreativita
Statistika	Žák/Žákyně zjišťuje informace, shromažďuje a zpracovává data při projektovém vyučování.	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

9. ročník - Příprava k přijímacím zkouškám na střední školu		
Učivo	**ŠVP výstupy**	**Průřezová témata**
Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli	Žák/Žákyně řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli (podmínky řešitelnosti).	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Soustavy 2 lineárních rovnic se dvěma neznámými	Žák/Žákyně řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými libovolnou metodou v jednoduchých případech, řeší slovní úlohy.	OSV – Seberegulace a sebeorganizace
Funkce	Žák/Žákyně sestrojí graf lineární funkce, kvadratické funkce $y = ax^2$, nepřímé úměrnosti $y = k/x$. Graficky řeší soustavu 2 lineárních rovnic se dvěma neznámými. Užívá funkce při řešení jednoduchých úloh z praxe.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Jehlan, kužel, koule	Žák/Žákyně vypočítá objem a povrch koule, jehlanu a kužele v aplikačních úlohách. Žák/Žákyně si rozšiřuje prostorovou představivost za využití digitálních technologií (GeoGebra).	OSV - Kreativita
Finanční matematika	Žák/Žákyně si rozšiřuje povědomí o finanční matematice. Seznámí se s pojmy z finanční matematiky (spoření, pojištění, cenné papíry, půjčka, hypotéka, debetní a kreditní karta). Projektové vyučování.	OSV – Kooperace a kompetence
Lomené výrazy	Žák/Žákyně řeší početní operace s lomenými výrazy.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání
Goniometrické funkce (sinus, kosinus, tangens)	Žák/Žákyně užívá goniometrické funkce sinus, kosinus a tangens při výpočtech v rovině a prostoru. Řeší aplikační úlohy z praxe.	OSV – Rozvoj schopností a poznávání

VOLITELNÝ PŘEDMĚT PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ (PŘS)

Charakteristika předmětu

Volitelný předmět přírodovědný seminář vychází z průřezového tématu Environmentální výchova a jejich okruhů, umožňuje žákovi poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Předmět přímo souvisí s povinným předmětem přírodopis, zeměpis, fyzika, chemie, výchova ke zdraví. Cílem předmětu je vzbuzení aktivního zájmu o pozorování a poznávání přírody, pochopení přírodních zákonů a vztahů mezi organismy, uvědomění si souvislostí mezi činností člověka a stavem životního prostředí, získání schopnosti orientace v základních ekologických problémech současnosti a získání zájmu o aktivní ochranu přírody.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení – Vedeme žáky k výběru a využívání různých metod pro poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů, porovnávání a zpracovávání jednotlivých poznatků a k jasné formulaci závěrů, vyhledávání a používání potřebných informací v literatuře a na internetu.

Kompetence k řešení problému – Vedeme žáky k chápání vzájemných souvislostí a zákonitostí přírodních faktorů, objevování a formulování problému, hledání různých způsobů řešení, týmovému řešení problému.

Kompetence komunikativní – Vedeme žáky ke kultivovanému vyjadřování v písemném i ústním projevu, formulaci a vyjadřování svých názorů a myšlenek, naslouchání a respektování názorů druhých, umění argumentovat, využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií.

Kompetence sociální a personální – Vedeme žáky k práci ve skupinách na základě společně vytvořených pravidel, přijetí různých rolí v týmu a ke kritickému hodnocení týmové práce, vzájemnému naslouchání a ochotě pomoci, upevňování dobrých mezilidských vztahů.

Kompetence občanské – Vedeme žáky k odpovědnosti za své zdraví, ochraně životního prostředí, důslednému dodržování stanovených pravidel, chápání základních ekologických souvislostí.

Kompetence pracovní – Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, soustavnému pozorování a ke zpracovávání získaných informací, využívání moderních technologií, postupů, pomůcek, dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví.

Kompetence digitální – Vedeme k tomu, aby žáci ovládali běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívali je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovali, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít. Učíme využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

6. – 7. ročník		
Učivo	**ŠVP výstupy**	**Průřezová témata**
Praktické poznávání přírody – pozorování lupou, mikroskopem, zhotovení preparátů – založení herbáře, sbírek – významní biologové a jejich objevy	Žák/Žákyně aplikuje praktické metody poznávání přírody. Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	OSV – OR – rozvoj schopností a poznávání
Ekosystémy – funkce ekosystému, život ekosystému, přirozené a umělé ekosystémy, ekosystém lidské sídlo, ekosystém zahrady a parku **Základní podmínky života** – abiotické (voda, vzduch, půda, sluneční záření), biotické – jedinec, populace, společenstvo.	Žák/Žákyně na příkladu dokáže objasnit vybrané základní pojmy z ekologie. Uvede příklady organismů vybraných ekosystémů a jejich vztahy. Pečuje o ekosystémy školy. Na praktických příkladech či pokusech pozoruje vztah mezi organismy a abiotickými faktory životního prostředí.	EV – ekosystémy
Botanika – semena a plody, druhy a způsob rozšiřování, význam a sběr – lesy a jejich význam, druhy lesů, poškození – poznávání listnatých dřevin – určování rostlin – herbář a práce s klíčem – léčivé byliny a jejich význam	Žák/Žákyně rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů – odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám, prostředí.	EV – základní podmínky života
Ekologie – organismy a prostředí – ochrana přírody a životního prostředí – chráněné krajinné oblasti	Žák/Žákyně vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech. Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

8. – 9. ročník		
Učivo	**ŠVP výstupy**	**Průřezová témata**
Aplikace praktických metod pozorování přírody	Žák/Žákyně aplikuje praktické metody pozorování přírody. Pracuje s lupou, mikroskopem, zhotoví jednoduchý mikroskopický preparát. Odebere přírodní materiál k pokusům. Vypracuje jednoduchý laboratorní protokol. Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody.	OSV – OR – rozvoj schopností a poznávání
Zoologie – savci – přizpůsobeni životu ve vodě ochrana suchozemských savců	Žák/Žákyně rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny savců, určuje vybrané savce – na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí – zhodnotí význam živočichů v přírodě.	EV – ekosystémy
Biologie člověka – lidské tělo a nové poznatky v lékařství. Praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí. Závažná poranění a život ohrožující stavy – životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka	Žák/Žákyně rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby. Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla.	
Geologie – vědní obory neživé přírody – přírodní katastrofy a jejich příčiny. Zemětřesení, sopečná činnost – klimatické	Žák/Žákyně uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi. Rozlišuje důsledky vnitřních	EV – ekosystémy

změny současnosti, faktory ovlivňující jejich vznik; nerosty a horniny	a vnějších geologických dějů. Rozpozná podle charakteristických vlastností nerosty a horniny.	
Péče o životní prostředí – ochrana přírody, nakládání s odpady	Žák/Žákyně vyhledává a dále prezentuje informace o stavu životního prostředí.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
Desatero domácí ekologie	Žák/Žákyně na praktických příkladech poukazuje na důležitost domácí ekologie.	
Globální problémy	Žák/Žákyně vyhledává a dále prezentuje informace o globálních problémech. Chápe biosféru jako globální ekosystém. Uvědomuje si světové problémy ohrožení prostředí.	Ev – Vztah člověka k prostředí
Chráněná území a přírodní zajímavosti ČR a našeho regionu	Žák/Žákyně vyhledává a dále prezentuje informace o přírodě ČR a našeho regionu, o ekosystémech a jejich částech.	

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT POHYBOVÉ HRY (PH)

Charakteristika předmětu

Volitelný předmět pohybové hry je utvářen ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru tělesná výchova vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a realizovaných průřezových témat a přímo souvisí s povinným předmětem Tělesná výchova. Rovněž je spojen mezipředmětovými vztahy s dalšími předměty výchova ke zdraví, etická výchova. Výuka je koncipována jako soubor pohybových a míčových her, nových pohybových činností. Ve výuce vytváříme podmínky pro další rozvoj funkčních a pohybových schopností, které při osvojení vedou k zachování a posílení zdraví, spolu s duševní a sociální pohodou jsou základem zdravého životního stylu. Dále dochází k osvojování dovedností, návyků a poznatků, způsobů chování ovlivňující vlastnosti, které vedou k respektování pravidel, rozvoji zdravé soutěživosti, spolupráci v kolektivu a rozvoji zdraví, tělesné zdatnosti.

Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problému – Vyžadujeme od žáků chování podle zásad bezpečnosti podle podmínek ke cvičení. Řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím, náčiním a nářadím.
Kompetence k učení – Vyžadujeme od žáků používání základního tělocvičného názvosloví, vědomé používání naučených stereotypů. Umožňuje žákům objektivně hodnotit své výkony.
Kompetence sociální a personální – Vede žáky v duchu fair-play, k respektování cizích názorů, opačného pohlaví, dodržování pravidel.
Kompetence komunikativní – Vede žáky ke spolupráci při týmových aktivitách. Učíme používat základní tělocvičné názvosloví. Učíme správně reagovat na povely a pokyny. Umožňuje žákům organizovat pohybové soutěže a činnosti.
Kompetence občanské – Rozvíjíme volní a mravní vlastnosti žáků. Vedeme žáky ke kritickému myšlení, k vlastnímu názoru a hodnocení. Vytváříme v žácích pochopení hodnoty zdraví.
Kompetence pracovní – Vedeme k dodržování zásad hygieny a bezpečnosti. Seznamuje žáky s tělocvičným náčiním a nářadím.

Kompetence digitální – Učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít. Učíme žáky využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce.

2. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	Žák/Žákyně aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Žák/Žákyně usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí.	OSV – OR – rozvoj schopností a poznávání
Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Žák/Žákyně se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.	Žák/Žákyně chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti.	
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	Žák/Žákyně uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Žák/Žákyně uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. Vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity. Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu.	
Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost	Žák/Žákyně spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. Zná pravidla vybraných her a dodržuje je.	Žák/Žákyně dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách. Dodržuje pravidla her.	OSV – mezilidské vztahy

Základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů	Žák/Žákyně chápe a dodržuje pravidla vybraných her. Přiřadí herní náčiní k danému sportu.	Žák/Žákyně chápe a dodržuje pravidla her.	
Základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti	Žák/Žákyně provede základní gymnastické prvky: rovnovážný postoj, kotoul vpřed, kotoul vzad na nakloněné rovině, přímý skok na trampolínce, chůze na kladině. Vzepření do vzporu na nízké hrazdě.	Žák/Žákyně provede základní gymnastické prvky: rovnovážný postoj, kotoul vpřed na nakloněné rovině s dopomocí, chůze na kladině. Vzepření do vzporu na nízké hrazdě s dopomocí.	
Základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem	Žák/Žákyně chápe rozdíl mezi rychlým a vytrvalostním během. Zná vybrané prvky běžecké ABC.		
Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	Žák/Žákyně reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	Žák/Žákyně reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti, projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám, zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů.	OSV – hodnoty, postoje a praktická etika
Organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí	Žák/Žákyně si fixuje v prostoru dle pokynů učitele. Samostatně připraví herní náčiní a nářadí pro jednoduché hry. Podílí se na úklidu herního vybavení na konci vyučování.	Žák/Žákyně si fixuje v prostoru dle pokynů učitele. Připraví herní náčiní a nářadí pro jednoduché hry. Podílí se na úklidu herního vybavení na konci vyučování.	
Zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly	Žák/Žákyně spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. Dodržuje pravidla.		

3. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**

Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	Žák/Žákyně aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Žák/Žákyně usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí.	OSV – OR – rozvoj schopností a poznávání
Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Žák/Žákyně se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.	Žák/Žákyně chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti.	
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	Žák/Žákyně uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Žák/Žákyně uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. Vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity. Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu.	
Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost	Žák/Žákyně spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. Zná pravidla vybraných her a dodržuje je.	Žák/Žákyně dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách. Dodržuje pravidla her.	OSV – mezilidské vztahy
Základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů	Žák/Žákyně chápe a dodržuje pravidla vybraných her. Přiřadí herní náčiní k danému sportu. Přihraje i chytí měkký míč, dribluje, vede míč nohou.	Žák/Žákyně chápe a dodržuje pravidla her. Přihraje i chytí měkký míč,, vede míč nohou.	
Základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti	Žák/Žákyně provede základní gymnastické prvky: rovnovážný postoj, kotoul vpřed, kotoul vzad na nakloněné rovině, přímý skok na trampolínce, chůze na kladině. Vzepření do vzporu na nízké hrazdě.	Žák/Žákyně provede základní gymnastické prvky: rovnovážný postoj, kotoul vpřed na nakloněné rovině s dopomocí, chůze na kladině. Vzepření do vzporu na nízké hrazdě s dopomocí.	

Základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem	Žák/Žákyně chápe rozdíl mezi rychlým a vytrvalostním během. Zná vybrané prvky běžecké ABC.		
Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	Žák/Žákyně reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	Žák/Žákyně reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti, projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám, zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů.	OSV – hodnoty, postoje a praktická etika
Organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí	Žák/Žákyně si fixuje v prostoru dle pokynů učitele. Samostatně připraví herní náčiní a nářadí pro jednoduché hry. Podílí se na úklidu herního vybavení na konci vyučování.	Žák/Žákyně si fixuje v prostoru dle pokynů učitele. Připraví herní náčiní a nářadí pro jednoduché hry. Podílí se na úklidu herního vybavení na konci vyučování.	
Zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly	Žák/Žákyně spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. Dodržuje pravidla.		

4. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	Žák/Žákyně aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Žák/Žákyně usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí.	OSV – OR – rozvoj schopností a poznávání
Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Žák/Žákyně se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.	Žák/Žákyně chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti.	

Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	Žák/Žákyně uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Žák/Žákyně uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. Vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity. Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu.	
Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost	Žák/Žákyně spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. Zná pravidla vybraných her a dodržuje je.	Žák/Žákyně dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách. Dodržuje pravidla her.	OSV – mezilidské vztahy
Základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů	Žák/Žákyně chápe a dodržuje pravidla vybraných her. Přiřadí herní náčiní k danému sportu. Přiřadí herní náčiní k danému sportu. Přihraje i chytí měkký míč, dribluje, vede míč nohou.	Žák/Žákyně chápe a dodržuje pravidla her. Přiřadí herní náčiní k danému sportu. Přihraje, vede míč nohou.	
Základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti	Žák/Žákyně provede základní gymnastické prvky: rovnovážný postoj, kotoul vpřed, kotoul vzad na nakloněné rovině, přímý skok na trampolínce, chůze na kladině. Vzepření do vzporu a sešin na nízké hrazdě.	Žák/Žákyně provede základní gymnastické prvky: rovnovážný postoj, kotoul vpřed na nakloněné rovině s dopomocí, chůze na kladině. Vzepření do vzporu na nízké hrazdě s dopomocí.	
Základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem	Žák/Žákyně chápe rozdíl mezi rychlým a vytrvalostním během. Zná vybrané prvky běžecké ABC.		

Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	Žák/Žákyně reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	Žák/Žákyně reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti, projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám, zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů.	OSV – hodnoty, postoje a praktická etika
Organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí	Žák/Žákyně si fixuje v prostoru dle pokynů učitele. Samostatně připraví herní náčiní a nářadí pro jednoduché hry. Podílí se na úklidu herního vybavení na konci vyučování.	Žák/Žákyně si fixuje v prostoru dle pokynů učitele. Připraví herní náčiní a nářadí pro jednoduché hry. Podílí se na úklidu herního vybavení na konci vyučování.	
Zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly	Žák/Žákyně spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. Dodržuje pravidla.		

5. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	Žák/Žákyně aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Žák/Žákyně usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí.	OSV – OR – rozvoj schopností a poznávání
Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Žák/Žákyně se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.	Žák/Žákyně chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti.	

Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	Žák/Žákyně uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Žák/Žákyně uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. Vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity. Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu.	
Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost	Žák/Žákyně spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. Zná pravidla vybraných her a dodržuje je.	Žák/Žákyně dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách. Dodržuje pravidla her.	OSV – mezilidské vztahy
Základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů	Žák/Žákyně chápe a dodržuje pravidla vybraných her. Přiřadí herní náčiní k danému sportu. Přiřadí herní náčiní k danému sportu. Přihraje i chytí míč, dribluje, vede míč nohou. Střelí na bránu nebo koš lehkým míčem.	Žák/Žákyně chápe a dodržuje pravidla her. Přiřadí herní náčiní k danému sportu. Přihraje i chytí měkký míč, dribluje, vede míč nohou.	
Základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti	Žák/Žákyně provede základní gymnastické prvky: rovnovážný postoj, kotoul vpřed, kotoul vzad na nakloněné rovině, přímý skok na trampolínce, chůze na kladině. Vzepření do vzporu na nízké hrazdě.	Žák/Žákyně provede základní gymnastické prvky: rovnovážný postoj, kotoul vpřed na nakloněné rovině s dopomocí, chůze na kladině. Vzepření do vzporu na nízké hrazdě s dopomocí.	
Základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem	Žák/Žákyně chápe rozdíl mezi rychlým a vytrvalostním během. Zná vybrané prvky běžecké ABC.		

Komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	Žák/Žákyně reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.	Žák/Žákyně reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti, projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám, zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů.	OSV – hodnoty, postoje a praktická etika
Organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí	Žák/Žákyně si fixuje v prostoru dle pokynů učitele. Samostatně připraví herní náčiní a nářadí pro jednoduché hry. Podílí se na úklidu herního vybavení na konci vyučování.	Žák/Žákyně si fixuje v prostoru dle pokynů učitele. Připraví herní náčiní a nářadí pro jednoduché hry. Podílí se na úklidu herního vybavení na konci vyučování.	
Zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly	Žák/Žákyně spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. Dodržuje pravidla.		

6. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	Žák/Žákyně aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Žák/Žákyně usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí.	OSV – OR – rozvoj schopností a poznávání
Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Žák/Žákyně se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.	Žák/Žákyně chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti.	
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	Žák/Žákyně uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Žák/Žákyně uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. Vhodně reaguje na informace o	

		znečištění ovzduší a tomu přizpůsobí pohybové aktivity. Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu.	
Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity	Žák/Žákyně chápe a dodržuje pravidla netradičních her, sám se na tvorbě pravidel u nových her podílí. Daná pravidla dodržuje.	Žák/Žákyně chápe a dodržuje pravidla netradičních her. Daná pravidla dodržuje.	
Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí	Žák/Žákyně provede základní gymnastické prvky: kotoul vpřed, kotoul vzad, přemet stranou, stoj na rukou s dopomocí, přeskok přes kozu roznožkou, správný náskok a přímý skok na trampolínce, 3 druhy chůze na kladině, rovnovážný postoj, sešin na nízké hrazdě, svis střemhlav na kruzích.	Žák/Žákyně provede základní gymnastické prvky: kotoul vpřed, kotoul vzad, správný náskok a přímý skok na trampolínce, chůze na kladině.	
Úpoly – základy sebeobrany	Žák/Žákyně dodržuje zásady bezpečnosti a fair play.		
Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh, základy překážkového běhu, skok do výšky, hod míčkem	Žák/Žákyně chápe rozdíl mezi rychlým a vytrvalostním během.		
Sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie	Žák/Žákyně ovládá základní pravidla sportovních her: basketbal,, fotbal, florbal, brannball, frisbee aj. a dodržuje je. Vysvětlí rozdíl mezi rolí jednotlivce a týmu. Dodržuje pravidla fair-play.		
Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	Žák/Žákyně užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Žák/Žákyně užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka.	MKV – lidské vztahy
Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování	Žák/Žákyně zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže		

Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	Žák/Žákyně rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	Žák/Žákyně rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka. Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	
Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	Žák/Žákyně zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Žák/Žákyně sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je.	

7. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	Žák/Žákyně aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Žák/Žákyně usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí.	OSV – OR – rozvoj schopností a poznávání
Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Žák/Žákyně se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.	Žák/Žákyně chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti.	
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	Žák/Žákyně uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Žák/Žákyně uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. Vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobí pohybové aktivity. Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu.	
Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity	Žák/Žákyně chápe a dodržuje pravidla netradičních her, sám se na tvorbě pravidel u nových her podílí. Daná pravidla dodržuje.	Žák/Žákyně chápe a dodržuje pravidla netradičních her. Daná pravidla dodržuje.	
Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení	Žák/Žákyně provede základní gymnastické	Žák/Žákyně provede základní gymnastické	

s náčiním a na nářadí	prvky: kotoul vpřed, kotoul vzad, přemet stranou, stoj na rukou s dopomocí, přeskok přes kozu roznožkou, správný náskok a přímý skok na trampolínce, 3 druhy chůze na kladině, rovnovážný postoj na kladině, sešin na nízké hrazdě, svis střemhlav na kruzích.	prvky: kotoul vpřed, kotoul vzad, správný náskok a přímý skok na trampolínce, 2 druhy chůze na kladině.	
Úpoly – základy sebeobrany	Žák/Žákyně dodržuje zásady bezpečnosti a fair play.		
Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh, základy překážkového běhu, skok do výšky, hod míčkem	Žák/Žákyně chápe rozdíl mezi rychlým a vytrvalostním během.		
Sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie	Žák/Žákyně ovládá základní pravidla sportovních her: basketbal,, fotbal, florbal, brannball, frisbee aj. a dodržuje je. Vysvětlí rozdíl mezi rolí jednotlivce a týmu. Dodržuje pravidla fair-play.		
Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	Žák/Žákyně užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Žák/Žákyně užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka.	MKV – lidské vztahy
Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování	Žák/Žákyně zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže		
Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	Žák/Žákyně rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	Žák/Žákyně rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka. Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	
Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	Žák/Žákyně zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Žák/Žákyně sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je.	

8. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**
Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	Žák/Žákyně aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Žák/Žákyně usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí.	OSV – OR – rozvoj schopností a poznávání
Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Žák/Žákyně se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.	Žák/Žákyně chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti.	
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	Žák/Žákyně uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Žák/Žákyně uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. Vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity. Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu.	
Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity	Žák/Žákyně chápe a dodržuje pravidla netradičních her, sám se na tvorbě pravidel u nových her podílí. Daná pravidla dodržuje.	Žák/Žákyně chápe a dodržuje pravidla netradičních her. Daná pravidla dodržuje.	
Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí	Žák/Žákyně provede základní gymnastické prvky: kotoul vpřed, kotoul vzad, přemet stranou, stoj na rukou s dopomocí, přeskok přes kozu roznožkou, správný náskok a přímý skok na trampolínce, 3 druhy chůze na kladině, rovnovážný postoj na kladině, sešin na nízké hrazdě, výmyk na nízké hrazdě s dopomocí, svis střemhlav na kruzích.	Žák/Žákyně provede základní gymnastické prvky: kotoul vpřed, kotoul vzad, správný náskok a přímý skok na trampolínce, 2 druhy chůze na kladině.	

Úpoly – základy sebeobrany	Žák/Žákyně dodržuje zásady bezpečnosti a fair play.		
Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh, základy překážkového běhu, skok do výšky, hod míčkem	Žák/Žákyně chápe rozdíl mezi rychlým a vytrvalostním během.		
Sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie	Žák/Žákyně ovládá základní pravidla sportovních her: basketbal,, fotbal, florbal, brannball, frisbee aj. a dodržuje je. Vysvětlí rozdíl mezi rolí jednotlivce a týmu. Dodržuje pravidla fair-play.		
Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	Žák/Žákyně užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Žák/Žákyně užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka.	MKV – lidské vztahy
Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování	Žák/Žákyně zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže		
Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	Žák/Žákyně rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	Žák/Žákyně rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka. Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	
Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	Žák/Žákyně zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Žák/Žákyně sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je.	

9. ročník			
Učivo	**Očekávané výstupy**	**Minimální doporučená úroveň**	**Průřezová témata**

Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	Žák/Žákyně aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	Žák/Žákyně usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí.	OSV – OR – rozvoj schopností a poznávání
Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení	Žák/Žákyně se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.	Žák/Žákyně chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti.	
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného	Žák/Žákyně uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	Žák/Žákyně uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného. Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem. Vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity. Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu.	
Pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity	Žák/Žákyně chápe a dodržuje pravidla netradičních her, sám se na tvorbě pravidel u nových her podílí. Daná pravidla dodržuje.	Žák/Žákyně chápe a dodržuje pravidla netradičních her. Daná pravidla dodržuje.	
Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí	Žák/Žákyně provede základní gymnastické prvky: kotoul vpřed, kotoul vzad, přemet stranou, stoj na rukou s dopomocí, přeskok přes kozu roznožkou, správný náskok a přímý skok na trampolínce, 3 druhy chůze na kladině, rovnovážný postoj na kladině, sešin na nízké hrazdě, výmyk na nízké hrazdě s dopomocí, svis střemhlav na kruzích.	Žák/Žákyně provede základní gymnastické prvky: kotoul vpřed, kotoul vzad, správný náskok a přímý skok na trampolínce, 2 druhy chůze na kladině.	
Úpoly – základy sebeobrany	Žák/Žákyně dodržuje zásady bezpečnosti a fair play.		
Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh, základy překážkového běhu, skok do výšky, hod míčkem	Žák/Žákyně chápe rozdíl mezi rychlým a vytrvalostním během.		
Sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání	Žák/Žákyně ovládá základní pravidla sportovních her: basketbal,, fotbal, florbal, bran-		

podle pravidel žákovské kategorie	nball, frisbee aj. a dodržuje je. Vysvětlí rozdíl mezi rolí jednotlivce a týmu. Dodržuje pravidla fair-play.		
Komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	Žák/Žákyně užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	Žák/Žákyně užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka.	MKV – lidské vztahy
Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování	Žák/Žákyně zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže		
Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	Žák/Žákyně rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	Žák/Žákyně rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka. Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	
Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	Žák/Žákyně zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	Žák/Žákyně sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je.	

PŘEDMĚT SPECIÁLNÍ PEDAGOGICKÉ PÉČE

Předmět speciální pedagogické péče je podpůrným opatřením a žáci se jej účastní na základě doporučení školského poradenského zařízení. Náplň předmětu je přizpůsobena jednotlivým žákům a odvíjí se od charakteru jejich speciálních vzdělávacích potřeb. Cílem předmětu je kompenzovat oslabení a podpořit žáky při vzdělávání tak, aby mohli dosahovat optimálních studijních výsledků. Výuka předmětu probíhá individuálně či ve skupině do počtu maximálně čtyř žáků. Jsou využívány speciální učební materiály a online programy určené pro reedukaci specifických poruch učení.

Předmět speciální pedagogické péče se soustředí na reedukaci specifických poruch učení a zaměřuje se proto na oblasti, které jsou poruchami oslabeny. Jedná se především o:

- rozvoj zrakového a sluchového vnímání – nácvik sluchové analýzy a syntézy, rozlišení tvrdých a měkkých slabik a délky samohlásek,
- rozvoj logického myšlení,
- nácvik orientace v čase a v prostoru,

- cvičení zaměřená na paměť a pozornost.

Předmět je primárně zaměřen také na:

- zlepšení čtenářských dovedností (nácvik plynulého čtení s porozuměním),
- nácvik grafomotorických činností (uvolňovací cvičení, nácvik psaní, fixace tvaru písmen),
- rozvoj dovedností v českém jazyce (upevňování pravopisných pravidel, nácvik správného vyjadřování, řečová výchova),
- rozvoj dovedností v matematice (nácvik počítání s využitím názorných pomůcek).

Žáci si v předmětu osvojují správné strategie učení. V neposlední řadě jsou zařazována cvičení na podporu zdravého sebevědomí, které může být poruchami učení negativně ovlivněno. Žáci v předmětu využívají k procvičování digitální technologie, které je zábavnou formou učí novým dovednostem.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Pravidla jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48 / 2005 Sb., o základním vzdělávání. Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci uplatňuje učitel přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Poskytuje mu zpětnou vazbu, aby žák měl jasný obraz toho, jak se mu daří konkrétně plnit dílčí výstupy. Upřednostňuje pozitivní hodnocení, přihlíží k věkovým zvláštnostem žáků a k tomu, že žák mohl v určitém období zakolísat, být indisponován. Proto soustavným sledováním a průběžným hodnocením a klasifikací získává vyučující dostatečné podklady pro celkovou klasifikaci. Žáci jsou o způsobech a kritériích hodnocení informováni vždy v rámci daného vyučovacího předmětu.

Metody hodnocení odpovídají jasně stanoveným účelům a cílům. Je využívána vhodná škála hodnotících postupů. Efektivní způsob zaznamenávání výsledků žákovy práce a přenos informací rodičům se uskutečňuje prostřednictvím Školy OnLine.

Pravidla a kritéria hodnocení výsledků vzdělávání jsou formulovány ve vnitřní směrnice „Školní řád“, kapitola 5 Klasifikační řád, platné od 1. 9. 2017 č. j. ZŠMŠV 203/2017.